הצופה

ב"ה, יום חמישי, א' שבט תשל"ד (24.1.1974)
שנה ל"ה — גליון 11611 — המחיר 50 אגורה

עתון התנועה העולמית. של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בראלין ז"ל

LIBRARY THE UNIVERSITY OF JORDAN

איסמעיל פאהמי סיים שיחותיו במוסקבה

מנהיגי הקרמלין הבטיחו לשה"ח המצרי תמיכה מלאה בכל שלבי שיחות השלום

מוסקבה, 23 (ע"ר, יופ"יע) — מנהיגים סובייטיים הבטיחו היום לשר החוץ המצרי איסמעיל פאהמי תמיכה מלאה בעמדת מצרים בכל השלבים של שיחות השלום המזרח־תיכוניות — אמר דובר מצרי במוסקבה.

פאהמי נועד שלוש שעות ומחצה בקרמלין עם מנהיג המפלגה ליאוניד ברז'נייב, הנשיא ניקולאי פודגורני ושר החוץ אנדריי גרומיקו.

„ברה"מ הביעה תמיכה בעמדתנו במשך השלבים השונים של הבעיה (של הסדר מזרח־תיכוני)", אמר הדובר. „המנהיגים הסובייטיים הביעו תמיכה כוללנית".

הדובר אמר, כי אין הוא יודע אם הסובייטיים סמכו ידיהם במפורש על הסכם הפרדת הכוחות שהושג בשבוע שעבר בין מצרים וישראל, אך אמר כי הוא מניח שהתמיכה הכוללת מתייחסת גם הסכם זה.

פאהמי הגיע ביום ב' למוסקבה, כדי לדווח לסובייטים על הסכם ההפרדה ולדון בשלב השני של ועידת השלום בג'נבה.

הוא סיים היום את שיחותיו ובערב חזר בהצגת הקרקס המוסקבאי. הדובר המצרי אמר כי מחר בבוקר, תפורסם הודעה מסכמת, טרם צאתו של פאהמי לקהיר.

סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" מסרה, כי שני הצדדים הדגישו „את המשמעות הגדולה" של ועידת ג'נבה והביעו קורת רוח על התפתחות יחסי הידידות בין ברה"מ ומצרים.

בסעודת הצהריים נשא גרומיקו נאום קצר שבו אמר כי הביקור סייע להבהיר את העמדות של שני הצדדים בשלב הנוכחי של שיחות השלום ועזר לפתח במידה נוספת את יחסי ברה"מ־מצרים.

הידיעה ב„טאס" לא הזכירה את הסכם ההפרדה, אולם השבועון הפוליטי הסובייטי „זמנים חדשים" הגדיר אותו כ„צעד פוזיטיבי חשוב".

סטודנטים הפגינו בביירות נגד הסכם ההפרדה

ביירות, 23 (יופ"יע) — כאלף סטודנטים הפגינו היום לפני השגרירות המצרית בביירות, במחאה על הסכם ההפרדה עם ישראל.

ההפגנה נערכה בעקבות אסיפה באוניברסיטה הערבית של ביירות, שבה היא אורגנה כדי להוקיע את ההסכם.

בשלב מסויים פרצו תגרות ידיים בין המפגינים לבין סיעה יריבה, שנתמכה ע"י האיחוד הבאסי של הכוחות העמלים העממיים. בקטטה זו נפצעו שלושה סטודנטים.

הסכם ההפרדה מחייב את ארה"ב

ואשינגטון, 23 (עסט"א) — הסכם ניתוק הכוחות כרוך כנראה בהתחייבות אמריקנית בעתיד בקשר לסכסוכים העלולים להתעורר בין מצרים לבין ישראל — כותב היום „ואשינגטון פוסט" במאמר ראשי.

העתון מציין שבהסכם יש מספר סעיפים שקיסינג'ר העביר ממדינה אחת לרעותה ובהם התחייבות לפתיחת תעלת סואץ, שיט ישראלי בתעלה והצבת אמריקנית על העמדות של מצרים וישראל באזור הניתוק. ההסכם עלול לכפות על ואשינגטון החלטות קשות במקרה של הפרה, סבור העתון.

כמו כן מציין העתון כי הדיפלומטיה הניידת של קיסינג'ר מהווה תקדים למו"מ במקרה של אי־קיום שיחות ישירות וכי קיסינג'ר הבטיח שהוא מוכן להמשיך במגעים בצורה זו.

סאדאת סיים סיורו בארצות ערב

קהיר, 23 (יופ"יע) — הנשיא סאדאת חזר היום מסיור ב־8 ארצות ערביות, שבמהלכו הסביר את פרטי הסכם ההפרדה עם ישראל.

בטרם צאתו מראבאט, בירת מרוקו, התחנה האחרונה בסיור שהביאו אותו לסעודיה, סוריה, כוויית, אבו דהאבי, קאטאר, באחריין ואלג'יריה, אמר סאדאת כי סוריה מוכנה לנהל שיחות על הפרדת כוחות עם ישראל.

הוא אמר במסיבת עתונאים „שיחות ג'נבה אינן יכולות להתקדם כל עוד אין הסכם בין סוריה וישראל על הפרדת כוחות. דמשק מוכנה לקיים שיחות על שאלה זו".

בעת סיורו גם קרא סאדאת להשתתפות הפלשתינאים בשיחות ג'נבה, ול„מתוה ערבית כלפי ארה"ב, כי את להכרה בתמורה שתלה לדבריו במדיניות ארה"ב כלפי המזרחה.

הערבים מציעים קרן למען אפריקה

קהיר, 23 (ע"ר) — שרי נפט ערביים החליטו להקים קרן בעלת הון התחלתי של 200 מיליון דולר, כדי להענות לצרכים הדחופים של ארצות אפריקאיות.

ההמלצה, עליה מסר מזכיר הליגה הערבית מחמד ריאד, נתקבלה בישיבה פרטית של שעתיים בין השרים, המשתתפים בוועידה ערבית־אפריקאית משותפת כדי לדון בשאלה איך להבטיח זרם בלתי פוסק של נפט ערבי לאפריקה.

בפגישה ישראלית־מצרית אתמול בק"מ ה־101 סוכם:

יוקם מטה צבאי משותף לטיפול בבעיות שיתעוררו במהלך הפרדת הכוחות

מאת סופרנו הצבאי

מטה משותף לצה"ל ולצבא המצרי וכוח החירום של האו"ם יוקם לטיפול בבעיות שיתעוררו במהלך הפרדת הכוחות.

על כך סוכם אתמול בפגישה שהתקיימה בקי"מ ה־101 בין אלוף פיקוד הדרום אלוף א. אדן לבין הגנראל המצרי מג'דוב.

הפגישה אתמול נמשכה כ־5 שעות והיום ייפגשו שני הרמטכ"לים, רב־אלוף אלעזר וגנראל מוחמד ג'מאסי לסיכום כל בעיות הפרדת הכוחות.

הפגישה אתמול היתה הארוכה בכל הפגישות. היא החלה בשעה 11 לפני הצהריים ונסתיימה בשעה 3.30 אחה"צ. בסיום הפגישה מסר האלוף אדן, כי רוב הבעיות הקשורות בשלבי הפרדת הכוחות נפתרו, פרט לשתי בעיות מכביות שלגביהן מחלוקת. יש להניח, הוסיף אדן, כי גם בעיות אלה ימצאו את פתרונן בפגישת הרמטכ"לים היום.

האלוף אדן אמר, כי הפגישות עם הנציגים המצריים התנהלו ברוח טובה והיו ויתורים הדדיים במהלך הדיונים.

במקביל התקיימה אתמול פגישה שנמשכה שעתיים בין ראש אכ"א אלוף הרצל שפיר לבין הגנראל שריף שבה סוכמו סדרי חיפוש גוויות חללי צה"ל בשטח המצרי.

6 חיילים מצריים פצועים יוחזרו היום

קהיר, 23 (יופ"יע), — דובר אי"ם אמר בקהיר, כי 6 שבויי מלחמה מצריים פצועים יוחזרו הבוקר ע"י ישראל לשלטונות מצרים, בקי"מ ה־101.

הדובר לא מסר פרטים כלשהם על לכידתם של החיילים הללו, אך העלה השערה כי הם נשבו בעת התנגשויות שאירעו בין מועד חילוף השבויים בנובמבר אשתקד לבין חתימת הסכם ההפרדה ביום ו' שעבר.

הדובר אמר כי הוא מניח שבידי ישראל שבויי מלחמה מצריים נוספים, אשר יוחזרו במועד מאוחר יותר.

קבוצת העבודה המצרית הישראלית קיימה היום פגישה בת ארבע שעות ומחצה בקי"מ ה־101, „והשלימה שיחות מפורטות על ביצוע הסכם ההפרדה", אמר הדובר.

הוא הוסיף כי הדו"ח של הקבוצה יוגש לרמטכ"לים של שני הצדדים, בפגישתם שתערך מחר לפני הצהריים בקי"מ ה־101.

300 אזרחים פצועים פונו מסואץ

קהיר, 23 (יופ"יע), — 300 פצועים אזרחים פונו היום מן העיר סואץ דרך הקווים הישראלים — כך מסרו כאן היום מקורות ממשלתיים.

הפינוי נעשה בסיוע הצלב האדום, בהתאם להסכם שש נקודות שנחתם ב־11 בנובמבר.

המקורות אמרו כי הפצועים היום הם האחרונים לעזיבת העיר לפני שהצבא הישראלי יסיר את המצור מן העיר ביום ב' הבא.

עתון כוויתי: נסיגה נוספת של הכוחות הישראליים תתחיל מיד לאחר פתיחת תעלת סואץ

כוויית 23 (עי"צ) — „נסיגת הכוחות הישראליים אל קווי ה־5 ביוני 1967, תתחיל מיד לאחר פתיחתה של תעלת סואץ" — ידע למסור היום העתון הכוויתי „אל־קבס", בהסתמכו על „מקור יודע דבר".

בציינו, כי „המכשול העיקרי העומד עתה לשטן בדרך לשלום, הוא בעיית רמת הגולן וירושלים", מוסר העיתון הכוויתי בהסתמכו על אותו מקור, כי יאסר ערפאת, מנהיג הארגון לשחרור פלשתין קיים שיחות בבעיית פלשתין עם מיניסטר החוץ האמריקאני, הנרי קיסינג'ר.

העיתון אינו מוסר כל פרטים על תוצאות השיחות הללו.

אלסוורת באנקר ממשיך במגעים בג'נבה

ג'נבה, 23 (עי"צ) — ראש המשלחת האמריקנית לועידת השלום בג'נבה, אלסוורת באנקר, המשיך היום בקיום מגעים עם הנציגים של הצדדים המשתתפים בוועידה, או הנוגעים בה בעקיפין — נודע ממקור אמריקני.

באנקר עמד להוועד היום עם שגרירי בריטניה וצרפת, בעקבות השיחות שקיים ביום ב' וביום ג' עם שגרירי בריה"מ ומצרים ועם נציג של המשלחת הישראלית וסגן המזכיר הכללי של האו"ם, רוברטו גויד.

האשמותיו של קיסינג'ר שממשלת י אל „הדליפה סודות" עוררו מבוכה בירושלים

מאת סופרנו המדיני בירושלים

האשמותיו של שר החוץ האמריקאני ד"ר קיסינג'ר במסיבת העתונאים בוואשינגטון, כי חלק מההבהרות שארה"ב נתנה לישראל ולמצרים, „הודלפו ע"י ממשלת ישראל בירושלים", הפילו מבוכה בחוגי הממשלה בירושלים.

קיסינג'ר אמר כי הבהרות ניתנו גם למצרים אך קהיר לא פרסמה אותן. יש לראות בזה נזיפה פומבית לממשלת ישראל.

ההבהרות הללו אומרות כי ממשלת ארה"ב הבטיחה לישראל שתעלת סואץ תנוקה ותפותח מחדש לספנות בין־לאומית, וכי יותר למטענים המיועדים לישראל לעבור בתעלה באניות משא זרות וכי לא יחודש הסגר במיצר באב־אל־מנדב.

הותבר גם שארה"ב „הבהירה" למצרים שבעקבות הנסיגה הישראלית הראשונה תבוא נסיגה נוספת אחרי שתושלם הפרדת הכוחות אם כי ישראל לא נתנה התחייבות כזאת.

לפני ביקורו של ד"ר קיסינג'ר למזרח התיכון, העביר שדר בהול לירושלים לרגל ידיעות שפורסמו בעתונות הישראלית על באור עוד לפני שקיבל תשובה מקהיר. טענתו היתה שידיעות אלה עלולות לסכן את המסע. בעקבות שדר זה פרסם דובר משרד החוץ הודעה שתכנית באור של קיסינג'ר טרם גובשה. למחרת נתפרסמה באותן רשמי הידיעה על באור למזרח התיכון הבר זה הצמיד את משרד החוץ במצב לא נעים.

חוגים מדיניים אמרו אתמול שחלק גדול כן ההדלפות קיסינג'ר נתכוון אליהן פורסמו ע"י העתונאים שליווהו, אשר הודיע להם אינפורמציה מלאה על הרקע הסכסוכים.

הממשלה תעיין ביום א' בהצעות הסוריות שקיסינג'ר הביא

ממשלת ישראל בישיבה ביום א' תעיין בהצעות הסוריות שהביא ד"ר קיסינג'ר להפרדת הכוחות. מכוח צומדת ישראל על כך שלא לקיים שום מו"מ עם סוריה בטרם תמסור את רשימת השבויים. המו"מ עם סוריה עשוי להתנהל דרך וואשינגטון.

קיסינג'ר מכחיש שאמר לשרים ישראליים שניקסון יעזוב

ואשינגטון, 23 (עי"ר—יופ"יע—עי"צ) — מיניסטר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר, הוקיע אמש כשקר מתועב, ידיעה המספרת שהוא התנבא כי הנשיא ניקסון יפרוש מכהונתו תוך ששה חודשים.

חברת השידור האמריקנית נ.בי.סי. מסרה אתמול כי נודע לה שקיסינג'ר אמר לשני שרים ישראליים בכירים, בעת ביקורו האחרון בישראל, שהוא סבור כי ניקסון יפרוש מכהונתו תוך ששה חודשים.

בשידור, אשר לא ציין את מקור הידיעה, נאמר עוד שקיסינג'ר אמר לשרים הישראליים שמעמדו כמיניסטר חוץ לא ישתנה בממשלה אשר בראשה יעמוד סגן הנשיא הנוכחי, ג'ראלד פורד.

משנשאל קיסינג'ר לדעתו על ידיעה זו, אמר לעתונאים כי זהו שקר מתועב.

תא"ל אפרים פורן — דובר צה"ל

אלוף משנה אפרים פורן התמנה החל מאתמול לדובר צה"ל. עם קבלת תפקידו הוענקה לו דרגת תת אלוף. הוא מחליף בתפקיד זה את תא"ל פנחס להב.

תא"ל א. אבנון סיים תפקידו כממונה על ההסברה

תא"ל אהרון אבנון, סיים, לפי בקשתו, החל מאתמול את תפקידו כממונה על ההסברה.

תא"ל אפרים פורן — הדובר החדש של צה"ל

עם סיום כהונתו של פנחס להב מתבטל גם תפקיד הממונה על ההסברה, שהונהג רק לפני כחודשיים עם מינויו של תא"ל אבנון.

דובר צה"ל היה כפוף לממונה על ההסברה, שהיה גם חבר המטה הכללי.

תא"ל פנחס להב שימש בתפקיד כדובר צה"ל מאז אוגוסט 1972 והוא עומד להתמנות לתפקיד אחר בצה"ל.

תא"ל אפרים פורן נולד ב־1931 בפולין. עלה ארצה בגיל שנה והתחנך בשפיה. כבר בהיותו בגיל 16 השתתף במלחמת השחרור. חזר בצבור שנתיים לצה"ל ושירת בתפקידים שונים. בין השאר, היה מדריך ראשי בביה"ס לקצינים. לאחר־מכן שימש כראש לשכתו של הרמטכ"ל. בשנתיים האחרונות עשה בשליחות בחו"ל. בוגר ביה"ס לפקוד ומטה ב־1955. נשוי ואב לבן (18) ובת (15).

טיל סיני טיבע ספינת תותחים דרום וייטנאמית

סאיגון, 23 (ע"ר) — ספינת סוחר הולנדית הצילה 23 אנשי צוות של ספינת תותחים וייטנאמית, אשר טובעה על ידי טיל סיני בקרב ימי שהתנהל באיזור איי פארסל — על כך הודיע היום המפקד הדרום וייטנאמי.

אנית הבסט ההולנדית „קופינולה" משתה את אנשי הצוות אתמול בשעת המדמוסים, לאחר ששהו ביום בערבית לאיי פארסל במשך 80 שעות.

הניצולים הועברו לספינה של הצי הוויטנאמי, והיום אישרו כי ספינת התותחים שלהם, בעלת תפוסה של 700 טונה אכבם טובעה.

ניקסון קורא להחיש בניית תחנות חשמל גרעיניות

ואשינגטון, 23 (יופ"יע, ע"ר, ע"צ) — הנשיא ניקסון העביר היום הודעה מקיפה על ענייני אנרגיה לקונגרס, וכן היתר ביקש לאשר 1.8 מיליארד דולר למחקר ופיתוח, ביטוח־אבטלה לעובדים שנפלטו ממקומות עבודתם בגלל משבר האנרגיה ותכנית למניעת העלאות מחירים בלתי מוצדקות.

מר ניקסון קרא לקונגרס להחיש בבנייתן של תחנות חשמל גרעיניות חדשות, ולבטל את הסובסידיות הניתנות לחברות נפט וגז אמריקאניות על פעולותיהן מחוץ לארה"ב.

תכניתו של ניקסון למחקר ולפיתוח למציאת מקורות אנרגיה חדשים, הגדלה לכדי 1.8 מיליארד דולר — כמעט כפל מן הסכום שביקש לפני שנה.

הנשיא ביקש לבטל את הסובסידיות לחברות נפט הפועלות בחו"ל, כדי לעודד את הגדלת תפוקת הנפט והגז בארה"ב עצמה. אמר כי הוא מאמין שעד שנת 1980, „אם נתקדם בביצוע התכניות שהתוויתי היום, נוכל להעמיד את עצמנו במצב שבו נהיה למעשה בלתי תלויים בספקי אנרגיה זרים".

באומרו כי משבר האנרגיה גורם לאבטלה, הוסיף ניקסון „אמליץ על ביטוח אבטלה חדש כדי להגן על העובדים האמריקאניים מפני הזעזעים של הסתגלות כלכלית".

רשת ריגול סובייטית נחשפה בסין

פקין, 23 (ע"ק) — לי הונג־שו, הסוכן הפרו־סובייטי, אשר נעצר על ידי שלטונות סין במהלך הסיניים, בעת שקיים מגע, ב־15 בינואר, עם חמשה מאנשי השגרירות הסובייטית בפקין, גויס על־ידי שירותי הביון הסובייטי לפני כיונו 1972 — זאת הודיע היום העתון „פיפלס דיילי".

במאמר, הנושא את הכותרת „כיצד נפלו המרגלים הרוויזיוניסטים הסובייטיים ברשת", סוקר העתון הסיני את הנסיבות אשר הביאו למעצרו של לי הונג שו.

חמשת הסובייטיים גורשו מסין ב־19 בינואר, לאחר שהוחזקו במעצר במשך ארבעה ימים.

העתון ציין, כי הפרשה כולה הוסרטה. כמו כן מסר כי הסוכן לי הונג־שו אמר ב„הודאה" בת 900 מילים: „אני שונא את עצמי שנאה עזה, ואני מצטער עמוקות על שפלותי על הדרך הלא נכונה".

סבורים כי התקרית, אשר לדברי הרוסים תוכננה ע"י הסינים — היא הראשונה מסוגה מאז פרוץ הסכסוך הסיני סובייטי לפני 10 שנים. זמן קצר לאחר גירוש הסובייטים, גירשה ברה"מ דיפלומט סיני.

דיפלומטים סובייטיים בפקין מדענים, כי 4 מבין הרוסים — שני הדיפלומטים ונשותיהם — נעצרו בדרכם חזרה לאחר שערכו קניות וסעדו בבית מלון סיני.

המתרגם נעצר מאוחר יותר, כאשר הסינים ביקשו את שירותיו של תורגמן.

מחאה שפורסמה במוסקבה מאשימה את הסינים בהפעלת אלימות ואיומים נגד הרוסים, וטוענת כי הגירוש היה „מעשה עויין שהוכנן בקפידה".

ברה"מ החזירה את נספחה האווירי מלונדון

לונדון, 25 (עי"צ) — הנספח האווירי הסובייטי בלונדון, קולונל איוון שפירט, הוחזר בדחיפות למוסקבה אחר שניסה בלא הצלחה „לגייס" דיפלומט מצרי, מעובדי הנספח הצבאי בשגרירות מצרים — מסר היום עתון לונדוני.

העתון לא מסר אילו הצעות העלה הקולונל, אך טוען כי הדיפלומט המצרי ביוזמו מיד לשגרירות על הפנייה הסובייטית. הלה שיגר דו"ח לקהיר, וממשלת מצרים מיחתה בפני הנציג הסובייטי בקהיר.

במשרד החוץ הלונדוני נאמר, כי דומה, להחזרת הקולונל שפורם בקשה ע"י שלטונות ברה"מ עצמם, וכי ממשלת בריטניה לא נקטה צעדים כלשהם בעניין.

איגוד הכורים בבריטניה ממליץ על הצבעה בשאלת השביתה

לונדון, 23 (יופ"יע) — מנהיגיהם של 270,000 כורי הפחם הבריטיים אמרו היום, כי הם ימליצו על מישאל בקרב החברים כדי לקבוע אם להשבית את כל מכרות הפחם במדינה.

צרפת מתחרה בארה"ב על עסקות נשק עם הערבים

פאריס, 23 (ע"ר) — צרפת מגבירה את מכירת מטוסי המיראז' וכלי נשק מתוחכמים אחרים לארצות ערב שבמזרח התיכון, אשר רשימות הקניות שלהן גדלות באותה המהירות כפי שאוצרותיהן מתמלאים הכנסות מהכנסות הנפט.

סוחרי נשק צרפתיים, הנאבקים קשות נגד תחרות אמריקאנית ובריטית חזקה, כבר הצליחו להשיג הזמנות ניכרות ל־38 מטוסי מיראז' ו־100 טנקים מדגם א.מ.ב. איקס־30 בסעודיה ו־32 מיראז'ים מנסיכות אבו דהאבי הזעירה, אמרו פקידי רשות צרפתיים.

עכשיו מתגדלת צרפת להשיג חוזים נוספים וגדולים יותר באיזור. צרפת הציעה למכור מיראז'ים לחיל האוויר של כוויית. בה בשעה שארה"ב הציעה למדינה זו מטוסי „סקי־ארפיירס".

כוויית וצרפת דנות עתה בעיסקת נשק־תמורה נפט דומה לזו שנתחתמה בראשית החודש בין צרפת לסעודיה, אמרו מקורות של תעשיית הנשק הצרפתית.

סבורים, כי שר החוץ הצרפתי מישל ז'ובר יחתום על הסכמים אלה בעת סיורו בארצות המפרץ השבוע.

סעודיה עומדת לקבל הקייץ את ראשוני מטוסי המיראז' שהזמינה. אולם ממשלתו של המלך פייסל מבקשת עתה לרכוש 100 מטוסים מהדגם הצרפתי האחרון, מיראז' פ.־1, וכן מערכות טילים נגד מטוסים מדגם „קרוטאל" וטילי ים־ים.

בתמורה מציע פייסל 800 מיליון טונה נפט במשך 20 השנים הקרובות.

הצעה מפתה מאוד שהצרפתים אינם יכולים בפניה.

צרפת מציעה למכירה כלי נשק מכל הסוגים, החל באניות מלחמה ומטוסים וכלה במטוקים, טילים ורובים. בעיסקות אלה מקווה צרפת לשפר את גרעונה העצום במאזן התשלומים, שנוגד בעיקר בעקבות הכפלת מחירי הנפט.

בריה"מ שוקלת בניית ספינות אוויר גרעיניות

לונדון 23 (ע"ר) — בריה"מ מעיינת בשריד של ימים עברו — ספינת האוויר — כאחת התשובות על משבר האנרגיה, נמסר היום.

אולם, דומה כי הפעם תהיה זו ספינת־אוויר („צפלין") בעלת הנעה גרעינית.

ידיעות שלפיהן תומכים מספר מיניסטריונים סובייטיים ברעיון של ספינת־אוויר גרעינית, מוזכרת במהדורה האחרונה של „ג'יינס — כלי תחבורה להובלה".

הידיעות מתפרסמות בעת שבעולם נתעורר עניין מחודש בספינות אויר כאמצעי זול ויעיל להובלת מטענים ונוסעים, שכן ועידה בינלאומית על ספינות־אוויר עומדת להתכנס בחודש מרס בלונדון.

סוכנות הידיעות הסובייטית „נובוסטי" וכן העתון הבולגרי „טרוד" פרסמו ידיעות, האומרות שבריה"מ נטלה לידיה את היוזמה בפיתוח ספינות־אוויר מסחריות.

(סוף בעמוד 2)

בגדד: קדאפי יפסיק הסיוע הכספי למצרים

כדי להפגין התנגדותו להסכם ההפרדה

בגדד, 23 (יופ"יע) — מצפים כי שליט לוב מועמר קאדאפי ישעה את סיועו הפיננסי למצרים, כדי להפגין את מורת רוחו מהסכם הפרדת הכוחות המצרי—ישראלי — מסרה היום סוכנות הידיעות העירקית בידיעה מטריפולי.

הסוכנות מסרה כי לדעת מקורות דיפלומטיים בבירת לוב, מבשר מאמר מערכת שפורסם אתמול בעתון הלובי הרשמי „אל פאג'ר אל ג'אדיד" את הפסקת הסיוע למצרים.

במאמר מערכת זה שאל העתון „אם אין עמדה איתנה נגד ישראל להלכה ולמעשה, כלום אין זה מחייב את הפסקת הסובסידיה הפיננסית". לוב שילמה למצרים סובסידיה שנתית בסך 50 מיליון דולר מאז מלחמת ששת הימים, על פי החלטה של ועידת הפיסגה הערבית בחרטום.

בוועידת הפיסגה של חרטום גם הוחלט כי אסור לערבים לנהל מו"מ עם ישראל, להכיר בה או לכרות עמה שלום. „אל פאג'ר אל ג'אדיד" הוסיף, בהתייחסו להחלטה זו: „אין סיבה להמשיך בסובסידיה פיננסית זו אם ארצנו העיקות מהתעלמות משלושת הלאווים של ועידת חרטום".

קיצוב הדלק בהולנד יבוטל בעוד שבועיים

האג, 23 (יופ"יע, ע"ר ד ע"ן), — קיצוב הדלק בהולנד יבוטל החל מה־4 בפברואר, כלומר בסוף השלב הראשון של הקיצוב — נמסר היום רשמית בהאג.

שר הכלכלה ההולנדי לוברס שמסר על כך, הסביר כי הנציגים של חברות הנפט הגדולות אמרו לו אתמול, כי הפער בין הביקוש וההיצע הצטמצם ל־15 אחוז.

הוסיף „הממשלה בדעה, כי עדיף לצמצם את הצריכה בצורה אחרת מאשר בקיצוב, וזאת נוכח המגרעות הרבות של קיצוב כזה".

השר הצביע בין היתר על המצב באזורי הגבול: בסוף השבוע שעבר חצו אלפי נהגים את הגבולות למערב גרמניה ובלגיה כדי לקנות שם דלק ללא הגבלות. לנוכח הפגיעה בעסקיהן, החליטו אז תחנות דלק הולנדיות רבות למכור דלק בלי פנקסי קיצוב.

ישיבת הכנסת בוטלה מחמת השלג

מאת סופרנו בכנסת

ישיבת הכנסת שנועדה לאתמול בוטלה מחמת השלג שהמשיך לרדת בירושלים.

גם דיוניה של הוועדה המסדרת המכינה את לוח ועדת הכנסת להצעה לסגני יו"ר הכנסת הוקפאו ליום יומיים ויתחדשו, כנראה בסוף השבוע כדי להביא הצעה לכנסת ביום שני הקרוב.

ירושלים הסוכה לתנועה עקב השלג. בצילום — מחסום השלג בשער הגיא. (ראה ידיעה בעמוד אחרון)

חוליות הרבנות הצבאית חצו קווי הארמיות השניה והשלישית בחיפושן אחר גוויות חללי צה"ל

מאת סופרנו הצבאי

חוליות של החברה קדישא הצבאית בפיקודם האישי של הרב הראשי לצה"ל תת־אלוף מרדכי פירון וסגנו אל"מ גד נבון חצו אתמול בשעות הצהריים את קווי הפסקת האש עם מצרים, באיזור הארמיה השניה והשלישית ופתחו בחיפושים אחרי הגוויות של למעלה משלוש מאות חללי צה"ל שנשארו באיזור הקרבות.

מבצע זה של הרבנות הצבאית הראשית מנוהל בשיתוף משקיפי האו"ם, נציגי הצלב האדום והצבא המצרי.

לצורך זה גם הוקמה מפקדה מיוחדת בהשתתפות כל הגורמים הנוגעים בדבר, כדי לבצע את הזיהוי וכן לשם פתרון הבעיות ההלכתיות המתעוררות בקשר לכך.

הודעה רשמית על פתיחת המבצע נמסרה אתמול על ידי אלוף פיקוד הדרום האלוף אברהם אדן.

אתמול הורכזו בעיקר במיפוי השטחים, בסימון שדות המוקשים וכן נקבעו נוהלי עבודת הצוותים.

פעולה זו מבוצעת בעקבות הסכם שהושג יום קודם לכן בפגישה בין ראש אכ"א אלוף הרצל שפיר הרב הראשי לצה"ל תת אלוף מרדכי פירון.

ההסכם לפיו יאפשר לחוליות הרבנות הצבאית הראשית להגיע את הקווים הושג אחרי שהרבנות עמדה בתוקף על כך, כי מטעמי דת והלכה, אין כל אפשרות שהמצרים יעבירו את הגוויות. כפי שהוצע תחילה. האיל ואז יתעוררו קשיי זיהוי וכיוצ"ב.

המבצע כולל בין היתר סריקת שטחים גדולים של כמאות קילומטרים מרובעים, חיפוש בטאנקים שנפגעו ונשארו בשטח האויב וכן בצד המעוזים לאורך קו התעלה שנפלו בידי המצרים.

כפי שנודע יימשך מבצע זה זמן רב, בשל מזג האוויר הקשה השורר בשטח וכן בגלל העבודות הרבות הקשורות בביצוע יעיל של הזיהוי והזיהויים.

בימים הקרובים, נמסר, תחליט הרבנות הצבאית הראשית, כיצד לערוך את לוויות החללים שיאספו בשטח.

הרב הראשי לצה"ל מנה וקבוצה גדולה של רבנים צבאיים המתלווים אל החוליות, נוסף לפעולות הזיהוי שהם מבצעים צורכים גם תפילות מיוחדות בעת הוצאת הגוויות.

„אם לדון לפי ההבנה שנשררה ביום הראשון של סריקת השטח אפשר לציין את שיתוף הפעולה המלא מצד כל הגורמים המבטיח הצלחת המבצע..." — ציין אתא גורם מוסמך הקשור במבצע זה המכונה על ידי הרבנות הצבאית כמבצע „חסד של אמת".

ד"ר בורג: לא יהיה מנוס מבחירות חדשות אם המערך ידחה את דרישות המפד"ל

מאת כתב „הצופה" בירושלים

„לא רצוי שהמו"מ הקואליציוני יימשך מעבר לזמן המקובל לניהול מו"מ כזה — אמר שר הפנים ד"ר יוסף בורג בפגישה עם ראשי סניף המפד"ל בירושלים.

בהתייחסו לידיעות בדבר גיבוש דעה בצמרת המערך לערוך בחירות חדשות.

ד"ר בורג אמר כי המפד"ל מצווה לשמור על עקרונות הנוגעים לשאלת „מיהו יהודי" ובנושאים דתיים־לאומיים אחרים. בידי המערך המפתח לכונן הממשלה אך אם יתברר שאין נכונות ללכת לקראת המפד"ל לא יהיה מנוס מעריכת בחירות חדשות.

המפד"ל מסוכנת שבבחירות החדשות תהיה התפכחות של רבבות יהודים דתיים שנתנו קולותיהם למפלגות חילוניות מימין ומשמאל.

נסתיים המו"מ הקואליציוני בענייני כלכלה

ועדת המשנה למו"מ הקואליציוני בענייני כלכלה, משק והחברה סיכמה אמש את עבודתה בתל אביב בבה"ד הנושאים בהם דנה מסר הדובר הוועדה.

הוועדה המורכבת מנציגי המערך, המפד"ל והליע, בראשותו של שר האוצר, פ. ספיר, הגיעה לסיכומים המתבססים על קווי היסוד של הממשלה היוצאת.

הדובר הוסיף, כי נוסף פרק מיוחד, המביא בחשבון את השפעת שעת החירום על המצב הכלכלי והחברתי.

ועדה ניסוח מנציגי הסיעות האלה תתכנס ביום א' כדי להכין ולנסח את הסיכומים הסופיים.

היום צפויה התבהרות חלקית במזג האוויר

היום אחה"צ צפויה התבהרות חלקית במזג האוויר ברוב חלקי הארץ, כולל ירושלים, הצפון והדרום — מסר אמש סמוך לחצות החזאי של השירות המטאורולוגי בראש ברדיו.

החזאי הוסיף, כי האפיק בשכבות העליונות, שהביא את האוויר הקר, ינוע לעבר עירק, ואחריו יבוא אוויר קריר. מחר צפויה השתפרות נוספת עם ממטרים פזורים.

כתב „שידורי ישראל" מסר, כי במשך היום ירד שלג בגובה של 20 ס"מ במצפה רימון בנגב וכיסה את רכסי ההרים.

תחזית מזג האוויר

גשמים לפרקים, בהרים ירד שלג. בשעות אחה"צ יש לצפות להתבהרויות חלקיות.

טמפרטורות המקסימום הצפויות להיום: ירושלים 2, השומרון 2, רמת הגולן 0, תל אביב 10, יריחו 10, חיפה 11, עזה 10, באר שבע 7, אילת 16, מפרץ שלמה 17 מעלות.

שה"ח האיטלקי אלדו מורו בצמאונו לנפט הערבי

ישראל חייבת לסגת מכל השטחים

רומא, 23 (יופ"יע). מיניסטר החוץ האיטלקי, אלדו מורו, אמר היום, כי ישראל חייבת לסגת מכל השטחים הערביים הכבושים, כמחיר בעד הסדר שלום.

מקורות מדיניים אמרו כי דבריו של אלדו מורו, שנאמרו בוועדת החוץ של הסינאט, מציינים את הפעם הראשונה אשר בה נקטה איטליה עמדה מפורשת כלפי עניין המזרח התיכון.

המקורות אמרו כי דומה שהודעה זו של אלדו מורו מספקת דרישות שהועלו על ידי מיניסטרי נפט ערביים. שביקרו באיטליה בראשית החודש זה, ואשר תבעו עמדה פרו־ערבית ברורה יותר מצד איטליה, תמורת הקלה בחרם הנפט.

„בוודאי שיש מחיר להכרה ולהודאות כי יינתן לישראל לחיות בתוך גבולות בטוחים ומוכרים" — אמר אלדו מורו בוועדה.

„זהו המחיר הנדרש על ידי החלטת מועצת הביטחון 242, הקובעת כי אין להסכים לרכישת טריטוריות על ידי שימוש בכוח, הקוראה לישראל לסגת מכל השטחים הכבושים".

„מעולם לא היו בלבנו ספיקות בקשר לאופי המוחלט, ולא החלקי, של תנאי זה" — אמר אלדו מורו בדחותו את התיאוריה הגורסת, כי קביעת מועצת הבטחון מתייחסת רק לחלק מהשטחים שנכבשו במלחמת 1967.

עם זאת אמר מורו כי הנסיגה הישראלית חייבת להיעשות במסגרת הסדר שלום, ולא להוות תנאי מוקדם לשיחות שלום.

כויתור גדול נוסף להשקפה הערבית, אמר אלדו מורו, כי מן הדין הוא שתינתן לערבים הפלשתינאיים הזכות להכריע בעצמם את עתידם. בניגוד לדעתם של אלה, המשלים את עצמם וחושבים כי יוכלו למצוא מוצא קל מן הבעיה הקשות, יש לומר כי הפלשתינאים אינם מבקשים סיוע, אלא מולדת" — אמר מורו.

מיניסטר הנפט של ערב הסעודית ושל אלג'יריה דרשו מאיטליה לגלות עמדה פרו ערבית מובהקת יותר, בעת שביקרו ברומא בראשית חודש זה, במסגרת סיור שנועד להסביר את מדיניות הנפט הערבית.

שליחים איטלקיים ביקרו לאחר מכן בערב הסעודית, סוריה ועירק, ומורו עצמו מתכונן לבקר בפרס, סעודיה וכוויית.

הק. ג. ב. החרים אצל כתב יו. פי. במוסקבה תשובות בכתב של פעילי עלייה יהודיים

מוסקבה 23 (יופ"יע) — שוטרי חרש עצרו היום עתונאי אמריקאני ברחוב במוסקבה והחרימו ממנו תשובות־בכתב על שאלות שהציג לקבוצה של פעילי־עלייה יהודיים.

כתב „יונייטד פרס", גורדון יוסלוף, אמר, כי נאסר על ידי שני שוטרי חרש ושוטר במדים בפינת רחוב. לאחר שהשלים ראיון של 90 דקות בביתו של אחד מפעילי העלייה. השלטונות דחו את בקשותיהם של כל הפעילים הללו לעלות ארצה.

יוסלוף אמר, כי אחד מאנשי המשטרה קרא לעברו: „אדון יוסלוף, אנו רוצים לשוחח עמך". הוסיף, כי השוטרים האחרים חסמו את דרכו ואיימו עליו אם לא ימסור לידיהם את התשובות בכתב שנתנו פעילי העלייה היהודיים.

„הם אמרו לי כי אסור לי לשוחח עם אנשים כאלה ורמזו שיקחו את העיירות בכוח, אם לא אמסור אותם מרצוני" — סיפר יוסלוף.

כאשר נפרדו ממנו הזהירו אותו לא לכתוב מאומה על התקרית.

יוסלוף וכתב „יונייטד פרס" אחר, כריסטופר אוגדן, זכו לבעיטות ולמכות אגרוף מאת סוכני המשטרה החשאית הסובייטית ב־5 באוקטובר האחרון, כאשר ניסו לצלם הפגנה של יהודים ליד משרד הפנים הסובייטי.

ארה"ב מצפה לסיום חרם הנפט

ואשינגטון, 23 (ע"ר) — ממשלת ארה"ב מצפה להסרה מוקדמת של חרם הנפט הערבי נגד ארה"ב, שתהיה אולי מלווה גם בהגברת אספקת הנפט למדינות אחרות, שנפגעו בצורה קשה יותר ממחסור הדלק העולמי.

פקידים אמריקניים אמרו כי הם סבורים שהערבים יגבירו את הפקת הנפט, בעקבות ההסכם להפרדת הכוחות, שהושג לאחרונה בין ישראל ומצרים.

סיום החרם והגברת הפקת הנפט הערבית יכולים לבוא תוך פרק הזמן של 40 עד 60 יום, שנקבע לביצוע הסכם הפרדת הכוחות — אמרו הפקידים האמריקניים.

מיניסטר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר אמר אתמול במסיבת עתונאים שהוא רואה בהסכם הפרדת הכוחות צעד גדול לקראת סיום חרם הנפט. אמר שהוא מצפה לכך, שהחרם יוסר לפני שיושלם תהליך הפרדת הכוחות.

המנעות הערבים מהסרת החרם תוך אותו פרק זמן יהיה מעשה בלתי נאות, אשר יעורר בארה"ב ספיקות רציניים ביחס לרצונם הטוב של הערבים — אמר קיסינג'ר.

פקידים אמריקניים אמרו שקיסינג'ר משוכנע כי חרם הנפט יוסר בהקדם.

משבר הנפט לא השפיע על תפוקת הפלדה בעולם

בריסל, 23 (ע"ר) — צמצום אספקת הנפט לרוב המדינות התעשייתיות בעולם, לא השפיע בצורה ניכרה על תפוקת הפלדה העולמית בחודש שעבר — זאת הודיע המכון הבינלאומי לברזל ולפלדה.

יו"ר המכון, ז'ק פרי, אמר כי עדיין קיימת אי־הוודאות בקשר למשמעותו של משבר האנרגיה לגבי יצרני הפלדה.

אולם מומחים עודם אופטימיים בקשר להתפתחות שוק הפלדה השנה — לכל הפחות בבה שנוגע לששת החודשים הראשונים — אמר פרי במסיבת עתונאים.

בהודעת המכון נאמר כי תפוקת הפלדה העולמית הגיעה לשיא של 685,800,000 טונות מטריות אשתקד, וארה"ב החזירה לעצמה את מעמדה כיצרן הפלדה הגדול ביותר בעולם, לאחר שבריה"מ החזיקה במעמד זה לפני כן.

מוסד הרב קוק — ירושלים

אנו אבלים על מות העובד הותיק והיקר

רבי אנשיל כץ ז"ל

תלמיד חכם וסופר

הלוויה תצא היום מבית־החולים „שערי־צדק".
על עת הלוויה אפשר להתעניין בטלפונים:
מס' 526231, 526232, 526233 — ירושלים

ההנהלה וחבר העובדים

למר יעקב לויט
חבר מועצת המנהלים
לבנו יצחק ומשפחתו
נספי ניחומים באבלם על פטירת
הכבדה הבת

ליאורה ע"ה

בבנין ציון וירושלים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד

בנק המזרחי המאוחד בע"מ
חברת השקעות

هكذا من الأصل

המצפה

מוסקבה מתיחסת בקרירות להסכם ההפרדה

ביקורו של שר החוץ המצרי, איסמעיל פאהמי בבריה"מ, תוכנן זה מכבר, אך בינתיים התרחש מאורע, שלמוסקבה לא היתה בו יד, חתימת ההסכם על הפרדת הכוחות, מעשה ידיו של הנרי קיסינג'ר. מסתבר, איפוא, כי במסגרת מסעו נתחדשה לו לשר החוץ המצרי משימה נוספת והיא להרגיע את בריה"מ באשר לתוצאות ההסכם שהוא כאמור יצירה אמריקאנית, שעלולות להיות להן השלכות לגבי עתיד יחסיה ההדוקים עד כה עם ברית־המועצות. מנוסח הודעת „טאס" בתום הביקור ניתן להתרשם כי מוסקבה לא גילתה התלהבות יתירה מההתפתחות החדשה. לכעסה התעלמה סוכנות הידיעות הסובייטית לגמרי מהסכם ההפרדה, בעוד שטרחה להדגיש את „המשמעות הגדולה" של ועידת ג'נבה. אף מנוסח ההודעה — הודעות סובייטיות אינן פרי המקרה — על דברי גרומיקו, שאמר כי „הביקור סייע להבהיר את עמדות הצדדים בשלב. הנוכחי של שיחות השלום", ניתן להסיק כי אין הרוסים מאושרים מהצלחתו של קיסינג'ר, שהביאה ללא כל ספק לעליה רבתי בפרסטיג'ה האמריקאנית ובהשפעתה במצרים.

הנשיא סאדאת אף אינו טורח להסתיר את עמדתו האוהדת לארה"ב וכל אחד מגלה כי מצד זה השוואת, ובימים האחרונים, בעיקר בתום ביקורו במארוקו, הדגיש את שביעות רצונו מהמדיניות האמריקנית במזרח־התיכון. השליט המצרי הילק שבחים לנשיא האמריקאני ולארה"ב, על רצונם להסכין שלום בר־קיימא במזרח־התיכון. התבטאויות ודאי שלא ישאו חן בעיני מוסקבה וללא ספק עלולות להחריף את ההסתייגות שכבר נשמעת במוסקבה כלפי קאהיר.

דובר מצרי במוסקבה טרח אמנם להדגיש פגישת פאהמי עם המנהיגים הסובייטיים, כי בריה"מ הבטיחה תמיכה „כוללנית" בעמדת מצרים בכל שלבי שיחות השלום. אך גם הוא לא ידע לומר אם הסובייטים אמנם סמכו במפורש את ידיהם על הסכם הפרדת הכוחות. גם מכאן משתמע איפוא, כי יחסי מוסקבה־קאהיר עלולים להצטנן בעקבות האירועים האחרונים. אמנם עדיין מוקדם להתנבא לתפנית מוחלטת ביחסי שתי המדינות; עדיין קשורה מצרים בטבורה אל בריה"מ בשל תלותה המוחלטת בארסנאל הנשק הסובייטי; מצד אחר, השקעותיה של בריה"מ והישגיה במצרים, הם כה גדולים, שספק אם תסכן אותם בצעדים נמהרים. אין גם לשכוח, שבריה"מ היא שתיהנה מפירות הסכם הפרדת הכוחות, אם אמנם יביא זה לפתיחת התעלה. אולם ללא ספק, הדבר זה משתמע גם מדברי „טאס" על ועידת ג'נבה, כי מוסקבה תפעל ש„תימצא בתמונה" ויותר מזה בכל המהלכים הבאים במזרח־התיכון. כדי להשיג זאת היא גם עלולה לטרפד באמצעים שונים, גלויים ונסתרים, את המהלכים והמאמצים הנעשים להביא לידי הסדר בין ישראל לערבים, ולהסתייע לשם כך בגורמים שונים בעולם הערבי ובארגוני המחבלים, שכידוע אינם רואים בעין יפה את הסכם מצרים עם ישראל.

סאדאת משבח את המפנה שחל במדיניות האמריקנית כלפי המזה"ת

„בלעדי ניקסון, לעולם לא היתה ישראל מקבלת דרישותינו"

ראבאט, 23 (ע"ץ) — נשיא מצרים, אנואר סאדאת, הצהיר כאן הבוקר שהוא מרוצה מ„המפנה שחל במדיניות ה־אמריקנית כלפי המזרח ה־תיכון".

במסיבת עתונאים שקיים כאן, לפני צאתו ממארוקו לאחר שהיה של יממה אחת, אמר נשיא מצרים כי „העמדה האמריקנית היתה בעבר נוטה לטובת ישראל, ללא כל ספק, בעיקר בתקופת כהונתו של הנשיא ג'ונסון, אך חל בה מפנה חשוב ב־משך שלושת החדשים האחרונים. מפנה זה בא לא משום שארה"ב הולכת מתמיכתה העיוורת ב„מדינה הציונית, אלא משום שבהיותה מעצ־מה על, מעוניינת ארה"ב עתה להש־כין שלום בר־קיימא במזרח התיכון".

בהקשר זה ציין סאדאת לשבח את המאמצים שנעשו על ידי הנשיא ניקסון אשר בלעדיו „לא היינו יכולים לעולם לקבל את דרישותיהם של ישראל, בעוד שישראל לא היתה יכו־לה לעולם לקבל את דרישותינו שלנו".

סאדאת הביע תקוה כי המדיניות האמריקנית הנוכחית כלפי המזרח התיכון, תימשך עד אשר יושג פתרון לבעית פלשתין — „בעיה המאיימת יותר מכל אחרת, על השלום בעולם".

מדינות ערב יצאו מנצחות ממלחמת אוקטובר

במסיבת העתונאים, שנמשכה 35 דקות, הביע סאדאת את הדעה כי „מדינות ערב יצאו כמנצחות מן ה־שלב הצבאי של מלחמת אוקטובר, ועתה נדרשת חשיבה ראשונה במעלה למאמצים לשמור ולקיים את אחדותן של הערבים, כדי לנצח גם בשלב המדיני הארוך והקשה, המצפה לנו". עוד אמר סאדאת כי הסיור אשר ערך זה עתה בבמה מדינות ערב, נתן לו אפשרות להבחין באחדות זו, המתחזקת מיום ליום.

בתשובה לשאלה, מה היא תפיסתו לגבי פתרון לבעית המזרח התיכון, אמר סאדאת, כי „הכרח הוא, לפני כל מו"מ, כי תבוצע הפרדת הכוחות ביחידת הסורית. אחר כך — אמר — היוני הדבר, שכל הצדדים הנוגעים בבעיה זו, ישתתפו בוועידת ג'נבה, כולל הנציגים החוקיים של פלשתין, אשר איש אינו זכאי לדבר בשמם, אלא הם בלבד".

על המיזוג בין תוניסיה ולוב, אמר סאדאת כי ארצו תומכת בכל איחוד בין מדינות ערביות אולם „טרם הגיעה השעה, אשר בה נוכל לומר אם יש בתכנית מיזוג זו כדי להעמיד בסכנה את תכנית הפדרציה בין מצרים ולוב".

„בהמשך דבריו אמר: „מדינות ערב לא יוותרו על אדמותיהן הכבו־שות עתה בידי ישראל, ולא יוותרו על הזכויות הלגיטימיות של העם ה־פלשתינאי. על כך אנו אחראים בפני עמינו ובפני ההיסטוריה", — אמר סאדאת.

ואשינגטון מחכה להודעה מדמשק בעניין שחרורו של האזרח האמריקאני

ואשינגטון, 23 (יופ"י) — פקידים של מיניסטריון החוץ האמריקאי הב־היעו היום להודעה מדמשק, אשר תאשר כי ממשלת סוריה מילאה את ההתחייבות שנתנה למיניסטר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר וכן שחר־רה את האזרח האמריקני, ג'ון בייטס, אשר הוחזק במעצר בסוריה, באשמת ריגול, מאז יולי 1972.

אתמול אמר קיסינג'ר במסיבת עתונאים בואשינגטון כי הושג הסכם לשחרורו של בייטס בעת ביקורו ה־אחרון בסוריה, לשם שיחות עם ה־נשיא אסד.

כלים של חיל ההנדסה של צה"ל מבצעים עבודות ביצורים תחת יריות — בימי הפרת הפסקת האש על־ידי המצרים

צה"ל ירכוש ציוד מכני־הנדסי כבד כדי להפחית תלותו בקבלנים אזרחיים

מאת סופרנו הצבאי

צה"ל ירכוש ציוד מכני־הנדסי כבד למערך החירום בעתות המל־חמה כדי שהמשק לא ישותק, כפי שהיה במלחמה האחרונה.

כמו כן יקנה כלים לביצוע עבו־דות צבאיות שוטפות, דבר שיפ־חית את תלותו בקבלנים אזרחיים הדורשים מחירים גבוהים — מסר אתמול קצין ההנדסה ראשי תת־אלוף יצחק בן־דוד.

קצין ההנדסה ראשי מסר עוד, כי בחודש הקרוב ייעשה מאמץ לשחרר ציוד הנדסי כבד, המגוייס היום ב־רובו הגדול. ישוחררו כמה עשרות כלים כבדים, עם מפעיליהם עד כמה שהדבר יוכל להתבצע. חיל ההנדסה ימסור מעתה עבודות לקבלנים לפי מכרזים אם כי ישנה בעיה של הפ־קעת מחירים ע"י קבלנים המנסים לנצל את המצב. מסירת עבודות ל־קבלנים תאפשר שחרור כלים כבדים ש־80 אחוז מהם גוייסו בזמן המלח־מה. כמו כן גוייסו 50 אחוז מכלי העבודה הקטנים יותר, דבר שהביא כמעט לשיתוק העבודות האזרחיות.

עד כה שוחררו כ־70 כלים אחרי ש־תוקנו וכן שוחררו 38 כלים כבדים לביצוע עבודות קבלניות, ריבן בש־ביל הצבא.

תא"ל בן־דוד דוחה את הטענות כאילו היה טיפול לא־מקצועי בכלים, אלא שהיו תקלות בתחילה המלחמה. ביום המצב באחזקה הרבה יותר טוב.

קצין הנדסה ראשי ציין את המבצע העצום שנעשה על־ידי הציוד המכני ההנדסי בזמן המלחמה, בצליחת ה־תעלה ולאחריה. הוקם קו ביצורים, ממש תחת אש האויב. אחרי הכנסת הפסקת האש לתוקפה, זאת מלבד עבודות סלילת דרכים והתמורות ב־סיני הגולן, ביניהן פריצת דרך ג'בל עתקה ועוד. תא"ל בן־דוד גילה כי שישה מפעילי ציוד מיכני הנדסי כבד נהרגו ו־26 נפצעו, רובם ככולם אנשי מילואים בעבודות התבצרות שבוצ־עו אחרי הפסקת האש. 5 מהם נהרגו בדרום ו־1 בגולן, 21 נפצעו בדרום ו־5 בצפון. המפעילים המשיכו לעבוד תחת אש כבדה ולא היה אף מקרה אחד של סירוב.

ציר בית הנבחרים האמריקאני:

טייסים סעודיים מתאמנים בארה"ב

ואשינגטון, 23 (יופ"י) — ציר בית הנבחרים ג'רי ליסון, דמוקרט ממדינת מיסורי, אמר אתמול כי נו־דע לו שארבעה טייסים סעודיים, ר ביניהם אחיין של המלך פייסל, מת־אמנים בהטסת מטוסי סילון בבסיס חיל האוויר וויליאמס שבמדינת אר־יזונה.

ליסון, אשר גילה בחודש שעבר כי חברות תעופה אמריקאיות מאמנות טייסים סעודיים וצורכות 1,000 גא־לון של דלק סילוני לשעה לצורך זה, אמר הפעם כי עתה נודע לו ש־חיל האוויר מאמן טייסים של מדי־נות ערביות, המקיימות אמברגו נפט נגד ארה"ב.

„אין להעלות על הדעת שממשלתנו תדרוש מאזרחי ארה"ב לרעוד מקור בחורף זה, לחתור על דלק בשביל מכוניותיהם, ואולי גם להפסיד את מקומות עבודתם, בגלל המחסור ב־נפט, ויחד עם זה יוּנצל מלאי הדלק כדי לאמן טייסים מקרב הסעודית.

„אם רוצה המלך פייסל שאנו נלמד את אחיינו להטיס מטוס סילון, חייב הוא לשלוח כמות של דלק, יותר עם האחיין" — אמר.

ליסון אמר כי הוא עומד להגיש בבית הנבחרים הצעת חוק הבא ל־אסור שימוש בדלק אמריקאי לשם אימון צוותים ממדינות, המקיימות אמברגו על משלוחי נפט לארה"ב.

הפנטגון מאשר שטייסים ערביים מתאמנים בארה"ב

ואשינגטון, 23 (יופ"י) — למרות אמברגו הנפט הערבי, ממשיכה ארה"ב לאמן טייסים צבאיים ערביים — כולל סעודיים — במדינה זו, אמר היום דובר של משרד ההגנה ה־אמריקאני.

הדובר אמר כי הנימוק להמשך האימונים הוא התקוה כי ארצות המזרח התיכון לא יזיחו לקשרים הדוקים יותר עם בריה"מ.

מקורות דיפלומטיים אמרו כי אווי־ראים ערביים מסעודיה, ירדן, מרוקו ותוניסיה מתאמנים בארה"ב מאז הטל אמברגו הנפט בסתיו אשתקד. סעודיה היא בין המדינות המשתתפות בחרם הנפט.

המקורות גם אמרו, כי אם תמכור ארה"ב לסעודיה ולכווית מטוסי קרב כי אז יהיה צורך לאמן טייסים ער־ביים נוספים בארה"ב.

איש צמרת סובייטי — בדמשק

דמשק, 23 (ע"צ) — פיוחדר סור־גאנוב, סגן היו"ר של הסובייט ה־עליון של בריה"מ, הנמצא בביקור בדמשק מאז יום ב', נתקבל אתמול על ידי עבדאללה אלאחמר, סגן ה־מזכיר הכללי של מפלגת ה„בעת".

השיחה בין השניים נסבה על „ה־יחסים הידידותיים" בין ה„בעת" לבין המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, ו על המצב במזרח התיכון.

הכנות להחזרת צוות „סקיילב"

כף קנוורל, 23 (ע"ר) — אנ־שי החלל בכף קנוורל עושים הכנות להחזיר את צוות „סק־יילב" לכדור הארץ ביום א', אם לא יתוקן הקלקול בגירוס־קופ של מעבדת החלל.

אניית התקיפה „ניו אורליאנס", של הצי האמריקני עליה הוטל ה־תפקיד להחזיר את צוות החלל, קי־בלה הוראה להפליג לים לקראת אפשרות שאסטרונאוטים יחזרו לפני שיסיימו את המסע שלהם בן ה־85 ימים.

ויליאם שניידר, מנהל תכנית „סקיילב" אמר כי על אף הכל הוא עדיין מקווה שמסע המשלחת ימשך לפי התכנית עד ה־8 בפברואר, אך הוא הוסיף: „עלינו להיות מוכנים לכך שהגירוסקופ יחדל לפעול".

אחד משלושת הגירוסקופים (מב־נים משוכללים) הפסיק לפעול ב־תחילה שליחותה של „סקיילב", ומאז יום ג' בערב קירוסקופ שני, הפסיק

הסכם ההפרדה ישראל־ומצרים גרם מבוכה בשורות המחבלים

ביירות, 23 (יופ"י, ע"ר וע"י) — ההסכם בין ישראל ומצרים ב־עניין הפרדת הכוחות גרם מבוכה בקרב התנועה הפלש־תינאית. זו הפעם הראשונה, נמצאו עורכין בפומבי על סמ־כותו של מנהיג הארגון לשח־רור פלשתין, יאסר ערפאת.

בשבת האחרונה בשעה שערפאת שהה במצרים, נפגשו ארבעה או חמי־שה מחברי הוועד הפועל של הארגון, בביירות, ופרסמו גילוי דעת, בגנות ההסכם המצרי—ישראלי.

„הסדר זה מחוק את העמדות של האימפריאליזם הישראלי האמרי־קאני, בכך שהוא מיועד להוציא את החזיתות הערביות, בזו אחר זו, מ־מסגרת הסכסוך" — נאמר בגילוי הדעת.

עוד נאמר שם כי ההסכם שהושג בין ישראל לבין מצרים מאיים ב־„חיסול" העניין הפלשתינאי.

ערפאת מגער את הוצאו גילוי הדעת

כאשר שמע ערפאת על פרסום גילוי הדעת, שיגר ביום א' מברק אל נשיא מצרים, אנואר סאדאת, ובו גינה את הוצאו מאותו גילוי דעת, ואמר כי אותה ישיבה של הוועד הפועל של הארגון לשחרור פלשתין, אשר פרסמה את גילוי הדעת, היתה „בלתי חוקית".

בידיעה אחרת מביירות נמסר כי דובר „אל פתח" צירער גם הוא על החוקיות של אותה ישיבה של הוועד הפועל, אשר בה נתקבלה החלטה לגנות את ההסכם.

הדובר אמר כי הוועד הפועל של הארגון לשחרור פלשתין אינו רשאי להתכנס, אלא בנוכחות המכסית של חבריו, המונים תשעה אנשים, בעוד שבאותה ישיבה השתתפו רק 4 חברים.

אבו מאהר: הישיבה היתה חוקית

אבו מאהר, המייצג את החזית העממית לשחרור פלשתין בוועד ה־פועל של הארגון לשחרור פלשתין, הודיע כי ישיבת הוועד הפועל של הארגון אשר בה גונה ההסכם היתה חוקית.

„ארגונים העיקריים, המשתייכים לארגון לשחרור פלשתין, אמר אבו מאהר, היו מיוצגים באותה ישיבה, והם: זוהייר מוחסן (אלצאעקה), עבדל ואהאב אלקיאל (חזית השחרור הערבית), אחיב עבד רבו (החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין), אבו מאהר החזית העממית לשחרור פלש־תין, ויוסף צאיג, יו"ר „הקרן הלאו־מית הפלשתינאית".

„אם היו החברים האחרים של ה־ועד הפועל נעדרים, אין פירושו ש־הועד צריך להשעות את פעילותו" — אמר אבו מאהר.

בטאון הארגון לשחרור פלשתין, השבועון „פלשתין אלתאורה" יצא אתמול באזהרה נגד מה שהוא מתאר כמאמצי ארה"ב לערער את העמדה הלאומית הערבית.

הערבים ישלמו מחיר כבד תמורת נסיגת ישראל

בלגיונו האחרון כותב השבועון כי מאמצי ארה"ב מכוונים להשגת הסד־ר במזרח התיכון, אשר במסגרתו ישלמו ממשלות ערב „מחיר כבד" תמורת נסיגת ישראל מהשטחים הערביים.

במאמר מערכת כותב אותו שבועון כי אמריקה מבקשת גם „לחסל את הפקידה של תנועת השחרור הפלש־תינאית, ולסמוך את ידיה על משטרו של חוסיין מלך ירדן".

העתון מותח ביקורת על הסכם הפר־דת הכוחות בין ישראל ומצרים ומצהיר כי הארגון לשחרור פלשתין דוחה כל הסדר חלקי וכל מיקוח.

ארה"ב היא שזכתה בית־הנצחון במלחמת אוקטובר

העתון הביירותי רב התפוצה „אלנ־האר" כתב היום כי ארה"ב היא הצד אשר זכה ביתרונות הגדולים ביותר כתוצאה ממלחמת אוקטובר.

„עתה, שלושה חדשים לאחר ה־מלחמה, נראה הדבר כברור, כי ארה"ב היא שזכתה ביתרון הגדול ביותר מהמלחמה ומתוצאותיה, ב־תחום הבינלאומי, והיא שהפיקה תו־עלת מן המלחמה, יותר מאשר רוסיה או אירופה".

בקאהיר כתב היום העתון „אל אהראם", כי מצרים, סוריה והתנועה הפלשתינאית חייבות להציג חזית מאוחדת במאבקן עם ישראל, כדי לאפשר הסדר כולל במזרח התיכון.

המאמר ב„אל אהראם" היה האחרון בסידרה של מאמרים, אשר קרא ל־המשכת הסולידריות הערבית, בעק־בות דברי ביקורת שהושמעו בעולם הערבי נגד הסכם ההפרדה בין ישראל ומצרים. הביקורת באה בעיקר מצד עירק, לוב, אלג'יריה והמחבלים ה־פלשתינאים.

„האינטרס הערבי העליון מחייב, בשעות גורליות אלה, צעדים לשיפוח הסולידרידות ושיתוף הפעולה הערבי, כדי להנחיל תבוסה לתאוותי האויב" — כתב אל אהראם.

הפלשתינאים נבוכים

העתון הביירותי המופיע בלשון האנגלית „דיילי סטאר" כותב כי „הפלשתינאים נבוכים, כמו ערבים אחרים, ביחס להסכם ההפרדה בין מצרים וישראל".

„כמו אחיהם הערבים, תומכים אח־דים מהפלשתינאים בהסכם, ואחרים מתנגדים לו. אולם שלא בדומה ל־ערבים אחרים, אותם הפלשתינאים התומכים בהסכם אינם מביעים זאת בקול רם. ככלות הכל, עלול הסכם זה להוליך להסדר עם חשבונם של הפלשתינאים. לכן, רק הגיוני הדבר, שום מנהיג פלשתינאי לא ירצה ש־שמו יהיה קשור בהסדר, הגובל ב־בגידה בכל הדברים אשר הפלשתי־נאים לחמו למענם והלמו עליהם ב־משך רבע מאה שנה".

השושיה — במצב טוב

קייפטאון, 23 (עסס"א), — כל השישיה שילדה גב' רוזנ־קוביץ בבית היולדות מאובריי בקייפטאון שרויה במצב טוב והתינוקות כולן מתפתחות יפה. ההורים, סוזאן וקולין רוזנקו־ביץ, הם חברי הקהילה היהו־דית הרפורמית בקייפטאון. מר רוזנקוביץ פגש את אשתו ב־לונדון ושם נישאו בשנת 1966, לאחר שהתגיירה.

שלושה הילדים בשישיה יעב־רו טקס ברית מילה לכשישגו את המשקל הנאות ולאחר ש־ינתן לכך אישור רפואי. לזוג רוזנקוביץ יש עוד שני ילדים, בת בשם סמנטה בת שבע ובן, אנתוני, בן חמש.

בריה"מ שוקלת בניית ספינות אוויר גרעיניות

(סוף מעמוד ראשון)

תכנית סובייטית אחת קוראת ל־בנייה ספינת־אוויר בעלת מעמס של 180 טונה מטען או הכולה של 1,800 נוסעים, מהירותה המוצעת תהיה כ־300 קמ"ש לשעה.

ידיעה ממזרח גרמניה המתפרסמת ב„ג'יינס" אומרת, כי מתכננים ב־לנינגרד מציעים ספינת־אוויר בעלת טווח של 15,000 ק"מ, אשר תהיה כשוגלת להסיע 200 נוסעים או כשקל מקביל של מטענים.

היא תמולא בגז הליום בלתי דליק ותיוצר מתערובת של אלומיניום.

נמסר, כי היא תוכל גם לשמש לסקירות גיאולוגיות, עבודות בניה — בייחוד בתור עגורן — חילוץ צוותי אוניה בלב ים, או אף כ־סנטוריום שמיים לחולי־קצרת או אחרים הזקוקים לאטמוספירה נקיה ויבשה.

לנופש,
החלמה
והפגת המתח

בתי ההבראה המומלצים לרשותך:

„ארזה" במוצא ליד ירושלים, טלפון: 02/532151

„נוה־הלל" בני ברק, טלפון: 782231

„בית רבקה" זכרון יעקב טלפון: 063/99070

בית ברנדיר (בגידר) חיפה טלפון: 04/81414

בכל המוסדות הנ"ל גם פיקוח רפואי ואוכל דיאטטי. הימצום מרכזי בכל החדרים האולמות.

דמי ההשתתפות עדיין לא חל שינוי בתעריף יום ההבראה הוא 40.— ל"י ליום.

בעונה זו ניתן ביותר קלות לקבל חדר ליחיד.

נופש סוף שבוע:

עתה ניתנת האפשרות ליהנות כנופש „סוף שבוע" (מיום ששי אחרי־הצהרים עד למוצאי־שבת אחרי ארוחת־ערב), המחיר לנו־פש „סוף־שבוע" למבוגר 60.— ל"י ולילד 40.— ל"י.

המעוניינים מתבקשים לפנות לסניפי קופת־חולים או ישירות לבתי־ההבראה הנ"ל.

מרכז קופת חולים

עד מתי כל הישר בעיניו יודיע?

(ש. א. אליך) מקבל להניח כי נתונים הנמסרים מפי כנהלים, פקידים מוסמכים ו„דובריסי" של רשויות ממלכתיות הם נכונים ר בדרך הטבע אין לרוב הציבור מידע מספיק כדי לבדוק ולבחון את מהימנות הנתונים. בשאלה לכן השאלה אם אין זה מתפקידה של הלשכה המרכזית לסטטיסטי־קה לבדוק נתונים, כשיש לה יסוד להניח כי הם מבוצים מן ה„שרוולי", אין בכוונה או בסמבר־תה לאשר נתונים סטטיסטיים ה־שובים לפני פרסומם

זכור ה„רעש" שעורר לפני כ־3 שנים פרסום מספרים לא מוס־מכים על הנוער השולי, שלא נמ־צא להם אחר כך שום אישור ב„שטח".

ב„הצופה" נמסר מפיו של מנכ"ל משרד העבודה, בטקס חלוקת תעודות ב„רשת עמלי" כי „כיום יש 45,000 (ארבעים וחמישה אלף) „בני נוער שאינם לומדים ואינם עובדים". כמעט פי שנים מן המספר שנמסר עליו לפני שלוש שנים. זאת לאחר שחוכת הלימוד הוחלה גם על רוב כיתות ט' דבר שצריך היה לצמצם את מספרם עוד יותר. אם להביא ב־חשבון שאין נערים שאינם לו־מדים ואינם עובדים במשקים, בקיבוצים, במושבים ובכפרים הקלאיים, פירוש המספר הזה הוא שיותר מ־30 אחוז מגילאי ט' עד שרות צבאי אינם עובדים ו אינם לומדים — האי אפשר למ־צוא אותם.

כל אדם הקרוב למציאות הסו־ציאלית וכל עובד סוציאלי מי־טיב לדעת שאין למספר הזה כל שחר.

כלום יכולה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לאשר מספר כבהיל זה?

ההיתולית שכותבים בתנות הס־פרים ושעליה כתוב: „אנו צרי־כים דלק לא יהודי"... הוא קי־בה אחת והדביקה לאוסו.

מטבע בן־גוריון ביום השנה למותו

דיוקנו של דוד בן גוריון, בציון שמו בעברית ובלועזית, — יופיע על הצד האחד („צד הנושא") של מטבע הזכרון, שיונפק על ידי בנק ישראל לזכר בן גוריון לק־ראת יום השנה למותו — כך קב־עה אתמול בין השאר, הוועדה ל־תכנון שטרי כסף, מעות ומטבעות זכרון, בראשותו של השופט ד"ר א. ויתקון.

הועדה החליטה עוד כי ועדה כיוחדת תבחר בצילום הבתאים לפיו ייחרט הדיוקן. ביצוע ה־חריטה ייעשה בידי אחד החורטים המעולים שבעולם, אשר ביצע בזמנו את חריטת דיוקנאותיהם של הרצל ושל וייצמן.

מטבע בן־גוריון יונפק בזהב בשני ערכים, 100 ל"י ו־250 ל"י, ובמטבע כסף (שעל הערך הנקוב שלו טרם הוחלט).

נסיונות במיקרואורגני־זמים למניעת ריחות בלולים

(עי"מ) פרסום על נסיונות למ־ניעת ריחות רעים בלולים, על ידי השתלת מיקרואורגניזמים ה־מתפתחים בשלשלת — מתפרסים בגליון חדש יגאור של ידיעון מועצת הלול.

הידיעון מסביר, כי הנסיונות נעשו בקליפורניה ובעקבות זאת הוכנה תכנית טיפוח נרחבה של השתלת מיקרואורגניזמים. לפי תכנית זו ישתלטו הבקטריות „ה־נקיות" בלשלשת וידחקו את רג־לי הבקטריות הגורמות סירחון.

כבר כיום נמכרים בקטריות „נקיות" בכבצב יבש, במחיר זו יחסית ונוח לשימוש. את אבקת הבקטריות היבשה שורים 3 ש־עות במים ואת התמיסה מרססים על הלשלשת.

יצרני הבקטריות טוענים, ש־כחיר החומר יכוסה על ידי מבצ־עים טובים יותר בעופות. הסי־כוש בחומר גם מפחית מספר הזבובים בלולים.

מה אכלו ברומא?

(ש. א.) סקר ארכיאולוגי מיר־חד בפינו נערך עתה ברומא — והיכנאיו מוכיחים מהי היו הר־גלי... הזלילה של בני רומא ה־עתיקים, שעה שישבו לצפות ב־כשחקי הקרקס העקובים מדם.

אכן, בדיקת חומר המשקע ש־בצנרת הביוב העתיקה של הקר־ליכאום הראתה כי הצופים שיש־בו באמפיתיאטרון בשעת המש־חקים, נהגו לאכול אגוזים, דבד־בנים, שזיפים, מלונים, ענבים, תאנים ותותים. כן הוכיחו עבודות שיקום סביבת האתר, כי הגבעות שבקרבת הקוליסאום היו נטועות עצי אורן, אגוז, אלון, ועוד.

בחפירות הקוליסאום נמצאו ל־אחרונה גם שרידי מנורות שמן, וכן שברי זכוכית, שהעתיקים ב־הם הם מהמאה ה־4 לפנה"ס.

צבמות רבות נתגלו בתשתית האתר — מעצמות איילות לעצמות יחתולים, מגולגלות אדם ל־ראשי צפורי־טרף. בין יתר הד־ברים שנתגלו בסקר העצמות, נבכצא גם כי לתרנגולים של רומא העתיקה היו דרבנים ארוכים יו־תר מאלה של התרנגולים של ימינו, וכי הכלבים של אז היו בגיל דומה מאוד לכלב־הזאב שלנו.

משלחת איטלקית—צרפתית יצ־אה לסהרה לערוך סקר בבה ש־כונים בשם „בית הקברות של הגינואנתרופים", ואשר התגלה ל־אחרונה באיזור העגיבר.

מהמצטיינים

(מ. ה.) יעקב אילוז, הי"ד, ש־זכה בפרס הראשון של משרד ה־דתות לתלמידי ישיבות מצטיינים, היה אחד הבחורים המצטיינים ש־קבו בעיירה נתיבות. יעקב, שנפל בבלהטה יום הכיפורים, הוא בני של ר' אליהו אילוז יו"ר המיצנה הדתית בנתיבות. עם גמר ליהודיו היסודיים יצא לישיבת בי"ע בכפר מימון — ובסיום לימודיו הבשיך בישיבה כפר כרם דיבנה.

אגב

אמת צעקנית

מבין חברי הכנסת, ותיקים וגם חדשים, שהשתתפו בדיון המדיני, הדיית אחת, ראש רשימת רץ, הר־פיעה כדוברת בידת האמה המקופחת. כאהר שהיא־היא האמת בבבודה וב־עצמה, כפי שמשתמע מהכרזותיה. הרי מראש היא אכרה דברי־תוכחה לליכוד, גם אמרה דברי־תוכחה למע־רך, האמרה והורה ואמרה, לא סיפרו לעם את האמת, יש לספר את האמת, כל האמת, „ולא ישהקו אותנו ב־קבארט פוליסי של אוקטובר שחור".

מנאומה הראשון בכנסת השמינית, שבו גילגלה הכלה אמת פעמים הר־בה, מסתבר, שהציגה את תעודתה: הצוצרה של אמת. לא פחות ולא יותר.

אמת קולנית, כתגמורת, המכריזה על עצמה בקולי־קולות. יש לבדקה אם היא אחת בפה ואחת בלב. דוברי־אמת בלבבם קולם נכוך ולשונם הס־טנית, בחינת „הוי אוהב את השמאי". שהוא קרוב יותר לאמת מהוראות הצעקניות, גם כשהעובדות טרם ברו־רות כל צרכן.

כל המופיעים בחיים פוליטיים בשם האמת, ומטילים חירופים וגידופים בזולתם, שכולם אוכרים ההיפך מן האמת, סיבם ידוע. כפעם לפעם אולי תושפים נגעים שיש לרפאם, אך בדרך־כלל קשה לשכוע כל המציגים את עצמם כאבירי־אמת בלעדיים, והוך כדי כך מבזים את הבריות, מסיתים וזורעים שנאה.

בארץ ישנם הוגים המצביעים בעד הדוגלים בשם האמה, והם דיבבוגים המשתמשים בתאצ־אמת כדי להלעיז ולפגוע בזולתם. זו הצבעת מזואה שמחליפה מסעם לסעם את הכרעמ־דים, אבל המבכה אינה כשהנה.

הללו עוררים סקרנות בה בראשי־תם ובשתוקים באחריתם. קול צעקני הוא קול צורם. אבת, כביכול, הבי־משת עטיפה לשנאה אין שלילית כמותה.

קו דק מפריד בין ביקורת עניינית לבין קיטרוגים, בין תוכחה לגופה לבין מונופול על האמת בפירסובת מב־ידה.

„האמת והשלום אהבו". אין אחד בלי השני. אבת הכנובת בהבאה בלוייה סופה שמתגלית כבות שהיא.

שעת פיוס

לפי כה שפורסם, הגיעו סיעת המפד"ל וסיעת הליכוד לידי הסכם קואליציוני בעיריה תל־אביב. כהר יחתמו שני הצדדים על כה שהוסכם ביניהם בעניינים העקרוניים וביצוע בהנהלה ובמוסדותיה.

אף־על־פי שהליכוד ול"ע יש להם רוב של קול אחד, הרי צירופו של הגוש הדתי לקואליציה הוא תוספת כבניין ובניין לניהול העירייה.

ראשית, הליכוד עצמו מורכב כבד־פים לא־בעטים שכל אחד מהם תובע ומאיים, כדוגמת ה„בלתכיים" בעי־רייה, שמאיימים בפרישה אם לא יקבלו סגן ראש העיריה. שנית, ה־קול של ליע קיבל יותר מדי, לגבודו לא לפי כחו המוגבל ורצוי שותף נוסף בעל משקל להנהלה. שלישית, הגוש הדתי כייצג הרבה יותר כן הקולות שהוא קיבל. הוא כייצג רב־בות רבבות יהודים הממלאים מאות בתי־הכנסת בשבתות ובמועדים ב־עיר.

בערב ההתימה משאלתם של רמים מחברי המפד"ל וידידיה בעיר לצרף לסיעת המפד"ל בעיריה את אברהם בויאר, סגן ראש העירייה בכועצות קודמות מטעם המפד"ל, שרשימתו אספה שבעת אלפים קולות, מיספר מרשים, שבכללם הברי המפד"ל וגם רבים מחוגים אחרים שהצביעו לנציג הבוניציפאלי הוותיק ורב־הפעלים.

מוסדות המפלגה קבעו עבודה ברור־רה לגבי רשימה פורשה, ואין חולק שציבור מארגון מוכרח לשמור על משמעת למסגרת. אך זה ביקרה חריג על רקע פסוק, שנראה שבשעת הבחי־רות מתבקשת התפייסות משני הצד־דים, המצביעים בקולותיהם לשתי הרשימות הביאו את תביעתם לסלוק את הסיכסוך ולהקים סיעה של ילד־שה חברים בעיריית תל־אביב.

לא זו בלבד שיש לציעה את הרי"ע נהלת עבר, אלא ההיצה המאוחדת יש לה סיכוי וצעדה בעלת השספעה בעירייה. היא מחייבת לחזק את האיכון בקרב הקמי אורחים דתיים, שבבחירות האחרונות הצביעו לליכוד ולמערך ולא לרשימה הדתית.

היום, בשרם חתימה, רצוי ביותר שראשי המפד"ל יסעלו לסילוק ה־ככשולים ולהודוש יחסי הבריות בין המפד"ל תל־אביב לבין נציגה הוותיק בעירייה עד לבדירה האחרונה. יש להתגבר על כתחים ואפשר להתגבר עליהם ברצון טוב.

אין צורך לערוך ביאל בין חב־רים כדי ליבוע, הבירום הבכוריב בצוניינים לראות את הבינה ביורכבה מילושה חברים.

המכון הבינלאומי למחקרים אסטרטגיים:

ארה"ב ובריה"מ הגדילו את השפעתן הפוליטית על ארצות המזרח התיכון

לונדון, 23 (יופ"י), — ארה"ב ובריה"מ רכשו לעצ־מה „משכנתא" על לקוחותי־הן במזרח התיכון, והגבירו במידה רבה את היקף השי־פעתן הפוליטית — מסתבר מתוך הערכה שפורסמה ע"י ידי פגן מנהל המכון הבינ־לאומי למחקרים אסטרטגיים.

הבריגאדיר קנת האנט מסר על מסקנותיו הפוליטיות והצבאיות ב־גליון השוטף של „סורווייבל" („הב־סחת הקיום") — בטאון המכון.

האנט כתב כי נכה העובדה כי במלחמת אוקטובר היה מעורב צ־יוד מסוכך ביותר, לא יעיזו עתה לא ישראל ולא מצרים לצאת ל־מלחמה בקנה מידה כזה בעתיד, מבלי שתובטח להן תמיכה כליאה מבחוץ.

„הלוה זו נתונה בידי בריה"מ ו־ארה"ב, משכנתא על לקוחות של־הן. היקף של ההשפעה הפוליטית של שתי מעצמות העל הגדל בי־בידה רבה" — נאמר בסקר.

היריבים האחרונים של הערבים יאלצו את ישראל לתת את דעתה על בהיר ההישענות על עליונות צבאית.

איזור מפורז בסיני, הנתון לפיקוח של כוח משטרה בינלאומי, אשר כוח מתקיף לא יוכל לחצות אותו ללא התראה מוקדמת, נראה עתה כבעל יתרונות, יותר מכה שיכול היה להיראות לפני המלחמה. אפ־שר היה לטפל באותה צורה גם ברמת הגולן — נאמר באותו סקר.

מדברו על מערכות הנשק המה־תוות של המזרח הבערב, שהופ־עלו במלחמה האחרונה, כגיע בעל הסקר למסקנה, כי „בדרך כלל יוצא המערב במבגבים טובים כאיד, במה שבאים להשוות בין כלי ה־נשק של שני הצדדים.

„המטוסים הישראליים — יוצב בי־כוסי „פנטום" ו„סקייהוק" אברי־קניים — עלו על מטוסי ה„מיג" הסובייטיים. הטנקים מדגם „סנטוריון" יהיו טובים יותר מן הטנקים הסובייטיים מדגם „טי־55" ו„טי־62". אולם הבשואה של התגנה האווירית עלולה להיות שונה — נא־מר שם.

„הכלים הסובייטיים קרקע אוויר מדגם „סאם־6", הם בכמות אדירים. הוכח בבלהבה כי הבעיה של כחון בטריה אווירית ניקויה לכיוונה ג־בבה על ידי בערכות טילים, היתה בעציתי" — נאמר בסקר.

סאדאת הציע לנסיכויות המפרץ לבטל חרם הנפט נגד ארה"ב

כוויית, 23 (ע"צ) — נשיא מצרים, אנואר סאדאת, הציע לראשי מדינות „נסיכויות ה־ערביות המאוחדות" להסיר את חרם הנפט נגד ארה"ב, מיד לאחר שיושלם השלב ה־ראשון של נסיגת הכוחות ה־ישראליים בחזיתות מצרים ו־סוריה — זאת אמר היום אחמד חליפה אלסוידי, מיניסטר החוץ של „הנסיכויות הערביות המאוחדות".

סווידי מסר הצהרה זו היום בעת שערך הועיה בזויית בדרכו ללונדון.

עוד אמר סווידי, כי „סאדאת ה־ציע גם שהערבים יתייחסו לארה"ב לאחר הנסיגה הישראלית, כפי שהם מתייחסים עתה לבדינות אירופה ולי־פאן".

יחל להקמת צינור הנפט סואץ—אלכסנדריה

אלג'יר, 23 (ע"צ) — הנחת צינור הנפט סואץ—אלכסנדריה התחיל צינ־בחודש זה — על כך הודיע נשיא מצרים, אנואר סאדאת, במסיבת ע־תונאים שערך אתמול באלג'יר.

נשיא מצרים, אשר הדגיש לפני כן כי פתיחתה מחדש של תעלת סואץ ושיקום ערי התעלה הם ענין ע־בחוש הריבונות המצרית, הצהיר בעניין צינור הנפט:

„בגה שנוגע לנפט, למשל יחל השבודה להתוויה מלול צינור ה־נפט סואץ—אלכסנדריה בחשך החדש זה. צינור זה יהיה תעלה חדשה, מקבילה להעלה הישנה. בתחום ה־נפט" — אמר סאדאת.

9 חיילים צרפתיים נהרגו בתאונת רכבת

סאאבריקר, צרפת, 23 (ע"ר),— תשעה חיילים צרפתיים נהרגו ו־5 נפצעו כאשר רכבת משא פגעה בהם בתוך מנהרה הסמוכה לעיר סאאבר־קין.

החיילים היו בסיור בכנהרת תב־רונים בכורח צרפת.

הסיור נכנס לתוך המנהרה מבלי לשים לב שרכבת משא הגיעה כ־אחוריהם, כאשר דקות בלבד לאחר שנכנסו פנימה.

חוקרי התאונה מסרו כי המנהרה היא כה צרה עד שהחיילים לא יכ־לו אף להצמד אל הקירות כדי ל־הימנע מפגיעת הרכבת.

צמד
תכניות החסכון שנועדו עבורך!

רק עד 31.3.74 תוכל להצטרף לתכנית „צמד 6000" ולקבל מיד מענק של 10%. הקרן והמענק צמודים למדד יוקר המחיה.

צמד 6000

עתה יותר מתמיד, הזמן לחסוך לדירה. תשלומים חדשים קבועים. יקלו עליך מציאת פתרון לבעית הדיור של ילדיך, ולהנות מהלוואה בריבית בלתי צמודה של 9% בלבד.

צמד לדירה

חסכון עם בטחון, התוכנית השומרת על ערך כספך עם מגוון של אפשרויות. החסכון לכל מטרה ולכל עת.

צמד ברירה

בנק המזרחי המאוחד

דו"ח שנתי מספר 2 של נציב תלונות־הציבור הונח אתמול על שולחן הכנסת

למעלה מעשרת אלפים תלונות הוגשו השנה - במחציתן נמצאו מוצדקות

פקודת המקרקעין אינה מבטיחה צדק בהפקעת קרקעות

החוק אינו מחייב להגדיר את המטרה הציבורית בהפקעה ומשאיר סמכות שאינה ניתנת לערעור לשר האוצר. — בתי המשפט קבעו שנעשה עוול לאזרח, אך אין בידם להושיעו. — גם כאשר הצורך בהפקעה בוטל לא הוחזרו קרקעות לבעלים.

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

בדיקת תלונות בעניין הפקעת מקרקעין על ידי הממשלה העלה ספק אם ההסדר שבפקודת הקרקעות מבטיח כל צורכי קיום עיקרון הצדק בכל פעולות ההפקעה. נציב תלונות הציבור ד"ר י. א. נבנצל אומר דברים אלה כהערה עקרונית בקשר לתלונות על הפקעת מקרקעין בדו"ח השנתי מס' 2.

כאשר הממשל מפקיע מקרקעין מבצע הוא שלפעולת ההפקעה היה נגיעה לזכויות הפרט במדינה. לכן יש צורך בשמירה על איזון עדין בין אינטרס הציבור לבין אינטרס הפרט והכלים לשמירת איזון צריכים להימצא בחוק עצמו. הנושא בעל לאו דוקא לבעלי הון תלים; בתלונות שהיו בפני הנציב מדובר גם באזרחים שהנכס המופקע היה רכושם היחיד, ולא פעם מדובר באזרחים שלפני שנים בות ורכשו חלקת קרקע לא גדולה בספי הסכנותיהם.

ד"ר יצחק נבנציאל
עשרת אלפים תלונות

תנאי ריפוי

נציב התלונות מציין כי אינטרס ציבור מחייב קיומה ומדי פעם פעלתה של סמכות הפקעת מקרקעין הדרושים לצרכי ציבור. זאת מיוחד בתנאים של קצב פיתוח מהיר ונתונים בטחוניים הקיימים בישראל. אולם מעצם קיומה של זכות הקניין הפרטי על פי החוק איית כל הפקעת מקרקעין כצעד וגע, ולכן חייבת הרשות המפעילה סמכותה זו לנהוג בריסון עצמי ר ך הקפדה יתירה על מתן פיצוי דק והוגן. אין להפעיל סמכות פקעה אלא בהתקיים התנאים ה־מסברים הבאים:

1) הצורך הוא ציבורי מובהק; 2) מקרקעין חיוניים לסיפוק הצורך ציבורי ואין בידי הרשות תהליך קעי סביר; 3) אין בידי הרשות כוש את המקרקעין בתנאים סבי־ם בדרך של עיסקה ברצון עם בע־הם; 4. תמורת המקרקעין ניתן עליהם פיצוי הוגן

הפקעת מקרקעין בישראל כתב־ת על כמה דברי חקיקה אשר ציקרי והמרכזי שלהם הוא פקודת קרקעות (רכישה לצרכי ציבור) 19. לפי פקודה זו רשאי שר ה־צר להפקיע מקרקעין אם נוכח עת כי הדבר דרוש לצורך ציבור. הפקודה קובעת שמי שהופקעו קרקעיו זכאי לפיצויים עבורם לפי זוי השוק שלהם, במכירה ע"י מוכר צון כפי שהיה ביום פרסום הוד־ז שר האוצר ב„רשומות" על כוו־נו לרכשם. אם בעל הקרקע המופ־עת אינו מסכים לסכום הפיצויים נקבע ע"י שמאי מטעם הרשות זומת את ההפקעה. זכאי הוא בקש קביעת סכום הפיצויים ע"י ית המשפט.

לאחר שהנציב סוקר את ההליכים מינהליים של ההפקעה הוא אומר תוך בירור תלונות בנושא זה זעוררה השאלה אם לא הגיעה העת יון ולהסדר חוקתי חדש של דרכי קעת מקרקעין לצרכי הציבור. קודה נחקקה ע"י השלטון המנד־די עוד לפני כשלושים שנה. מכות ההפקעה אמנם מופקדות בידי

רשות רמת מעלה והוראה כשר האוצר והצהרת זכאי לקביעת סכום הפיצוי ע"י בית משפט בלתי תלוי, אולם ספק אם ההסדר שבפקודה מבטיח כל צרכו קיום עיקרון הצדק בכל פעולות ההפקעה.

הנציב מציין היווצרותו של אי־צדק שאפילו שופט אין לאל־ידו לתת לגביו סעד, כפי שהדבר קיבל ביטוי בהתבטאויות בתי המשפט. הוא מצטט דבריו של שופט בית המשפט העליון מ. לנדוי האומר בין השאר: „כאשר נגרם לעותר עוול משווע ואין בידי בית המשפט ל־הושיע סימן הוא שהחוק והשימוש בו הלכה למעשה אינם ממלאים אחר דרישות הצדק".

בלי סייגים

על פי הגדרת החוק, סמכותו של שר האוצר לקבוע כי את „הצורך הציבורי" שבהפקעת דקרקע היא מוחלטת. זוהי סמכות חשובה מאד שהפקודה יוצרת ומעניקה בלי ש־היא מציבה סייגים ובלי שתקבע קני־מידה מפורשים להפעלתה. ל־דעת הנציב יש מקום לכך שהמחוקק יתן דעתו, מבחינת ההגנה על זכו־יות האזרח, על ניסוח הגדרה מפו־רטת ומשמעותית של המושג „צורך ציבורי". רצוי שהחוק יפרט את משמעות הצורך ויקבע את גבולותיו: האם משמעותו מוגבלת לצורך צי־בורי מובהק כסלילת כביש ולסי־פוקם של שירותים ציבוריים, כגון בית ספר או בית חולים? או שמא יש להרחיב משמעותו של המושג, עד שיכלול גם השגתן של מטרות כלכליות כלליות שאף הן בגדר אינטרס הציבור, אם כי גופים פר־טיים הפועלים על בסיס עסקי עשויים ליהנות מהן — כגון הקמת בתי מלון לעידוד התיירות או איזורי מסחר — ע"י מתן עזרה ליזמים לר־כוש את הקרקע, באמצעות הפקעה במחיר זול.

יש לפרסם סיבת ההפקעה

על פי הפקודה אין חובה על הרשות המפקיעה לציין ולפרסם את הצורך הציבורי המסויים שלשמו מופקעים המקרקעין. לדעת הנציב רצוי שהחוק יטיל חובה כזאת, שכן לבעלים של מקרקעין אינטרס לגי־טימי לדעת לשם מה הוא נדרש לוותר על זכויותיו שלא לרצונו. יתר על כן, אם תנוסח הגדרה מפו־רטת ומשמעותית כאמור יהיה ציון הצורך דרוש כדי לאפשר לבית הדין הגבוה לצדק להעביר את מעשה ההפקעה תחת שבט ביקורתו.

בפקודת הקרקעות אין גם הוראה המחייבת להחזיר לבעלים מקרקעין שייעודם שונה או שאין הרשות מפ־קיעה משתמשת בהם כלל, אף כא־שר מי שעבורו הופקעו המקרקעין עמד למכרם אין לבעלים שמהם הופקעו כל זכות קדימה לרכישתם.

הנציב מוסר על תלונות בדבר סירוב להחזיר לבעלים קרקע ש־הופקעה למרות שהיא חדלה לשמש למטרה שלמענה הופקעה. מקרה אחד הוא הפקעת קרקע לצרכי מחנה צב־אי, וסירוב להחזירה לבעלים כאשר חדל השימוש בקרקע לאותה מט־רה. תלונה אחרת נסבה על הפקעת מקרקעין בשנת 1960 לצורך הקמת שדה התעופה במערב ירושלים. אם כי מאז ההפקעה בוטלה תכנית בניין העיר לגבי אותו שטח והשטח חזר לייעודו המקורי — בניית בתי די־רות — נדחתה בקשת הבעלים ל־החזרת המקרקעין בסירוב, והבנייה עומדת להתבצע ע"י משרד השיכון.

מצב זה שונה מהקיים במרבית מדינות אירופה שם קובע הדין כי הנכס צמוד לצורך הציבורי המסויים שלמענו הופקע הנכס, וכאשר צורך זה מתבטל זכאים הבעלים לתבוע את החזרתו אליהם.

נציב התלונות מצביע גם על כך שהפקודה אינה מבטיחה צדק מת־אים בתשלום הפיצויים.

נציב תלונות הציבור:
המינהל נרתע ממסקנות לגבי עובד שנכשל

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור ד"ר י. א. נבנצל מצביע על הרתיעה במינהל הציבורי בישראל מהסקת מסקנות לגבי עובד שאחראי לכשלה. בדו"ח מס' 2 של נציב תלונות הציבור שהונח אתמול על שולחן הכנסת אומר הד"ר י. א. נבנצל כי דרוש לתת את הדעת על תופעה זו.

הוא מציין כי בוודאי יש לזכור תמיד שגם עובד הציבור זכאי למלוא ההבנה וההגנה. אולם הנכונות ללמוד לקח אף במישור האישי צריכה להיות מודגשת כגורם מרתיע ומדריך. הכוונה לאו דווקא לענישה פלילית, הצריכה להיות בהתאם למכתב בחוק, אלא גם לצעדים כמו שינוי תפקוד והדוק בפיקוח.

במבוא לדו"ח אומר ד"ר נבנצל כי בתום שנתיים לפעולות נציבות תלונות הציבור ניתן לציין שהנציבות הינה מען ידוע ומקובל למצוקותיהם של אזרחים הרואים עצמם נפגעים ממעשה או מחדל של גורם בממשל המרכזי או המקומי וסמכות מבררת וקובעת עובדות, אשר לממשל עניין רב בשיתוף פעולה כנה אתה. על אף העול אשר בירור התלונות מטיל על הגופים המבוקרים, הניתוח העניינית בדרך כלל את הדעת. בירורן של מספר תלונות הביא לתיקון לא רק לגבי המקרה הבודד, אלא גם להוצאת הוראות משוערות שיש בהן כדי לסלק בכלל את העילה לתלונות בנושא שבו מדובר.

הטיפול בתלונות עודנו טעון שיפור מבחינת הזמן שהוא מצריך. הנציבות עצמה עוד לא התגברה על מלוא הפיגורים שנוצרו אצלה בתחילת עבודתה. אולם בעיקר איטית מדי תגובת הגופים המבוקרים בשלבי הבירור השונים. בעניין שבימים אלה ניתן לתרץ את הדבר בחלקו במצב התרום והיעדר עובדים מעבודתם, אומר הנציב שהדברים מתייחסים גם לזמנים כתיקונם והוא מדגיש את חובת הגופים בדבר להחיש את הטיפול בתלונות גם בתנאים של עומס עבודה גדול.

בהתייחסו לקשיים הנגרמים בימים אלה לכל אדם בישראל, אומר ד"ר נבנצל כי בבירור תלונותיהם של האזרחים ניתן לנציבות לתרום למניעת תלאות מיותרות ולחיזוק אימון הציבור במוסדות מדינתנו.

10212 תלונות ופניות נתקבלו בשנת תשל"ג

בסקירת פעולות הנציבות מוסר הדו"ח כי בשנת תשל"ג נתקבלו על־ידה 10212 תלונות ופניות, לעומת 9839 בשנת תשל"ב. מבין אלה היו 6762 תלונות מופנות במקורן לנציבות ו־3450 היו העתקים מפניות שבמקורן הופנו למכותב אחר. נשארו לטיפול הנציבות 4049 תלונות מהשנה הקודמת.

מכלל התלונות הללו נגמר בשנה הנסקרת הטיפול ב־3640 (56.7%) תלונות. 1376 תלונות (43.5%) נמצאו מוצדקות ו־1778 תלונות (56.5%) נמצאו בלתי מוצדקות.

מצוקת השיכון — עילה לתלונות רבות

הדו"ח מציין כי מצוקת השיכון היתה עילה למספר רב של תלונות. תלונות רבות הועלו בעניין בקשות סיוע להטבת תנאי דיור, בהן נתקלו בדחיות ובסירובים. במקרים רבים הראו תוצאות הבירור שדחיית הבקשות מצד הגופים המטפלים התב־ססה על הקריטריונים שמשרד השיכון קבע. במקרים אלה אין בידי הנציבות לקבוע ליקוי שעליו ניתן לבסס המלצה למתן סיוע למתלונן, אלא אם יש מקום להסתייג מן הקריטריונים עצמם. סוג אחר של תלונות בתחום השיכון הוא בעניינים מינהליים וכספיים שבין המשתכן לבין משרד השיכון או אחת החברות המשכנות. הנציב אומר כי הטיפול בתלונות מסוג זה מביא לעתים קרובות למסקנה שאמנם אירע פגם מינהלי וכי התלונה מוצדקת.

תלונות רבות על שירותי הקליטה

מספר רב של תלונות מתייחס לשירותי הקליטה ובמיוחד למשרד לקליטת העלייה. רוב התלונות באו מעולים מארצות הרווחה. הן נגעות לכל שלבי הטיפול ומגלות תופעות שלמרבה הצער אינן בלתי אופייניות למינהל הציבורי עם האזרח — אומר הנציב. הקובלנות העיקריות הן: מסירת מידע חלקי או בלתי מדוייק בדבר זכויות העולה, בעיקר בענייני שיכון; חוסר מידע והבהרות בדבר הקריטריונים, שעל פיהם מתקבלות ההחלטות על הענקת זכויות ואי־הבנות לאפשר לעולה לדעת פרטי הקריטריונים והנהלים; היעדר דיוק במתן הבטחות וב־עמידה בהן וכן היעדר הנמקה והסבר מפורט במקרים של דחיית בקשות.

תלונות אחרות מתייחסות לשירותי התקשורת אך בעיקר שבעניני דואר פחת מספר התלונות, לא השתפר המצב בכל הנוגע לטלפונים. התלונות נסבות על התקנת מכשירי טלפון, תיקו־נים והעתקתם מדירה לדירה. הסיבה לכך נעוצה במצב השורר בינתיים בשלפי הנציבות משרד התקשורת ממתינים כ־150 אלף משפחות להתקנת טלפונים.

ממצאים מיוחדים כלולים בדו"ח בקשר להפקעות מקרקעין והפגיעה בזכויות האזרח הנובעת מחוק שהותקן לפני 30 שנה על ידי השלטון המנדטורי.

יושם לקחי הבירור

נציב תלונות הציבור אינו מסתפק בבירור התלונות הבודדות ובתיקון הליקויים שנמצאו מוצדקים. הוא פועל להשגת התיקון באופן יסודי כדי להסיר את עילת התלונות באותו נושא. בסקירת הנציבות מפורטים עניינים רבים בהם אמנם הופעלו תיקונים ושיפור בשירות לאזרח, כתוצאה מהטיפול בתלונות הציבור.

אנחנו מביאים להלן לקט מתוך תלונות שבהן טיפל נציב התלונות בדו"ח.

משרד ראש הממשלה

תשלום לפוקדים

באוקטובר 1972 פנתה מתלוננת לנציבות בתלונה על כך שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעכבת תש־לום יתרת שכר המגיעה לה בעבור עבודתה ביולי אותה שנה במפקד ה־אוכלוסין והדיור. לטענתה, פנתה ל־לשכה בירושלים כדי לקבל את שכרה, אך שם נאמר לה כי הדיווחות המ־אושרים על עבודתה אבדו ועל העובד שהיה אחראי לעבודתה לאשר את הפרטים בדיווחות חדשים. מש־פנתה לאותו עובד סירב להיענות לבקשתה. על פניותיה הנוספות בענ־ין זה נענתה כי עניינה בטיפול — אך עד ל־מועד הגשת התלונה לא קיבלה את שכרה.

בתשובה לפניית הנציבות הודיעה הלשכה שאמנם לא נמצאו דיווחות על עבודתה בחודש יולי, אך ניתנה הוראה לשלם את שכרה, לאחר ש־יודאו אתה טלפונית פרטים בקשר לעבודתה.

מעקב אחרי המשך הטיפול של הלשכה בעניין זה הראה שלמרות ההוראה האמורה לא התקשרו טל־פונית עם המתלוננת ושכרה לא שו־לם. רק לאחר פנייה נוספת של ה־נציבות ללשכה שולם למתלוננת שכ־רה.

מעיר הדו"ח: תלונה זו היא אחת מני רבות על הלשכה המרכזית לסט־טיסטיקה שנתקבלו ממתלוננים שהיו מועסקים כפוקדים, על עיכוב בתש־לום שכרם, ורק בעקבות הבירורים שולם שכרם.

משרד האוצר

כאימתי לחייב רבית על חוב למס?

המתלונן, עובד שכיר, הגיש ביו־לי 1972 דו"ח על הכנסתו בשנת ה־מס 1972. בדו"ח נכללו גם סכומים שנתקבלו כהפרשי משכורות לשנת המס 1972. פקיד השומה ערך שומה לשנת המס 1971 ובו בזמן גם תיקון שומה לשנת 1970. התיקון בא כדי לזקוף את הסכומים שנתקבלו בשנת 1971 כהפרשי משכורות לשנה שעב־רה שולמו. כתוצאה מתיקון השומה נוצר חוב לשנת 1970 ועל חוב זה חוייב המתלונן בתשלום ריבית. ה־מתלונן טען שאין לחייבו בריבית זו.

נציבות התלונות לא ראתה הצד־קה להטלת הריבית. היא קבעה שב־דותה מתוך פירוש סעיפים שונים של החוק המובילים לזה שאין סמכות חוקית לחייב נישום בריבית אם נו־צר חוב ע"י תיקון כזה של השומה. היא אף גורסת שגם לו היתה חובת תשלום ריבית לפי הוראות פקודת מס הכנסה, היה מקום להשתמש ב־סמכות נציב מס הכנסה לוותר על הריבית אם הפיגור בתשלום המס לא נגרם ע"י מעשה או מחדל התלו־יים ברצונו של הנישום.

נציבות מס הכנסה החליטה בעק־בות זאת שהיא מכירה בכך שקיים ספק בדבר החוקיות שבגביית רי־בית בעקבות תיקוני שומה מסוג זה. היא הבטיחה להוציא הוראה לפקידי השומה לבטל חיובי ריבית בכל המקרים מסוג זה, עוד הודיעה הנציבות שמכל מקום לא נהג פקיד השומה כשורה בעניינו של המתלונן הואיל וקיימת הוראת ביצוע לפיה שכירים שמכל הכנסותיהם מנוכה מס במקור, יהיו פטורים מריבית על יתרות מס. נציבות מס הכנסה תש־קול המרת הוראת ביצוע זו בהוראת חוק. נציב תלונות הציבור סומך את ידיו על הסדר זה.

הזמנת נישום בצורה בלתי הולמת

משרד מס הכנסה הסכים עם המת־לונן על הסדר תשלומים להשלום חובו. מדי חודש בחודשו שילם ה־מתלונן כמוסכם. למרות זאת קיבל מפקיד השומה הזמנה לסור מיד ל־מחלקת הגבייה להסדיר את תשלום חובו. בהזמנה אף נאמר, כי אם לא יבוא מיד להסדיר את חובו, ייאלצו לנקוט נגדו אמצעים, שיגרמו לו אי־נעימויות. מאחר שהמתלונן שילם בזמן וכמוסכם את המגיע ממנו, בי־קש את התערבות הנציבות, לבל יוטרד על ידי פקיד השומה.

הבירור העלה, כי חובו המקורי של המתלונן למס הכנסה היה 1,500 ל"י, אך הוא טען, כי אין ביכולתו לשלם בבת אחת את מלוא החוב; לכל היותר יוכל לשלם על חשבון החוב 75 לירות לחודש. על פי נהלי אגף מס הכנסה בדבר חלוקת תש־לומים של חובות, לא ניתן היה ל־חלק את תשלום החובה במקרה זה לעשרים תשלומים; כיוון שכך, נד־חתה גביית חלק מהחוב, והחלק ה־אחר חולק לתשלומים חדשיים של 75 ל"י. עם הקטנת יתרת החוב ע"י תשלומיו הסדירים של המתלונן, ניתן היה לחלק לתשלומים חודשיים גם אותו חלק, שנדחתה גבייתו, ולצורך זה הייתה מכוונת ההזמנה האמורה.

הנציבות לא מצאה פגם בעצם ה־הזמנה: אולם לא ראתה כל הצדקה לסגנונה ולחוסר ההבהרה של העניין המסוים, שעמד להסדר.

בעקבות המלצת נציבות התלונות, הודיעה נציבות מס הכנסה, שניתנו הוראות שלא להוציא בעתיד הזמנות, שאינן תואמות מבחינת התוכן וה־סגנון את עניינו של האזרח.

משרד התקשורת

תשלום בעד שיחות שלא נתקבלו

המתלונן חוייב בשלושה חשבו־נות טלפון בעבור 7084 שיחות לפי הפירוט הבא: בחשבון דצמבר 1971 — ינואר 1972 בעבור 2337 שיחות; בחשבון פברואר — מרס 1972 בעבור 3265 שיחות ובחשבון אפריל — מאי 1972 עבור 1482 שיחות. המת־לונן פנה אל שירותי הטלפון בטע־נה כי מספר השיחות בחשבונות אינו משקף כלל את מספר השיחות שנעשו בטלפון, אלא עולה בהרבה עליהן. שירותי הטלפון ענו למתלונן, כי בדיקת הציוד המשמש את הטל־פון של המתלונן על כל מתקניו הוכיחה, שהוא פועל באופן תקין ולא נרשם כל ליקוי שעלול היה לגרום להפעלה מיותרת של המונה. לפיכך לא היו מוכנים לתקן את חשבונות הטלפון האמורים. פניות נוספות של המתלונן אל שירותי ה־טלפון לא הועילו. בפנייתו אל ה־נציבות הוסיף המתלונן וטען, כי הוא פועל השוהה 10 שעות ביום מחוץ לביתו, אינו מנהל כל עסקים מבי־תו, רעייתו מטופלת במשך היום בשלושה ילדים קטנים, ואין להעלות על הדעת כי הם שוחחו במשך ששה חודשים 7084 שיחות כאשר מספר השיחות הממוצע במשך שלוש השנים שקדמו לתקופה שבמחלוקת הסתכם ב־150 עד 200 שיחות בכל חשבון דו־חדשי. זאת ועוד, ברובו של חו־דש ינואר 1972 היה מכשיר הטלפון משותק מחמת קלקול, ועל אף זאת נרשמו בחשבון דצמבר 1971 — ינואר 1972 2337 שיחות.

לבקשת הנציבות ערכו שירותי ה־טלפון בדיקה נוספת בציוד המשמש את טלפון של המתלונן והודיעו לה, כי גם בבדיקה זו נמצא שהציוד פועל כשורה. שירותי הטלפון המציאו ל־נציבות תוצאות הבדיקה הנוספת.

אחר עיון במסמכים הנוגעים ל־בדיקה הגיעה הנציבות למסקנה, שה־תוצאות אמנם אינן מראות ליקוי, אך תומכות בטענות המתלונן בנוגע ל־מידת השימוש שלו בטלפון. התוצ־אות הראו כי בתקופה 24.4.1972 — 3.5.1972 נרשמו 70 שיחות, ובתקופה 26.6.1972 — 3.7.1972 נרשמו 22 שיחות.

לאחר שיקול נוסף קבלו שירותי הטלפון את עמדת הנציבות, והחליטו לתקן במקרה זה את חשבונות ה־אמורים ולחייב את המתלונן ב־300 שיחות בלבד לכל חשבון בהתאם למספר השיחות הממוצע בתקופה שקדמה לחודשים דצמבר 1971 מאי 1972.

משרד הבטחון

נזקים לרכב מגוייס לצה"ל

בתחילת שנת 1972 גוייס רכבו של המתלונן לצרכי בטחון לתקו־פה של 12 יום. המתלונן התנדב לשרת כנהג הרכב בתקופת הגיוס. בהגיעו לבסיס נאמר לו כי ברכב יותקנו מכשירי קשר ואנטנות, ול־צורך זה יש לקדוח 18 חורים ברכב. בקשתו של המתלונן להמנע מכך לא נענתה. עם זאת הובטח לו, כי רכבו ייועד אך ורק לצרכי קשר, ובגיוס הבא לא ייקדחו חורים נוס־פים. לאחר כחצי שנה שוב גוייס הרכב, לתקופה של 5 ימים. הפעם יועד הרכב לשמש כאמבולנס, ו־נקבע שלמטרה זו יש לקדוח ברכב 16 חורים נוספים. בקשת המתלונן שלא יוסיפו לקדוח חורים ברכבו לא נענתה גם הפעם.

בעל הרכב התלונן על הנזקים שנגרמו לרכבו, ועל כך שבכל פעם שגוייס הרכב הוא יועד למטרה שונה. לדבריו, הוצע לפצותו בסכום מזערי של 50 אגורות לכל חור שנקדח — סכום שאין בו בשום פנים כדי לפצותו.

נציבות תלונות הציבור הפנתה למטה הכללי של צה"ל את הדרישה לברר האם לא נעשה, במקרה זה, שימוש מוגזם בהיתר הניתן על ידי תקנה מתקנות שעת חירום (רישום ציוד וגיוסו), להתקין אביזרים ב־ציוד שגוייס. בעקבות פנייה זו מו־נתה ועדת חקירה לעניין.

החקירה העלתה, כי אמנם צדק המתלונן בטענתו שבכל פעם שבו גוייס רכבו הוא יועד למטרה שונה. לאחר המקרה פורסמו נהלים חד־שים ובהם הוסדר, בין היתר, ענין חירור רכב מגוייס, מתוך מגמה למנוע בעתיד מקרים דומים, במידת האפשר.

כמו כן הופץ דף לידיעת בעלי ציוד אזרחי שגוייס לצה"ל, ובו פורטו זכויותיהם וחובותיהם בקשר לגיוס ציודם. לידיעת בעלי הציוד הובאה גם הדרך שבה יש לפעול במקרים שבהם סבור בעל הציוד כי המיתקן שייעשה בציודו עלול לפגוע בשימוש סביר בו, או גורע מיעי־לותו או צורתו, וכן נקבעה הדרך למתן פיצוי במקרים של נזקים ל־ציוד.

בעקבות בירור התלונה במקרה זה הופנה המתלונן למשרד שמאי רכב לקביעת גובה הנזק שנגרם לרכבו עקב גיוסו לצה"ל, כדי שישולמו לו הפיצויים על הנזק בהתאם לקביעת השמאי.

מעשה במסמך

בשנת 1969 שירת המתלונן בצה"ל. מצבה הכלכלי של משפחתו היה קשה. לאחר שהציג אישור ממעסיק, שהיה מוכן לקלטו זמנית בעבודה, קיבל מצה"ל חופשה למשך חודש ימים לאפשר לו לעבוד כדי לתמוך במשפחתו. לדבריו, בהיותו לראשונה בדרכו לעבודה נפגע בתאונת דרכים, ואושפז בבית חולים למשך שנתיים. הוא לא הוכר כנכה צה"ל מאחר ונפגע שלא בעקבות שירותו הצבאי. בפנותו למוסד לביטוח הלאומי, נדרש המתלונן להציג אישור ממקום העבודה, שהוא אכן היה בדרכו לשם שנפגע. במקום העבודה לא זכרו אותו כיוון שטרם הספיק לעבוד, וחלף זמן רב מאז ביקש להתקבל לעבודה. המקום היחיד, שבו היה יכול למצוא מסמך העשוי להעיד על יציאתו לעבודה בזמן הופגעו — היה צה"ל, שלו המציא בשעתו אישור ממקום העבודה על נכונות לקבלו, ובהתאם לכך אושרה החופשה. המתלונן פנה לצה"ל, אולם שם לא נמצא האישור. פנה למקומות רבים אחרים, אך כל פניותיו עלו בתוהו — האישור לא נמצא. לאחר מכן פנה לנציבות. בעקבות פניית הנציבות לשלישות בצה"ל, נערך חיפוש בשלישות ונמצא המסמך המבוקש על ידי המתלונן. הנציבות הודיעה למתלונן, שיפנה לשלישות הראשית לקבלת המסמך האמור.

משרד המשפטים

מכירה פומבית לפני הזמן

האפוטרופוס הכללי ניהל עזבון על פי צו בית המשפט, ועמד למ־כור במכירה פומבית את מטלטלי העזבון. המתלונן, גוף ציבורי, ש־היה מעוניין להשתתף במכירה, פנה בעניין זה אל האפוטרופוס, וקיבל הודעה על מקום המכירה ומועדה, ועל ציון „אם רצונכם להיות נוכחים במקום, נא לדייק". לטענת המתלונן, נערכה המכירה לפני השעה שנקבעה, ובכך נמנע ממנו לרכוש נכסים שעמדו למכירה; ועוד, שב־עקבות הקדמת שעת המכירה השת־תפו בה פחות מתחרים, ועל כן נמכרו הנכסים במחיר נמוך מכפי שניתן היה להשיג. המתלונן פנה בעניין לאפוטרופוס, ופקיד בכיר השיב בשם האפוטרופוס והגדיר את דברי המתלונן ופעולותיו „שכבעות והשמצות, שמתלוננים ועד סופן אינו יודעים".

הבירור העלה, שאמנם החלה ה־מכירה ואף הושלמה לפני השעה שנקבעה. משרד המשפטים הביע בפני הנציבות את צערו על הטרחה, שנ־גרמה למתלונן, באשר נבצר ממנו להשתתף במכירה. הנהלת המשרד העירה לפקיד בכיר על נעימת הסג־נון הגריפה של מכתבו למתלונן ובקשה ממנו להימנע להבא מכתי־בת מכתבים רשמיים בסגנון זה.

נוכח החשד, שיש לראות בנוסח התשובה שניתנה למתלונן משום עבירה משמעתית, הורה נציב ה־תלונות להביא את העניין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

אשר לטענה בדבר המחירים ה־נמוכים, שבהם נמכרו נכסי העז־בון; הודיע המשרד, שהעניין נבדק עם עובדי האפוטרופוס, וההתרשמות היא, שהמחירים שהושגו סבירים בהתחשב בטיב המטלטלים. לאחר שכבר עברו הנכסים לידי קונים — הרכוש ברובו הגדול נמכר לסוחר בחפצים משומשים — מובן שקשה יותר לבדוק טענה כזאת בוודאות הדרושה. ממילא אין גם כל נפקות מעשית לכך, כי מהנמנע לבטל מכר של טובין, שנרכשו בתום לב ב־מכירה פומבית.

משרד המשפטים מכין בעקבות מקרה זה הוראות ונוהל שימנעו הישנות תקלות מאותו הסוג.

משטרת ישראל

תנאים בבתי מעצר

בעקבות מספר תלונות שנתקבלו בנציבות על התנאים בבית המעצר במטה מרחב ירושלים, נערך בקיץ 1972 ביקור במקום ע"י עובדי הנצי־בות. הביקור העלה, כי התנאים בבית המעצר, ובמיוחד אחזקת התאים ו־תנאי הסניטציה, אינם נאותים. ה־משטרה הכירה בכך והבטיחה, כי תוך מספר חדשים יבוצעו שינויים מהותיים במבנה בית המעצר לאגפיו השונים.

ביקור נוסף, שנערך כעבור שנה בקירוב, העלה כי אמנם נעשו שי־נויים במבנה, בעיקרם הפרדה מוח־לטת בין האגפים השונים: נשים, בוגרים ונוער. גם המבואות לאותם אגפים הופרדו זה מזה. אשר לתנ־אים בתאי המעצר, הוברר כי לא חלו כל שינויים. התאים נמצאו לא נקיים ואחזקתם ותנאי הסניטציה שבהם היו ירודים ביותר. תא אחד המשמש לבידוד עצירים, נמצא מלו־כלך ביותר וללא כל שרותים סני־טריים נאותים. תא זה סגור מכל עבריו וחסר פתח אוורור. לדעת ה־נציבות, לא מתאים התא ליעודו, ו־אינו ראוי כלל להחזקת עצירים.

במהלך הבירור נערכו ביקורים גם בבית המעצר של המשטרה ב־מחוז תל־אביב ובבית המעצר ביגור, המשמש את מרחב חיפה וסביבתו. בית המעצר במחוז תל־אביב נבנה ויועד מלכתחילה לשמש כבית מע־צר; סדרי הנקיון והאחזקה נמצאו נאותים. בית המעצר ביגור נמצא במבנה ישן; תנאי הנקיון והסני־טציה שבו נאותים, פרט לאגף ה־נשים שבו אין שרותים צמודים לתאים, אשר ננעלים בשעות הלילה מסיבות בטחון. לדברי מפקח בית ה־מעצר יגור היתה פניה מצדו ל־גורמים הנוגעים לדבר במשטרה ב־ענין זה, אולם עד למועד הביקור טרם נענה. הוסבר לנציבות, כי קיי־מת תכנית לשנויים במבנה, כולל שינויים והסבת התאים באגף הנצ־רות.

לאחר הביקורים בבתי המעצר קויימו מגעים בין הנציבות לבין המשטרה בנושא. המשטרה הבהירה, כי קיימת תכנית קרובה לבניית בית מעצר חדש למרחב ירושלים. הנצי־בות לא הסתפקה בכך, והצביעה בפני המשטרה על הצורך לדעתה בתיקון מיידי בבתי המעצר.

הרכבת על פסים ריאליים

מאת יהודה עוזיאלי

משבר הנפט וימי החירום שבאו בעקבות המלחמה, שפגעו בכלכלה הישראלית, יביאו כנראה רווחה לרכבת־ישראל. יהיה זה אחד הענפים המשקיים, שפיגרו עד כה במדינת־ישראל, והנו מעתה מתקציבים מוגדלים ותכניות פיתוח לטווח ארוך.

אמנם מדי פעם בפעם זכתה הרכ־בת להצהרות נימוסין של שרי התח־בורה הלאומי. אבל דבר לא נעשה. הציוד הלך והתיישן. תכניות פיתוח הוקפאו, פרט לכמה עשרות ק"מ של מסילה בדרום הארץ, עד אורון ושי־רות הנוסעים הרכבתי היה נחות בהרבה משירותים אחרים. במצב ה־כבישים הצפופים והרעועים השורר בארץ ובאינפלציה של מספר כלי־הרכב הנוספים שעלו על הכבישים הצרים בכל שנה, היתה תמוהה עמדת הממשלה שקפצה ידה לפיתוח תח־בורה שהוכיחה גם את בטיחותה ויעילותה גם בימים כתיקונם.

השקעה של מיליארד וחצי ל"י

כיום, נחוצים השקעות לחידוש המסילות ברוב הקוים, בתי המלאכה, הקרונות המיושנים, שחלקם נע על הפסים קרוב ליובל שנים ועוד. נתי־בים עורקיים במדינה, כמו הקו לירו־שלים, אינם מנוצלים בגלל פיתולים ובזבוז זמן וכדומה.

כניסתו של המנכ"ל החדש לתפ־קיד ברכבת ישראל הביא תנופה חד־שה למחשבה הלאומית, ביחס ליעודה ולמקומה של התחבורה הזו במשק הישראלי.

מסביר לנו מנכ"ל הרכבת יהודה רשף: הכנת תכניות הפיתוח שהוגש־תי לעיון ולאישור במשרד התחבורה ועל־ידי ועדת השרים לענייני כלכלה, קדמה למלחמת יום־הכיפורים. מט־רתנו להעלות את הרכבת על פסים ריאליים, בהתחשב בצרכי המשק לטווח ארוך. תכנית הפיתוח הרב־שנתית כרוכה בהשקעה של כמיל־יארד וחצי ל"י במחירי השוק כיום. המגמה היא לרשת את הארץ במסי־לות ברזל, שיורידו את העומס ה־עצום הצפוי בכבישים בהובלת מטע־נים ונוסעים. 600 מיליון ל"י מה־סכום האמור מיועדים לתכנית חומש קרובה. זהו גידול של 800% בהשק־עות לפיתוח, לעומת השנים האח־רונות: 120 מיליון ל"י בכל שנה עד 1978, לעומת 30 מיליון ל"י השנה וכ־12 מיליון ל"י בשנים ה־קודמות. 70% מההשקעות נועדות לחידוש המסילות והרחבתן, 10% — נועדות לרכישת ציוד לאיתות, חשמל וקשר, ו־20% להחלפת ציוד נייד וארגון מערכת התחזוקה של שירות הרכבת.

קו מסילה מקביל תל־אביב—חיפה

עדיין לא ברור מה יאושר מפרטי תכניות הפיתוח המסועפות, נוכח המדיניות של „הידוק החגורה". אבל קברניטי המשק לא יוכלו להתעלם מלקחי המלחמה וקשיי התחבורה ה־עצומים, שנתגלו בהובלה המוטורית. רק עתה התברר לרבים, שהתעלמו מכך בעבר, מה היכולת האמיתית של הרכבת. הנחיות הפיתוח הרא־שונות נועדו לשפר את הקיים, כולל תוספת קו מסילה מקביל במסילה הראשית בין חיפה ות"א, בשלושה קטעים: בין בנימינה וחדרה (11 ק"מ) ובין החותרים לעתליה ובית־יהושע לשפיים (24 ק"מ). קטעים אלה מה־וים „צוואר־בקבוק" ביחס לתדירות מוגברת של הרכבות, שהגבול ה־אופטימאלי שלהן הוא 26 זוגות רכ־בות, הנעות על קו המסילה היחיד בין שתי הערים הגדולות, במשך 16 שעות ביממה.

כן יוחל מיד בהכנת קטע המסילה בין קריית־מוצקין וקריית־הפלדה ליד עכו, המובילה בשנה 300 אלף טונה גרוטאות ברזל. קטע זה גם חיוני להגדלת השירות בקו חיפה—נהריה ובעתיד, נועד להפעלת הרכבת הפר־ברית באיזור המפרץ. כן תחודש תנועת הרכבת בה"א־צפון ודרום, כחלק מפרוייקט התחבורה בנתיב־אילת. חיבור חיוני אחר שיתחזק 23 ק"מ בהובלת הפוספטים ליצוא, בין אורון ונמל אשדוד, יבוצע בין קרית־גת ואשקלון.

מסילה חדשה לירושלים

אחד הקטעים המדולדלים ביותר מבחינת תנועת הנוסעים בקו עורקי חשוב, הוא קו המסילה בין ירושלים ות"א. מומחי הרכבת הגיעו למסקנה כי זהו קו קשה לנסיעה מבחינה טו־פוגראפית ואבסורדי מבחינה טכנית. לכן, נבדקו תוואים חדשים לנסיעה מהירה ונוחה יותר. המטרה היא לקי־צר את המסילה מ־83 ק"מ ל־59 ק"מ, להגדיל את המהירות של הרכבת מ־50 ל־120 קמ"ש ולהקטין את משך הנסיעה משעה וחצי עד 35 דקות. הכוונה היא לבנות מסילה חדשה ולייעד את הישנה כשלוחה להובלת מטענים עד בית־שמש. בניית הקו אם תאושר בממשלה, תימשך כ־5 שנים בהשקעה כוללת של 270 מיליון ל"י. התיכנון יימשך כשנה. הנהלת הרכבת ביקשה להקציב 2 1974 מיל־יון ל"י למיפוי וביצוע סקרים ומדי־דות בשטח.

חידוש התכנית לאילת

מנכ"ל הרכבת מציג תחשיבים כלכליים המוכיחים לדעתו כי הגיעה העת לחדש את התכנית לבניית מסי־לת לאילת. מסתמנת תחזית אופטי־מית של הובלות מנמל אילת ואליו בשניים ורבע מיליון טונות מטענים בשנת 1980, לעומת מיליון טונות כיום. זוהי בדיוק נקודת האיזון של הכדאיות המשקית להובלת הכמויות הללו ברכבת. תכנון המסילה, שימ־שך כשנה והבנייה שתימשך עד 5 שנים לפחות, לאורך 250 ק"מ, מחיי־בים הכרעה מיידית בכדאיות המפעל. התחשיב מבוסס על מחיר של 5־4 ל"י להובלת טונה מטענים ברכבת מאילת לאשדוד במחירי השוק כיום, לעומת 12 ל"י במשאיות.

בעתיד, רוצה הנהלת הרכבת מסי־לות ברזל לאורך כל הארץ, מהצפון מנהריה מסילה כפולה עד חיפה, ומשם דרומה לתל־אביב, לירושלים, אשדוד, דימונה, עד אילת, עם שלו־חה לאל־עריש ורצועת עזה.

להחזקת הרכבת הזו, יהיה צורך להשקיע 300 מיליון לחידוש המוס־כים ומערכת ההחזקה המכונאות, שבמתכונתם הנוכחית אינם מתאימים לתכניות הפיתוח של הרכבת. כיום נמצאים בתיקונים 16 אחוזים מה־קרונות, לעומת כמות רצויה שאינה עולה על 6 אחוזים. קרונות בני עש־רות שנים מתקלקלים בתכיפות וקרון חדש יכול להחליף כיום 3 קרונות משא. לכן, יוחלפו 1114 קרונות יש־נים ב־482 קרונות חדשים, בני 60 טונות כל אחד. עד כה נרכשו כבר 145 קרונות־משא חדשים בבלגיה. מנכ"ל הרכבת אינו רואה סיבה מדוע לא ייוצרו הקרונות בעתיד בבתי־מלאכה מקומיים ויתרמו לכו־שר הייצור וההכנסה הלאומית. כן הוזמנו בגרמניה 30 קרונות להובלת גרעינים בתפזורת ו־15 מיכלים להובלת דלק.

קשה להתגבר על ההזנחה

משק התובלה הישראלי, המתלבט בקשיים גוברים והולכים בעקבות המלחמה וההתייקרות התלולה בדלק, סובל עוד יותר מקוצר הראות של ראשי משרד התחבורה והאוצר, שר־או בעבר ברכבת־ישראל גורם חורג ברשת התחבורה. על הזנחה מ־מושכת קשה להתגבר. בזמן המל־חמה קיבלה הרכבת הקצבה של 10 מיליון דולרים לרכש דחוף בחו"ל. ובסך הכל הסתכם תקציב הפיתוח השנתי האחרון ב־80 מיליון ל"י. זהו סכום זעום לעומת הצרכים המצ־טברים. 1826 עובדים, רובם ותיקים ובגיל גבוה, עושים את המלאכה הק־שה ברכבת־ישראל עם ציוד מיושן ובתפוקה גבוהה יחסית. במלחמה גוייסו 400 עובדים ומנכ"ל הרכבת גאה בעובדה שהצליחו להתגבר על הקשיים והמחסור בידיים עובדות והתפוקה עלתה בהובלת גרעינים (80%) ובדלק (30%). לעומת זאת, חלה ירידה משמעותית במספר ה־נוסעים, למרות התייקרות הדלק ו־עליית התחזוקה של כלי־רכב פרטיים, וצומצם מספר רכבות הנוסעים.

במגמה לשכלל את תחבורת הנוס־עים, הוזמנו באיטליה 10 קרונועים משוכללים בתוצרת „פיאט" עם ספ־ציפיקציות ישראליות, שיתחילו לה־גיע ארצה בחודש מאי. המטרה היא לתת רמת שירות גבוהה יותר בקרו־נות ממוזגי אויר, או מחוממים לפי הצורך, עם דיילת, מושבים נוחים, שיעניקו פרטיות לאנשי עסקים ומד־נן בכל קרון.

מרכיב הדלק בהפעלת הרכבת הוא כ־4 אחוזים. ולכן אין סיבה שהוא יתהפך לכלי התחבורה העיקרי של המשק הישראלי. אחרי עיבודן של תכניות הפיתוח וגיבושן הסופי על־ידי הנהלת־הרכבת, יעבור „הכדור" לממשלה. כלכלניה יצטרכו עתה כיצד ניתן לתקן עיוותים שפגעו קשה במשק התחבורה, לא רק בתקופת החירום, ולתת לרכבת־ישראל את המעמד הראוי, כפי שמקובל בארצות מפותחות.

המוסד לביטוח לאומי

זריזות מוגזמות

חברה מסחרית התלוננה על כך, שעובדי סניף המוסד לביטוח לאומי התנכלו לה בדרך הפעלת הליכי הגבייה. הרי העובדות שבפני המת־לוננת: בדרישה של המוסד על פי סעיף 4 לפקודת המיסים (גבייה), הנושאת תאריך של 3.1.1972, אך החתומה בחותמת „דואר יוצא" של ה־6.1.1972, הועמדה המתלוננת על דבר קיום חוב של דמי ביטוח בסך 2,382 ל"י למוסד; צוין שאם לא יסולק החוב לאלתר, יינקטו נגדה אמצעים — בין היתר, תפיסת רכוש ומכירתו והטלת עיקול על חובות המגיעים לה. ב־5.1.1972 הופיע ב־משרדה לפנות ערב גובה של המוסד, ודרש פירעון חוב המתלוננת. על שאלת מנהל החברה למהות החוב השיב הגובה, שהוא נובע מכך, שה־מתלוננת עדיין לא העבירה למוסד את דמי הביטוח בגין עובדיה ל־חודש ספטמבר 1971. תשובת המנ־הל הייתה, שכבר העביר למוסד את המגיע לאותו חודש. לאחר כמה ימים קיבלה המתלוננת מהמוסד טופס „הפרעה לעובד המוסד בעת מילוי תפקידו", הנושא תאריך של 6.1.72 והוחתם דואר יוצא של אותו יום. בטופס נאמר, שהגובה יופיע בקרוב פעם נוספת במשרד החברה, ואם תהיה התנגדות לפעולות הגובה תהיה בכך עבירה פלילית, שהעונש עליה הוא עד שנתיים מאסר. ועוד, בהת־אם לסעיף 5 לפקודה האמורה, ניתן יהא לבצע את העיקול על ידי שי־מוש בכוח בליווי שוטר.

הנציבות בירורה ומצאה, שהגם שהדרישה נושאת תאריך של 3.1.72, לא ייתכן שהיא נשלחה לפני ה־6.1.1972 בשל חותמת „הדואר היו־צא" מאותו יום עליה; לבסוף — לאחר התכתבות חוזרת ונשנית — אמנם הודה בכך גם המוסד. מכאן שבואו של גובה המוסד אל משרד המתלוננת ב־5.1.1972 קדם אפילו למשלוח של דרישת המוסד אליה ב־6.1.1972. עם זאת, לא מצאה ה־נציבות הוכחה לכך, שמצד המוסד הייתה יותר מאשר זריזות מוגזמת, ואפילו לא ידע האחראי, ששליחת המכתב התעכבה, והוא התבסס על תאריך כתיבתו, גם אז מועד ביקו־רו של הגובה היה מוקדם למתלונן.

הנציבות הצביעה על כך, שכפי שמוכיחה החותמת של הדואר היוצא, ביקור הגובה אצל החברה היה עוד לפני משלוח הדרישה הראשונה של החוב. אשר למשלוח הטופס „הפרעה לעובד" לא היה לו כל יסוד והוא לא עלה בקנה אחד עם ניהול תקין. מהראוי היה שלפני שליחתו ייבדק מצב החשבון של החברה.

רשות השידור

המפקחים באים

המתלוננת פנתה לנציבות בתלו־נה על רשות השידור ועל פקחי הרשות. לטענתה צלצלו בפתח דיר־תה בתחילת ינואר 1973 ב־3.30 אחר הצהרים, ולשאלתה לזהות המצלצל נענתה כי אלה שכנים. בפתחה את הדלת עמדו מולה שני צעירים, של־אחר מכן הוברר לה כי הם פקחי רשות השידור. תוך כדי כניסתו של אחד מהם לדירה, היא נשאלה בחוסר נימוס אם שילמה את אגרות הטלוויזיה לשנים 1972 ו־1973, היא נענתה בחיוב וציינה את סניף בנק הדואר שבו שולמה האגרה. קבלות המעידות על תשלום האגרה לא יכלה להציג באותה שעה, משום שהיא החלה לגור בדירה רק ימים ספורים קודם לכן, ולא יכלה לאתרן. לבקשת הפקחים הודיעה להם את מספר תעודת הזהות שלה, את מקום עבודתו של בעלה ואת היצרן של מקלט הטלוויזיה.

ימים מספר לאחר מכן קיבלה דרישה לתשלום אגרת טלוויזיה ל־שנת 1973 ולתשלום אגרה וקנס פיגורים לשנת 1972. בתלונתה קוב־לת המתלוננת הן על התנהגותם של פקחי הרשות והן על כך שנדרשה לשלם שנית את האגרה לשנים 1972 ו־1973.

בתשובה לפניית הנציבות הביעה רשות השידור את צערה על המק־רה, והודיעה כי תנזוף בפקחים על התנהגותם. כן הודיעה הרשות, כי אמנם שילמה המתלוננת את האגרות לשנים 1972 ו־1973 במועד, והדרי־שה השנית לתשלום בוטלה.

בהקשר זה הוסבה תשומת לבה של רשות השידור, כי בנציבות הת־קבלו תלונות רבות על כך שמחזיקי מקלטי טלוויזיה נדרשו לשלם שנית אגרות שכבר שולמו. הנציבות הע־מידה את הרשות על הצורך להנהיג שיפורים סבירים ומינהליים, כדי ל־צמצם ככל האפשר הישנותם של מקרים כגון זה.

משרד החינוך

ציון על פי ממוצע

המתלונן נבחן בחינת משנה במתי־מטיקה לתיקון ציון בבחינת בגרות, וכיוון שהציון היה דרוש לו בדחי־פות לצורך הרשמתו לאוניברסיטה, ביקר אישית במחלקת הבחינות שב־משרד החינוך והתרבות. שם נודע לו, שאחד משני הבוחנים שבדקו את מחברת הבחינה שלו העריך את הי־שגיו בה בציון 9; ואילו האחר ב־ציון 3. הציון הסופי שנקבע על ידי המשרד, היה הממוצע שבין שתי ההערכות — היינו 6.

המתלונן קבל על כך, שמשרד החינוך לא העביר את מחברת ה־בחינה לבוחן שלישי, כשנתברר ש־הפער שבין שתי ההערכות גדול מאד. זאת ועוד, בהתאם לנהלי המשרד, על נבחן להגיש ערר על ציון ב־אמצעות בית הספר, שבו נבחן, ועל דעת מורה המקצוע. הוא קבל על כך, שבית הספר, שבו נבחן, ניסה לשכנעו לחזור בו מהערר ואף עיכב העברתו למשרד.

במהלך הבירור נטען על ידי ה־מחלקה לבחינות של המשרד, כי מחברת הבחינה לא הועברה לבוחן שלישי — עד שלא הוגש הערר — כיוון שהציון הסופי, שהוא הממוצע של ציוני שתי ההערכות, היה חיובי ומסיבה זו גם לא ראה בית הספר את הגשת הערר כחיונית. בעקבות בירור התלונה הועברה מחברת ה־בחינה לבדיקה על ידי בוחן שלישי.

עקרונית — אומר הנציב — לא נראה שממוצע הציונים של שתי הערכות, מרוחקות כל כך זו מזו מבטא דין, עד שניתן יהא לקבוע אותו כציון סופי באותו מקצוע ב־תעודת הבגרות. לפיכך העירה ה־נציבות למשרד החינוך והתרבות, שכל אימת ששתי הערכות לגבי בחינה רחוקות זו מזו יש להעביר את המחברת לבוחן שלישי. אפילו הממוצע של ציוני שתי ההערכות, אשר הוא הציון הסופי, חיובי. היזמה לכך צריכה להיות זו של המשרד עצמו ולא של הנבחן, בדרך של ערר, באשר לא הוא שיודע — או שצריך לדעת — על קיומו של הפער הגדול.

העניין הובא לדיון ולהחלטה ב־מזכירות הפדגוגית במשרד החינוך והתרבות; זו החליטה לקבל את ההמלצה ונתנה הוראה למחלקת ה־בחינות לפעול על פיה.

משרד השיכון

מס על דירה שטרם נתקבלה

המתלונן, חוסך במפעל חסכון ל־בנין של משרד השיכון, זכה בדי־רה בעקבות הגרלה, שערך המשרד בפברואר 1971. על פי החוזה שנחתם בינו לבין עמידר במאי 1971, הוק־צתה לו דירה בירושלים. בעת ה־התקשרות היה עליו לחתום על טו־פס, לפיו הוא מתחייב בתשלום ה־מסים הממשלתיים והעירוניים החלים על הדירה החל ב־1.4.1971. אף על פי שהדירה לא היתה מוכנה וגם לא נמסרה לו באותו זמן. סניף עמידר הטעים, שאם לא יחתום על הטופס יפסיד את זכותו לרכישת הדירה. ובעל כרחו חתם, איפוא, על אותו טופס. מפתחות הדירה נמ־סרו לו רק ב־1.2.1972. זמן קצר לאחר הכניסה לדירתו נדרש לשלם מס רכוש בסך 215 ל"י, לשנת 1971/72.

לאחר פניית הנציבות אל עמידר, הכירה זו בצדקת התלונה ונתנה למתלונן אישור, לשם הצגה ביחי־דת מס רכוש באוצר, שאין לגבות ממנו מס רכוש אלא לגבי התקופה שלאחר כניסתו לדירה בפברואר 1972.

هكذا من الاصل

אזהרה מפני שאננות כלכלית

שר האוצר, נגיד בנק ישראל ופקידי ממשלה בכירים דורשים השכם וערב להוריד את רמת ה־חיים גם אם יבוצע הסכם הפרדת הכוחות במלואו ולמרות שממשלת ארה"ב ויהדות העולם מכסים חלק של הוצאות המלחמה העצומות שכבר הוצאו ושעוד יצטרכו להו־ציא משך תקופה ארוכה מאד.

אולם נראה שכבר בימים אלה נכנסנו לתקופת שאננות — לפ־חות כלכלית — חושה הגורמת

הפרק

לעלייה מיידית בצריכה הפרטית וע"י כך לבזבוז מטבע־חוץ וגור־מי ייצור.

כבר בחודש דצמבר ובמחצית ינואר — תקופה בה עדיין לא יד־ער מה יוולד, גיוס המילואים עדיין היה מלא והדלק התייקר — הורגשה התאוששות ברוב ענפי המשק והיבואנים, יצרנים וסוחרים הופתעו מהביקוש הרב למוצרי בני־קיימא ובעיקר מכוניות, מוצ־רי חשמל, ריהוט ועוד. עתה במספ־שבימים האחרונים חל גידול ניכר בביקוש למוצרים אלה והיקף ה־מכירות דומה פחות או יותר לזה שלפני המלחמה.

להתפתחות זו ובעיקר לקצב המואץ של השבוע האחרון שלוש סיבות: א) הסכם הפרדת הכוחות וכתוצאה מכך שחרור הדרגתי של חלק מאנשי המילואים וסיכוי גדול יותר לאי־לוחמה למשך תקופה מ־מושכת; ב) הודעות ראשי האוצר על הנהגת מס ערך מוסף לטווח ארוך ו„תחליף" לכך (מסי צקי־פין) בעתיד הקרוב בנוסף להשי־לכת ההתייקרויות של חמרי גלם, דלק הובלה, עבודה ועוד; ג) ה־שמועות על פיחות.

אם יימשך קצב זה של „קניות מתוך חששות וציפיות" ולאחר ש־יתחילו השחרורים בקצב מואץ י־צרכנים שדחו קניות רגילות בכ־לל גיוסם ואי וודאות על עתידם הכלכלי (בעיקר זוגות צעירים), יחזרו עתה וירצו לבצע תכניותי־הם, תהיה הסתערות על שוק הס־חורות והשירותים, עליית מחירים תלולה ואינפלציה דוהרת.

בתקופת־ביניים זו ובשלב זה אין להניח שהממשלה תוכל לב־לום בצעדים אפקטיביים ומהירים כדי לעצור התפתחות זו. אך יש למצוא דרך לשכנע את הציבור — ובעיקר בעלי מזומנים והסכו־נות — לא להתפס לקניות בהלה שרק יגרמו לגל יוקר חדש. כן רצוי שהממשלה תעודד את הוד־סכון הצמוד על ידי הודעה מפ־רשת שגם בעתיד לא תחול הרעה בתנאים של איגרות חוב צמודות למדד ועל כל פנים מי שרוכשן עתה, בוודאי עוד יזכה בתנאים הקיימים.

ש. מ. מיסר

מחזור „תיאי" ב־1973 עלה ב־30 אחוז

מחזור המכירות של תנו„תיאי" לתמרוקים, עלה ב־30 אחוז בשנת 1973 לעומת המחזור בשנת 1972 — זאת מסר מר משולם גניבר מנהל החברה. המחזור בשנת 1973 הגיע ל־9 מיליון ל"י בקירוב, לעומת 6.95 מיליון ל"י בשנת 1972, דהיינו עליה של 30 אחוז.

משק וכלכלה

השפעת הפרדת הכוחות על המשק

מאת יצחק דוייטש

להסכם הפרדת הכוחות עשויות להיות השפעות נוספות על התפתחויות המשק. בימים אלה נערך האוצר להגשת תקציב השנה הבאה. ה־הנחה שההסכם יתבצע תפ־ביע הותמה על תקציב זה.

השפעה מרכזית היא בתחום ה־ציפיות ומצב הרוח במשק. ללא קשר עם הערכות פוליטיות אודות הסכם הפרדת הכוחות ותוצאותיו הבטחו־ניות לטווח ארוך, מנחים עתה רבים כי אנחנו עומדים בפני תקופה של שקט ודירות המתח הבטחוני לפחות בזמן הקרוב. מגויסים רבים יש־תחררו כבר בשבועות הקרובים. ברור לכל שלא נחזור בעתיד הקרוב ל„ימים רגילים" מבחינת היקף הצימו הכוננות הבטחונית. שוב לא נרשה לעצמנו החזקת כוחות במעט סמליים כפי שהיו בעבר בחזיתות הדרום והצ־פון. שחרור הדרגתי, גם אם לא יהיה מלא, מעורר ציפיות להידוש הפעלת המשק: בתחבורה, בתעשייה, בבנייה, במסחר ובשירותים. יש להניח כי ל־צה"ל נוח יותר לשחרר יחידות של־מות, אך מבחינת המשק יהיה צורך בידיעת שחרור עובדים חיוניים ש־הסרום מורגש במיוחד.

תגובה חיובית ראשונה

תגובה חיובית ראשונה — אף כי מתונה יחסית — השתקפה כבר בבורסה לניירות ערך. מחירי מניות שירדו תלולות בזמן המלחמה מראים עתה מגמת עלייה. באותו כיוון, מני־חים, ילכו גם השקעות במשק. בשנה האחרונה היתה ירידה גדולה בהי־קף ההשקעות ובשלושת החודשים ה־אחרונים אפיינו אותם השיתוק.

חידוש הייצור משפר את סיכויי ה־יצוא. אך כאן אין מקום לתקוות מופרזות. כל הגורמים ישמחו אם היקף השיפור בשמור על רמת ייצוא ריאלי של השנה הקודמת.

הקמת הוצאות של קרן השתוואה למילואים

ההשפעה על ההוצאות הבטחוניות לא תהיה מרחיקה לכת. תהיה השפ־פעה ישירה על פעולות קרן השוו־אה למשרתים במילואים. כיום היא מוציאה כך של כ־200 מיליון ל"י ל־חודש. מדובר על קיבוץ ניכר במספר המשרתים במילואים תוך השבועות הקרובים; במקביל אפשר לצמצם את הוצאות הקרן. כך גם יקטנו ההוצאות הקובעות מהחזקת כח מגויס בהיקף שכזה.

אולם לא תהיה לכך השפעה על ה־הוצאות הבטחוניות הכלליות. אד־רבה, ההוצאות לרכש חיצוני ולהג־ברת ייצור בטחוני בארץ יגדלו. מערכת הבטחון כבר מסרה הזמנות פנימיות בסכום של 2.5 מיליארד ל"י.

בתחום הרכש הבטחוני גבו הסי־כויים להספקה אמריקאית מוגברת ב־מסגרת ההקצבה של 2.2 מיליארד דולר. רווחות השערות כי ברו זה יגביר ורציפתו ולא ייסגר לאור ההס־כם. כך גם ישנן ציפיות להידוק קשרים כלכליים נוסף עם ארה"ב, מעבר לקיים היום.

תקציב המדינה לא יוקטן

התקציב החדש לא יהיה לכן תק־ציב של ימי שלום. אדרבה, הוא יהיה אחד מהתקציבים הגדולים ביותר ב־תולדות ישראל, שיכלול הוצאות ענק לבטחון. נמשיך להרגיש בו הכבדת עול: תוספת מסים כבדה וביטול ה־סובסידיות, בצד המשך גביית מילווה המלחמה.

הצריכה הפרטית עשויה לגדול

אחרי מלחמה, וכאשר החיים חוז־רים למסלולם, ישנה תחושת התפר־קות כלכלית בקרב רבים בציבור. בתחום הצריכה עשוי הדבר להתבטא בביקוש למותרות. רבים אמנם יוסי־פו לסבול מצמצום מקורות ואמצ־עים. אך אחרים יפעלו אמנם עפ״י דרך זו. במקרה זה עשוי להתעורר הביקוש לאולמי שמחות, מסיבות ו־חגיגות, למיניהם, כמו מימוש תב־ניות לצריכה מותרות בתחום נכסים בני־קיימא, לדבות מכוניות (למרות ייקור הדלק). יש להניח שהאוצר ינ־סה לכוון התפתחות זו באופן שלא נגיע לצריכה דוקא בענפים שאינם תורמים לייצוב וביסוס המשק.

בשחרור כח אדם מצה"ל ובקליטתו במשק יהיה צורך לשים דגש על חזרה לנורמליזציה בענפים העיק־ריים. אלה הם בראש ובראשונה עב־פי התחבורה והתובלה שהם חלק למנעת המשק. וכאמור יהיה צורך לנהוג כך גם אם לא תמיד נוח ישיפויות זה לשלטונות הצבא. כאן מבור אולי הצורך בתיאום שבין ה־רשויות האזרחיות והצבאיות.

יגבר הביקוש לרכב כבד

אם אלה הן הערכות לתקופה של־אחר ביצוע ההפרדה, וכאשר היא תהיה כבר בשלבים מתקדמים, הרי שזומן הקרוב ממש עשויות להיות השפעות בתחום אחר. יתכן שדווקא בתקופה הראשונה לביצוע הנסיגה יגבר הביקוש לרכב כבד לשם פינוי הציוד. כך גם יידרש ציוד כבד להנד־סה ולהתבצרות בקווים החדשים. אף כי לפי כל הסימנים לא תחזור עוד דוקטרינת קו בר־לב, שעלתה מיליארדים של ל"י.

הבעייה הבסיסית למשק אינה זו של הטווח הקצר, אלא של הטווח הארוך דווקא. המבחן בתחום זה הוא חלק מהמבחן הכולל של הסכם הפרדת הכוחות.

לקראת צמצום הסובסידיות

צפוי גל יוקר חדש — בעיקר במוצרי חקלאות מסובסדים

מאת ב. אדלר

גל התייקרויות חדש, בנוסף לגל הקיים בעקבות העלאת מחירי הדלק והחשמל, צפוי בקרוב עם גמר הדיונים לביטול הסובסידיות או צמצומן. דיונים אלה נערכים עתה בין האוצר לבין ההסתדרות והם יקבעו אלו מוצרים חיוניים יתייקרו ובאיזה שיעור. בדיונים אלה יקבע גם כיצד יפוצו המשפחות שההתייקרויות הצפויות יפגעו בהן קשה.

כבר עתה ברור כי הפגיעה בצרכ־נים תהיה קשה הן משום שמדובר בקיצוצים גדולים בסובסידיות, ו־ממילא יגרור הדבר התייקרויות גדו־לות, והן משום שמדובר במצרכים בסיסיים, שאותם צורכת כל מש־פחה ושבהם קשה לקצץ בצריכה. מצרכים אלה השפעתם גדולה יותר ככל שהמשפחה גדולה יותר, כי אז היא צורכת יותר.

12 מיצרכי יסוד

כיום ניתנות סובסידיות ל־12 מצ־רכי יסוד, כולל סוכר, שמן, לחם, אורז, קרפיונים, ביצים, חלב ומוצרי־הם וכן לתחבורה ציבורית. סובסי־דיות אלה הסתכמו בתקציב הקודם ב־800 מיליון ל"י. אולם, בינתיים חלו התייקרויות גדולות בשוקי ה־עולם ומחירי התשומות בארץ אף הם עלו. לכן, לו היו רוצים להמשיך ב־שיעור הסובסידיות הקיים על 12 מצ־רים אלה היו צריכים להגיע להוצ־אה של 2 מיליארד ל"י לתמיכה ב־מצרכים הללו.

דוגמא להתייקרות הגדולה הולכת יכול לשמש הסוכר, שמחיר טונה שלו היה עד לפני זמן לא רב 100 דולר ואילו עתה הגיע המחיר ל־335 דו־לר. ועדיין אין זה סוף פסוק ו־המחיר ממשיך לגאות.

הממשלה איננה יכולה להרשות ל־עצמה הוצאה כה גבוהה לסובסידיות, כי מעיקות עלי בעיות קשות של מי־מון צרכי הבטחון. ומה עוד שגם בעבר היא לא היתה שבעת רצון מ־עצם השיטה של מתן סובסידיות ל־מצרכים, כי בכך ניתנת אותה הטב־כה הן לעניים והן לעשירים, היכו־לים להרשות לעצמם לשלם את מלוא המחיר של המצרך.

ההשפעה על המדד ועל תוספת היוקר

מאחר ומדובר במצרכי יסוד הוססה עד כה הממשלה לפגוע ב„פרה קדו־שה" זו של סובסידיות. כמובן היא לקחה בחשבון את השפעה הגדולה שיש למצרכים אלה על מדד יוקר ה־מחיה וכל העלאה של מחירי המיצר־כים הללו היתה „מקפיצה" את ה־אינדקס על כל ההשלכות השליליות שיש לכך. לעתים קרובות הוכח ש־כדאי יותר לשלם את הסובסידיה ו־בכך למנוע העלאת מחירים ותשלום תוספת יוקר בעקבות העלאה זו, דבר שיעלה למשק הרבה יותר. עתה הור־שות הממשלה פחות להשפעה על המדד כי בין כה וכה היא עולה בשיעורים המחייבים תשלום תוס־פת יוקר.

עיוותים גדולים

שיקול אחר לביטול הסובסידיות או צמצומן כיום היא העיוותים התמו־רים שנוצרו במצרכים שונים. דוגמא לכך יכול לשמש החלב, עלות הייצור של מיצרך זה הוא 1.1 מיליארד ל"י והמסכום זה מהווה הסובסידיות 500 מיליון ל"י. משקל כה גבוה של סובסידיה במוצר מעוות כל בסיס כלכלי ומחיר כוס חלב זול יותר מא־שר כוס גזוז. העיוות בחלב ובמוצרים הוא גם בכך, שמיצרך זה צורכים מעט משפחות נחשלות בשל הרגלי הצריכה שלהם. הוכח שדווקא המש־פחות המבוססות צורכות יותר חלב ו־מוצריו ואין כל סיבה מדוע הן לא תשלמנה את מלוא המחיר.

בזבוז והזנת בעלי חיים

במתן סובסידיות אנו תומכים ל־מעשה גם במגדלת ירדן, שאליה מד־כרת טוכר, אורז ושמן בכמויות גדו־לות. ההברחה כדאית בשל הפרשי ה־מחירים הגדולים בין ישראל לארצות השכנות. עיוות נוסף הוא הבזבוז השורר במצרכים אלה בשל מחירם הזול והכדאי, למשל, להאכיל ער־פות ובעלי חיים אחרים בלחם מאשר במספוא. הבזבוז בלחם נראה גם לעין בכמויות הגדולות שאפשר למ־צוא יום יום בפחי האשפה. אין ספק כי מחיר יותר ריאלי ללחם היה מעלה את חשיבותו ומונע את בז־בוזו.

הצרכנים עצמם אינם מעוניינים ב־סובסידיות, או לפחות לא בשיעורם הגבוה הנוכחי. החקלאים — יצרני החלב, הקרפיונים ומוצרים חקלאיים אחרים — אינם רוצים להיות אוכלי לחם חסד וסמוכים על שולחן המב־שלה בהיותם חלק ניכר מהתמורה לתוצרתם. יש להם בכך גם אינטרס כלכלי, כי קשה להם יותר להתמקח על המחירים של התוצרת ובמתן פי־צוי להתייקרויות של התשומות כש־הם יודעים כי כל תוספת פירושה הגדלת התקציב הממשלתי. ברור ל־הם כי יותר קל להשיג תוספת מחיר ישירות מהצרכן והם מעדיפים שהוא ישא בהתייקרויות. ברוב המוצרים אין הם חוששים מפני ירידה בצריכה בעקבות ההתייקרויות, לכל היותר י־כולה להיות ירידה בצריכה מיד לא־חר ההעלאה. לאחר מכן הצרכנים מתרגלים ומשלמים את המחיר ה־גבוה יותר. עדות לכך לשמש צמצום הסובסידיה על האורז שבוצע לא־חרונה. במידה מסויימת יכול לשמש כדוגמא גם הבשר הקפוא, שעליו בוטלה לגמרי הסובסידיה. בצריכת בשר זה חלה ירידה גדולה מאד, כמעט שיעור אחוז. בינתיים חלה התאו־ששות מסויימת בצריכה אם כי טרם חזרה לתקופה שלפני ההעלאה. או־לם, אין הבשר הקפוא יכול לשמש דוגמא טובה, כי בו יש אלטרנטיבה — צריכת של בשר עוף הודו, שהוא זול בהרבה מבשר הבקר.

חלב, ביצים וקרפיונים

בכמה מוצרים כבר נתגבשו הה־צעות לצמצום הסובסידיות, והתואם לכך העלאות המחירים. עם זאת נמ־שך עדיין הויכוח על השיעורים. ב־מוצרים החקלאיים ההצעה להקטין את הסובסידיה על ביצים מ־13 אג' ל־5 אג' בלבד. צמצום זה יעלה את מחיר הביצה מ־18 אג' כיום ל־26—25 אג'. בחלב מוצע להשאיר סובסי־דיה של 20—22 אג' ובכך יעלה מחי־רו מ־63 אג' לליטר אחת הליטר ב־קרפיונים ההצעה היא לבטל לגמרי את הסובסידיה ולהשאיר את המחיר לתנודות השוק. הכוונה היא שהמ־חיר יתייצב על 5.60 — 5.50 ל"י ל־קילוגרם במקום מחיר של 3.50 ל"י כיום.

לא ביטול — אלא צמצום

בכל יתר מצרכים אין כוונה ל־בטל לגמרי את הסובסידיה אלא ל־צמצמה.

משרד האוצר מעוניין להשאיר את מסגרת הסובסידיות בהיקף הנוכחי של 800 מיליון ל"י. פירושו של דבר שהצרכנים יצטרכו לשאת ב־נטל של 1.2 מיליארד ל"י. אולם, ל־הצעה כזו אין כל סיכוי להתקבל וכבראה שבסופו של דבר יגיעו להי־קף סובסידיות חדש של 1.1 מיליארד ל"י.

פיצוי לבעלי הכנסות נמוכות

תוספת מעמסה זו שתוטל על כלל הציבור לא תיפול במלואה על השכ־בות הנחשלות והללו יפוצו לפי תק־פות מיוחדות לבעלי משכורות נמו־כות ומשפחות מרובות ילדים בכך יצעדו צעד נוסף לקראת המגמה של העברת הסובסידיות לנצרך ולא ל־מיצרך.

דורשים שיקום הציוד הכבד והחזרתו לבעליו

שיקום הציוד המכני הכבד שגו־יס והחזרתו לבעליו, תבעו הבעלים והמפעילים של הציוד הזה, באסיפה שנערכה ביום ב' בבני ברית בתל אביב, בהשתתפותם של כמה עשרות איש. הם גם תבעו את שחרורם של מפעילים של הציוד, אשר יעמוד לרשות צה"ל כל עת שיידרש. הם ביקשו שיובטח תשלום מלא עבור נז־קים במקרים שבהם נפגע ציוד בעת שפעל בשורות צה"ל.

האספסים תבעו גם אשראי לחידוש הציוד הפגוע, כפי שקיבלו בעלי מש־איות. כן ביקשו להקים קרן הלוואה להון חוזר. עוד תבעו שלא לבצע עבודות אזרחיות על ידי ציוד מגו־יס.

מר מ. שלומוביץ, אמר בדברו מט־עם ארגון בעלי ציוד מכני, כי בד־יסו כ־2000 כלים ששוויים הכולל 400 מיליון ל"י. הציוד אינו מופעל על ידי מומחים, אין מי שיטפל בטיפול יומי של הציוד, כמו החלפת שמנים ועוד. קורה שמשתמשים בחלקים של כלי אחד לכלי שני, מאותו דגם, וזה עלול להרוס מערכות — אמר.

הדובר הוסיף, כי עם שחרור הציוד הכבד, יהיו לבעלים קשיים להשיג חלקי חילוף. הסוכנים העסקים להזי־קן כלים כבדים לא יהיו מסוגלים לתקן את הדרוש תיקון אלא תוך 9—12 חודשים. לדעתו 10—15 אחו־זים של הציוד לא יהיה כדאי לתקן.

הוא הודיע, כי משרד עורכי דין יעמוד על כך שכל בעל ציוד יקבל מה שיגיע לו. כן יגיש המשרד תבי־עות משפטיות.

בדברי הוויכוח של האספסים נש־מעו תלונות שונות על הרס הציוד שלהם. נוסף לדרישות לפנות אל בתי המשפט, תבעו אחרים להפגין במשרדי הממשלה בירושלים. היו שאמרו כי בעלי הציוד נקלעו למצב קשה, כשהשכר היומי בעד הכלים אינו מכסה את הריבית הבנקאית שעליהם לשלם.

התיירות מארה"ב ירדה ב־21 אחוז

תנועת התיירות מארה"ב לישראל ירדה ב־1973 ב־21 אחוזים, והלקח של התיירות היהודית בלט בירידה זו לעומת התיירות הנוצרית שרשמה ל־עצמה עלייה. זאת אמר אתמול שר התיירות, מר משה קול, בכנס מב־הלי לשכות התיירות מחו"ל הנערך בירושלים.

התיירות, שעתה טביר לקוות שיוצר אקלים של יוסי ציבור נאותים ל־עידוד התיירות לישראל וכי הנימוק הבטחוני לא יהווה גורם מרתיע בפני חוק התנועה. תכניות הצבודה של לשכות התיירות בחו"ל ותואמנה מ־עתה למציאות ולתנאים החדשים ש־נוצרו.

יציבות ועליה מארצות אחרות

לעומת התיירות מארה"ב, הצביע השר על היציבות שהיתה ב־1973 בתנועת התיירות מארצות אירופה וציין במיוחד את העליה ב־9.6 אחוז בתיירות מצרפת, העליה ב־2 אחוז מהממלכה המאוחדת. עליות נרשמו גם מפינלנד 14.3 אחוז, דרום אפ־ריקה 13.7 אחוז, ארצות דרום אמ־ריקה 8.5 אחוז, אוסטרליה 5.5 אחוז.

הסכם הפרדת הכוחות — תרומה לאקלים חיובי

בהתייחסו להשלכות הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל ומצרים אמר שר

„מגדל־בנין": עברה המיליארד הרביעי בביטוח חיים

בחודש ינואר 1974, עבר היקף בי־טוחי החיים בתוקף בחברת „מגדל בנין" בע"מ, את הסך של 4 מיליארד ל"י, שזהו שיא חדש בביטוח חיים בישראל, כך נמסר מהנהלת החברה.

צויין כי באפריל 1968 הגיע תיק ביטוח החיים ל־1 מיליארד ל"י. עד דצמבר 1970 גדל התיק ל־2 מי־ליארד ל"י ובינואר 1973 הגיע ל־3 מיליארד ל"י.

העובדה שהתיק גדל תוך שנה אחת ב־1 מיליארד ל"י, היא ללא תקדים הן בחברה והן בענף הביטוח בישר־ראל.

בשבועות האחרונים ניכרה היענות רבה בקרב בבוטחים צעירים — ב־עיקר ראשי משפחות בגויסים — לתכניותיה של החברה „מגדל 73", ה־כאשפרות ביטוח חיים גדול בפרמיה התחלתית נמוכה, המותאמת להתק־ציב המשפחה. לפי הניסיון האחרון הפכה התכנית ל„רב מכר" בקרב משפחות צעירות, בעיקר.

כן צויין כי גם שנת 1973 היתה שנת התרחבות עסקית בחברה. הפ־רמיות בביטוח אלמנטרי עלו ב־35 מיליון ל"י בסוף 1972, ל־39 מיל־יון ל"י בסוף 1973. בביטוח חיים עלו הפרמיות מ־51 מיליון ל"י ל־71 מיליון ל"י בתקופה הנ"ל.

שיתוף פעולה בין מפעלי בתעשייה

מפעלי תעשיה באזורים מסויימים בארץ כבר הגיעו לשיתוף פעולה ב־עזרה הדדית — בעקבות קריאת נשי־אות ההתאחדות התעשיינים.

בכמה מפעלים הוקמו צוותי פריקה וטעינה משותפים כדי להבטיח ביצוע של עבודות מעבר לשעות העבודה הרגילות. כמו כן קיימות בעיות של מחסור באנשי תחזוקה, ויש מפעלים המבנים אנשים במיוחד לטיפול ב־יעול הסכון.

התאחדות התעשיינים הודיעה ל־המליץ שהמפעלים ימנו פקידי רווחה לטיפול בבעיות של עובדים ובמיוחד של משפחות העובדים המגויסים.

הגרעון המסחרי עלה ב־82 אחוז

בשנת 1973 התכם עודף היבוא על היצוא של סחורות (כולל אוניות ומטוסים), במחי־רים שוטפים בדולרים, ב־1,560 מיליון דולר לעומת 856 מיליון דולר בשנת 1972 ו־897 מיל־יון דולר ב־1971.

העליה בגירעון המסחרי בשנת 1973 ב־704 מיליון דולר (82 אחוז) בהשוואה ל־1972 נובעת מעלייה ב־יבוא בסך 966 מיליון דולר (49 אחוז) שקוזזה בחלקה על ידי גידול ביצוא בסך 262 מיליון דולר (24 אחוז). ללא אניות ומטוסים גדל הגירעון המסחרי מ־804 מיליון דולר בשנת 1972 ל־1,331 מיליון דולר בשנת 1973 (עלייה ב־66 אחוז). על כך מסר דו־בר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהסתמך על נתונים ארעיים שאינם כוללים את הסחר בין ישראל והש־טחים המוחזקים על ידי צה"ל.

היבוא גמו עלה ב־49 אחוז

יבוא סחורות נטו, כולל אניות ו־מטוסים, הגיע ל־2,924 מיליון דולר בשנת 1973 לעומת 1,958 מיליון דולר בשנת 1972 (עלייה ב־49 אחוז) ול־עומת 1,812 מיליון דולר ב־1971. ללא אוניות ומטוסים הסתכם היבוא נטו בשנת 1973 ב־2,686 מיליון דולר לעומת 1,893 מיליון דולר ב־1972 (42 אחוז) ו־1,622 מיליון דולר ב־1971. עלייה זאת בערך היבוא בש־נת 1973 לעומת 1972 משקפת הן את עליות המחירים הגדולות שחלו בס־חורות היבוא במשך השנה (בתשעת החודשים הראשונים השנה עלו מחי־רי סחורות היבוא ב־22 אחוזים בה־שוואה לממוצע של 1972) והן ל־עלייה שחלה בכמות הסחורות המיו־באות.

בהרכב היבוא (ללא אניות ומטו־סים) לפי הייעודים העיקריים לא חלו שינויים ניכרים בין השנים 1973 ו־1972: כ־12 אחוז מכלל היבוא היה מיועד לתצרוכת ישירה, כ־22—20 אחוז להשקעה וכ־68—66 אחוז לצי־רכי ייצור.

מבין קבוצות המוצרים בהם חלה עליה ביבוא (במחירים השוטפים ב־דולרים) ב־1973 לעומת 1972 בולט הגידול ביבוא אניות ומטוסים (עליה ב־173 מיליון דולר או 265 אחוז) ו־יהלומים גולמיים עלייה ב־150 מיליון דולר או 45 אחוז). כן חלה עלייה ניכרת ביבוא חיטה 140 אחוז, בשר (135 אחוז), פולי סויה (90 אחוז), ברזל ופלדה (60 אחוז). בין מוצרי צריכה בני קיימא עלה במידה ניכרת יבוא של ריהוט (100 אחוז) וציוד למשק בית (80 אחוז). יבוא מכוניות נוסעים עלה בכ־40 אחוז. העלייה ב־יבוא נבטי השקעה (ללא אוניות ו־מטוסים) היתה נמוכה בהרבה מהמ־לייה בסך היבוא (5 אחוז לעומת 42 אחוז).

היצוא עלה ב־24 אחוז

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיס־טיקה מתברר עוד, כי יצוא סחו־רות נטו (במחירים שוטפים בדול־רים) הסתכם ב־1973 ב־1,364 מיל־יון דולר בהשוואה ל־1,102 מיליון דולר ב־1972 ו־915 מיליון דולר ב־1971. העלייה ב־24 אחוזים בשנת 1973 לעומת 1972 נובעת בעיקר מ־עליות המחירים הגדולות שחלו בסח־ורות היצוא במשך השנה. (בתשעת החודשים הראשונים השנה עלו מחי־רי סחורות היצוא ב־22 אחוזים בהש־וואה לממוצע של 1972).

השנה היקרה ביותר — מה עלה ובכמה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

בשנת 1973 עלה מדד המחירים ל־צרכן בשיעור של 26.4 אחוז. אך שי־עורי העלייה במחירים אינם, כמובן, אחידים לגבי כל המצרכים והשירו־תים. יש מהם שעלייתם היתה מהירה הרבה יותר ואילו באחרים היתה ה־התייקרות מתונה יותר.

מזון

במחירי מזון היתה התייקרות של 27.2 אחוז. בקבוצה זו היו עליות מחירים כלהלן: אורז 103.2 אחוז, בשר 53.3 אחוז, בקביק ובקביקות 63.3 אחוז, דבש 55.1 אחוז; עופות, סוכר, ארוחות במסעדה ובתי קפה עלו בשיעורים שבין 40 אחוז — 30 אחוז; ביסקויטים, שוגות, קמח, שי־מורי דגים, תבלינים ומצרכים בקופס־קים עלו בשיעורים שבין 30 אחוז — 25 אחוז; אטריות, מקרונים, קפה נמלור, דגים, מיונז, ריבות, משקאות קלים, משקאות תוססים, ירקות ופירות עלו ב־25 אחוז — 20 אחוז; מרגרינה, ביצים, סוכריות, שוקולד, ארוחות בעבודה ובבתי ספר עלו ב־שיעורים שבין 20 אחוז — 10 אחוז ואילו בלחם, שמן, מרגרינה, לבן, שמנת, המאה, גבינה, תה, קפה ו־קקאו השינוי במחיר הוא בין 0 ל־10 אחוז.

בראש התור — דיור

סעיף נכבד שבו עלו המחירים ב־41.6 אחוז הוא — הדיור. הכוונה היא לדירות שבבעלות הדייר, בדמי מפ־תח ושכר דירה בדירות שכורות.

בהחזקת דירה היתה עלייה של 23.5 אחוז. זו מורכבת מעליות כדל־הלן: נפט 94.5 אחוז (לפני היוקר האחרון עדיין), תיקוני אינסטלציה 58 אחוז — 40 אחוז, צביעה וסיוד, סבון ואמצעי ניקוי, גרזה ופמרורים 40 אחוז — 30 אחוז; חשמל, הגנות ו־מכלית לריצפה 30 אחוז — 25 אחוז; תיקוני חשמל 25 אחוז — 20 אחוז; גאז ודמי שירות ועזרת בית 20 אחוז — 10.

בריהוט וציוד לדירה היתה עליה של 30.1 אחוז: רהיטים, כלים שו־נים לבקיון (מטאטא, דלי וכו') 40 אחוז — 30 אחוז; ציוד חשמלי (פרט למקררים, מכונות כביסה), כלי מיטה, מגבות, צלחות וכוסות 30 אחוז — 25 אחוז; צרכי קישוט לדירה (מפות ושטיחים) 25 אחוז — 20 אחוז; מכשירי בישול בגאז 20 אחוז — 10 אחוז.

העלייה הממוצעת במחירי הלבשה והנעלה היתה 18.8 אחוז: הלבשה 25 אחוז — 20 והנעלה 20 אחוז — 10 אחוז.

בבריאות ההתייקרות היתה 17.8 אחוז. בשירות רפואי פרטי, שירות רפואי שיניים, תרופות וציוד רפואי (משקפים, מדי־חום וכו') עלו המח־ירים בשיעור שבין 25 אחוז ל־30 אחוז.

חינוך, תרבות, תחבורה ודואר

בחינוך, תרבות ובידור העלייה היא ב־20.4 אחוז: עתונים ושבועונים 40 אחוז — 30 אחוז; שעורים הוו־צאות, צרכי דת, צעצועים, מכשירי צילום וציוד ספורט 30 אחוז — 25 אחוז; ספרים ומכשירי כתיבה, קול־נוע, הבראה ונופש 25 אחוז — 20 אחוז; חינוך בגני ילדים, חינוך ב־בתי ספר על־יסודיים, תיאטרון, קונ־צרטים, ספורט, מכשירי טלוויזיה ורדיו ואלבומים 20 אחוז — 10 אחוז; חינוך בבתי ספר יסודיים וגבוהים מ־0 אחוז עד 10 אחוז.

בתחבורה ודואר היתה עלייה של 17.1 אחוז, לפי הפירוט הבא: בנזין 53.1 אחוז; ביטוח רכב, שיעורי נהי־גה והובלות 50 אחוז — 40 אחוז; תיקוני רכב במוסך ושירותי דואר 30 אחוז — 25 אחוז; שכירת רכב 25 אחוז — 20 אחוז; נסיעות במוני־ות 20 אחוז — 10 אחוז; נסיעות ב־אוטובוסים, רכבת, מטוסים, נסיעות לחו"ל, רשיון נהיגה ורכב — 10 אחוז — 0 אחוז.

גם בסעיף „שונות" ישנה עליה של 22.5 אחוז. הוא כולל: תיקוני שע־נים ותכשיטים 50 אחוז — 40 אחוז; שעונים 40 אחוז — 30 אחוז; תס־פורת ומכונים ליופי 30 אחוז — 25 אחוז; צרכי רחצה וקוסמטיקה 25 אחוז — 20 אחוז; סיגריות ושי־רות משפטי 20 אחוז — 10 אחוז.

מחירי תפוקת התעשייה, סלילה בנייה וחקלאות

ציבור הצרכנים מרגיש במישרין בתנודות מדד המחירים לצרכן. ה־לשכה המרכזית לסטטיסטיקה מודדת גם את ההתפתחויות במחירים של תפוקת התעשייה, סלילה, בנייה ו־חקלאות.

במשך שנת 1973 (מדצמבר 1972 עד דצמבר 1973) עלו המחירים ב־תרכובת השוקים בבולות של 26—30 אחוזים, ובענפי הבנייה הסלילה אף השיעורים גדולים יותר — של 40—36 אחוזים. עליות מחירים אלו גדו־לות פי שנים ויותר מעליות המחי־רים בשנים 1970—1972 לאחר ש־בשנים 1967—1969 בהן היו עליות של 2—3 אחוזים.

מאז קום המדינה, נרשמו רק ב־1952 עליות מחירים בסדר גודל דו־מה ל־1973.

מדד המחירים לצרכן עלה במשך שנת 1973 ב־26 אחוזים בערך; מדד המחירים הסיטונאים של תפוקת ה־תעשייה המקומית בכ־28 אחוזים, מדד מחירי התשומה בחקלאות בכ־30 אחוזים ומדדי המחירים של ה־תשומות בבנייה ובסלילה בכ־40 וב־37 אחוזים בהתאמה. התפתחות המ־חירים בשווקים השונים מראה כי ב־ניכוי התנודות העונתיות במחירים, חלה האצה במגמת העלייה במ־חירים לאורך השנה הנסקרת; ההת־ייקרות ניכרת התרכזה בשלושה ה־חודשים האחרונים של 1973.

עם זאת יצויין, שאף בשלושה ה־רבעים הראשונים של 1973 היה קצב העלייה השנתי במחירים ניכר, והס־תכם בעלייה של 20—22 אחוזים וב־ענף הבנייה בכ־30 אחוזים.

נסייה לצמצם התשלומים בעד החזקת רכב

מאת ד. יצחק

התשלומים בעד החזקת רכב, הפטורים כיום ממס, נמצאים עתה בבחינה מחודשת באוצר. מינהל הכנסות המדינה רואה בו „עד קרוב" במסגרת טיפול בהרחבת בסיס המס.

בהוצאות אחזקת רכב טיפלו גם בשנים הקודמות, כאשר קבעו מיג־בלות שונות. אך במינהל ההכנסות סבורים שהמצב הקיים איננו מתקבל. התשלום בעד אחזקת רכב הפך לה־יות תחליף פטור ממס למשכורת ו־לגבי עובדי מדינה בכירים הוא מהווה מיצוי מגדל בשעה שאין רוצים ל־בצע העלאת שכר ישירה.

*

אחת ההצעות המרחיקות לכת היא לראות את התשלום בעד רכב כתו־ספת שכר המחייב במס הכנסה בשי־עור רגיל. אך מצב זה יעגע באלה שאמנם משתמשים ברכב „בזה פר־זה", כלומר מבצעים את ההוצאה „בתום לב" לצרכי עבודתם. פקיד בכיר במינהל אמר על כך שברוב המקרים לא יזיק אם העובדים יש־תמשו ברכב ציבורי. ישנן עוד שתי דרכים אלטרנטיביות: קיום מאגר מצומצם של כלי רכב במפעלים בד־לים ובמשרדים אשר ישרתו בעת הצורך את העובדים הזקוקים לרכב ויבצעו נסיעות מתואמות שבהן יש־תתפו מספר נוסעים בבת אחת. כך גם אפשר להרחיב את ההסדר ל־שימוש במוניות, אשר הוא זול בהר־בה מאשר תשלום מלא בעד רכב. פקיד בכיר זה אמר כי בראש ובראש־ונה צריכים משרדי הממשלה עצ־מם ללכת בדרך זו ובכך יביאו לחס־כון בהוצאות, הקטנה בצריכת ה־דלק ויתרמו גם ל„הגיבה הציבו־רית". אפשר גם לשלב את השימו־שים ברכב ציבורי, מאגר רכב של המשרד ושימוש במוניות.

*

הצעה אחרת היא לקבוע סכום קבוע מכסימלי כהשתתפות ברכב ולשלם אותו באופן אחיד, לפי דרגה ולפי תפקיד. תשלום כזה ישולם ל־עובד בלי להתחשב בהוצאותיו הרי־אליות ואולי גם בלי להתחשב אם יש לו רכב. יודאג העובד לעצמו איך להסתדר ולענות על צרכי הנסיעה. נכון שבהרבה מקרים תהיה זו תוספת שכר נסו. אבל בדרך כלל תתרום דרך כזו למניעת קבלות פיקטיביות, נסיעות מיותרות והמצאות אחרות לקבלת הוצאות רכב. מהלך כזה עשוי להביא לצמצום השימוש בדלק, יק־טין את התנועה בדרכים ויעודד ה־ליכה כ„ספורט לאומי".

ראוי לציין שרק בשבוע שעבר הועלה תעריף ההשתתפות בהוצאות רכב עפ"י קילומטרז' כפיצוי להעד־לאת מחיר הדלק הקודמת (באוק־טובר). אולם עתה חלה התייקרות נוספת ניכרת של הדלק. אם ירצו להיות צמודים לעקרונות שנקבעו בעבר יהיה צורך להגדיל את ההש־תתפות לעובדי מדינה ואת הניכוי לצרכי מס הכנסה. אחת האפשרויות המוזכרות עתה היא לבלוע את הה־ייקרות זו בלי לפצות עליה את בעלי הרכב, ע"י הכרה בהוצאות המוגדלות הן בהשתתפות והן בניכוי ממס הכ־נסה.

*

באוצר עומד נושא זה בשלב של „מחשבות מוקדמות". אך יותר נכון: בשלב הולסה שהולכים לעשות משהו בתחום הוצאות רכב, אך עדיין לא ברור מה יעשו. תיתכן גם הליכה בשיגרה של הגבלה בכמות ובסכום התשלומים לכל קילומטר נסיעה, על בסיס העקרונות שנקבעו בעבר.

יצוא „פפקו" 260 אלף דולר

על אף הקשיים השונים שנוצרו בדרכי היצוא מאז חודש אוקטובר, שמר המפעל „פפקו" על היקף היי־צוא כפי שתוכנן בראשית שנת 73. סך היצוא המסתכם ב־260 אלף דו־לר, לעומת יצוא של 50 אלף דולר בלבד בשנת 72.

פפקו — הוא אחד מ־10 מפעלים דומים בעולם. ומייצר את הסריג הקטיפתי (וולור) גם תופר בגדי נשים וגברים אופנתיים, בעיצוב של מעצבים ישראליים ומעצבים מחו"ל, כולל עיצוב מיוחד של פייר קרדין.

התעשייה הישראלית ומשבר האנרגיה

התעשייה צורכת 45 אחוז מכלל צריכת הדלק ■ מחירי הדלק בעולם עלו מ־15 דולר לטון ב־1971 ל־80—100 דולר ■ על הממשלה לשקול כדאיות ביצוען של תכניות להקמת תעשיות עתירות אנרגיה ■ יש לפתח את התעשייה הפטרוכימית

מאת ד"ר משה מנדלבום. משנה למנכ"ל משרד המסחר והתעשייה

אחד הגורמים המסביכים יותר מכל את התחום על התפתחות המשק העולמי הוא האנרגיה. הבעיות הקשות שלפניהן ניצבת הכל־כלה הבין לאומית בימים אלה קשורות באופן ישיר לתופעה המכונה בשם משבר האנרגיה. מרכיב חשוב מאד במאזן האנרגיה העולמי הוא דלק (נפט גלמי) אשר הביקוש לו גדל בשנים האחרונות בקצב העולה על ההיצע והתפוקה.

עודף הביקוש על ההיצע הוא אחת הסיבות שהביאו את המדינות המפי־קות נפט להתארגן יחד כדי לנצל את המצב ולהעלות באופן ניכר את מחירי הדלק בעולם.

מחיר תפוקת הנפט העולמית עלה מ־40 מיליון דולר ליותר מ־200 מיליון דולר

על היקף הבעיה תעיד העובדה הנתונים הבאים:

בשנת 1972 הגיעה התפוקה העול־מית של נפט לכדי 2.6 מיליארד טון. היקף המסחר הבין לאומי „ב־נזל השחור" הגיע לכדי 1.5 מיליארד טון. יותר הכמויות נצרכו ע"י המ־דינות המפיקות. בשנת 1971 היה מחירה של טונה נפט 15 דולר במלים אחרות ערכה של תפוקה הנפט הע־ולמית הסתכם בכ־40 מליארד דולר שהם כאחוז עד אחוז וחצי מכלל התוצר הגולמי העולמי.

מחירי הנפט עלו מאז בקצב מ־סחרר. כיום מחיר טונה נפט מגיע ל־80—100 דולר לטונה. כהירה של התפוקה הנפט העולמית הכוללת גדל מכ־40 מליארד דולר ב־1971 לכ־210—260 מליארד דולר עתה. השוב־דה הבאה ממחישה את גודל השגוי: בעוד שב־1971 היה מחיר תפוקת הנפט העולמית כאחוז אחד מכלל ההכנסה העולמית הרי עתה מחירו ל־6—8 אחוז מכלל ההכנסה העו־למית. עם זאת המחיר אינו הגורם העיקרי למשבר הנוכחי בעולם. עיקר הבעיה הוא בכך שהדלק מהווה גורם ייצור חיוני שאין לו תחליף מתאים בטווח הקצר. המחסור הפיזי בדלק והעלאת המחירים גוררים אחריהם שיבושים חמורים במערכת הייצור ה־עולמי.

בגלל המשבר צפוי צמצום בעליות התפוקה העולמית

דעה רווחת בין כלכלנים בעולם היא כי בעקבות משבר האנרגיה תוח־לה כלל ההכנסה הלאומית העולמית באחוז או שני אחוזים מעבר לרמה והכנסה ב־1973. זאת לעומת קצב צמיחה של 6—8 אחוזים לשנה ש־אפיין את ההכנסה הלאומית העולמית בשלוש השנים האחרונות.

הפסימיים מבין הכלכלנים מוסי־פים לכך ומציינים שההכנסה העו־למית אף תקטן באופן מוחלט ב־1974 השפעתו של משבר האנרגיה על המשק העולמי תהיה בשני כי־וונים: מצד אחד תהיה התיקרות האף ירגש המחסור במוצרים. המבוססים על נפט (בעיקר מוצרים של התעשיה הפטרוכימית או תעשיות עתירות אנרגיה אחרות) מאידך יפגעו ענפי יצור הרכב תיירות ותעשיות הקיד־מת הנה.

ישראל אף היא תושפע מהתפתחות זו ואף התעשייה המקומית תצטרך להתאים עצמה למערך הכלכלי החדש המתגבש ההולך בעולם.

התעשייה צורכת כ־45 אחוז מכלל צריכת הדלק בישראל

על חשיבותו של הדלק כמקור אנרגיה וחומר גלם למשק ולתעשיה אפשר ללמוד מהנתונים הבאים: (ה־נתונים מתבססים על סקירה שנערכה ע"י מר ג. בוך מהמרכז לתכנון תע־שיתי במשרד המסחר והתעשיה):

צריכת הדלק באופן ישיר ע"י התעשיה הישראלית מגיעה ל־26.5 אחוז מכלל צריכת הדלק במשק, 23.8 אחוז מכלל צריכת הדלק בתעשיה כ־יעודים למטרות אנרגיה. 2.7 אחוזים מכלל צריכת הדלק בתעשיה מש־משים כחמרי גלם בתעשייה הפטרו־כימית. הנתונים שהובאו לעיל אינם כוללים את הדלק שהתעשיה צורכת ע"י השימוש בחשמל.

בשנת 1972/3 צרכה מדינת ישראל כ־6.5 מיליון טון דלק. מכאן ש־כמויות הדלק שהופנו לתעשיה מס־תכמות ב־1.7 מיליון טון לשנה. נוסף לכך צורכו מפעלי התעשיה בישראל דלק בצורה עקיפה. 0.7 מיליון טון דלק באמצעות צריכה החשמל ו־0.5 מיליון טון של דלק נדרשו עבור ה־הובלה. בסך הכל הסתכמה הצריכה הישירה והעקיפה של הדלק בתעשיה ב־2.9 מיליון טון דלק בשנה. מבחר־נים אלה מתברר איפוא כי חלקה הכולל של התעשיה בצריכת הדלק של ישראל מגיע לכ־45 אחוז.

תעשיות עתירות אנרגיה: מלט, זכוכית, קרמיקה, כימיה בסיסית, מתכת בסיסית, נייר צריכה אשפעה של הזמנים

צריכת הדלק לצרכי אנרגיה ב־תעשיה מתרכזת בעיקר בענפי ה־משנה הבאים: מלט, הצינה הבריה, זכוכית ומוצרי זכוכית, מוצרי קרמי־קה, כימיה בסיסית, מתכת בסיסית, נייר וקרטון, צביעה, ליבון, הדפסה ואשפרה של חוטים. בכל הענפים הללו מהווה מרכיב הדלק יותר מ־3 אחוז מכלל הוצאות הייצור.

קשיים בהשגת חמרי גלם לתעשייה הפטרוכימית

הדלק או הנפט הגלמי משמשים גם להפקת חמרי גלם עבור ענפי תע־שיה שונים, בעיקר בהוסים סינט־טיים, מוצרי פלסטיק שונים, צמיגים ואבובים.

משבר האנרגיה יצר קשיים בה־שגת חמרי גלם בחו"ל עבור ענפי התעשיה השונים. על חמרי הגלם הללו נמנים מוצרים פטרוכימיים כ־גון: בנזין ופוליאתילן פי. וי. סי., פוליסטירן, פתו חמרי גלם לתעשיית החוטים הסינטטיים.

השפעת הדלק על מחירי התעשייה

בכל דיון בהשפעת התיקרות ה־דלק על התעשיה המשק יש לזכור כי בישראל בניגוד לכמה מדינות בעולם, מתבססת כיום הפקת החשמל כולה על דלק. חלקה של התעשיה לבד מגיע ל־33.5 אחוז מכלל צריכה החשמל בישראל.

מכל הנתונים שהובאו לעיל ברור שכל שנוי במחירי הדלק בארץ, ו־כתוצאה מכך גם במחירי החשמל, מוכרח להשתקף גם במחירי התעשיה וענפי משק אחרים. העלאה מחירי הדלק שבוצעה באחרונה תשפיע כ־מובן בכיוון של עליה במחירי התע־שיה. אחד הבטויים לכך הוא ההיתר שניתן למפעלי התעשיה השונים ל־העלות מחירי מוצריהם עד שני אחו־זים כתוצאה מהעלאת מחירי הדלק. כמובן שעיפור ההעלאה שנקבע ב־היתר הוא שיעור גג המתאים לרוב ענפי התעשיה. ישנם מפעלים וענ־פים בודדים בהם השפעת ייקור ה־דלק על מחירי המוצר גבוהה יותר ולגביהם יצטרך להתקיים דיון נפרד.

יש לשקול כדאיות הקמתן של תעשיות עתירות אנרגיה

מכל מקום ברור כי בעקבות ההש־לכות של משבר האנרגיה בעולם תצטרך הממשלה לשקול היטב את הכדאיות שבביצוע תכניות להקמתן של תעשיות חדשות עתירות אנר־גיה. זאת בעקבות העליה התלולה במחירים.

מובן שגם בשאר המדינות מתי־קרת האנרגיה ומבחינה זאת גם ל־מחירי התעשיה הישראלית לא יהיה המצב נוח, אולם באופן כללי צפוי שעליית המחירים בעולם תביא להק־טנת כמויות המוצרים המבוקשים ו־לתחרות קשה על השוק. מאידך נראה כי דווקא בישראל יש מקום לפיתוח נרחב ואף מהיר של התעשייה הכימ־בססות על הדלק לא במקור אנרגיה אלא משתמשת בנפט הגלמי כמקור [illegible] המדובר בעיקר ב־מפעלי התעשייה הפטרוכימית. כדאי לציין כי נפט גלמי לצרכים כימיים צריך לעבור זיקוק ברמות תהכום שונות לפני שמשתמשים בו בתעשיה הכימית. מתברר כי המחסור כיום בעולם באמצעי זיקוק גבוה בהרבה מצמצום אספקת הדלק הגלמי.

תכניות להרחבת התעשייה הפטרוכימית

לאור הגידול המתון בצריכת ה־דלק, לצרכי אנרגיה, בארץ בשנים האחרונות יש בהחלט מקום להרחיב את בתי הזיקוק לצורך פיתוח מואץ וענף של התעשיה הפטרוכימית ב־ארץ. התיקרות הדלק גם כחומר גלם בעולם הביאה לכך שהיתרונות לגדול ביצור הפטרוכימי הולכים ומצלבים. יש להניח שחברות הענק העולמיות הוססו יותר ויותר להקים בתנאים ה־נוכחיים, מתקני ענק המבוססים על יבוא כמויות גדולות של נפט גלמי לתעשיה הפטרוכימית. זאת עקב ה־חשש למתקנים בסדרי גודל עצומים הממצא בעתיד תפוקה חלקית בלבד עקב השיבושים באספקה.

התעשייה הישראלית לא יכולה בע־בר להתמודד עם סדרי הגודל של ענקי הפטרוכימיה בעולם. אולם ל־אור המגמות המסתמנות עתה בענין זה בשוקי העולם מותר להניח כי מכשול זה בפני עמדה התעשיה הפטרוכימית הישראלית יעלם בהד־רגה בשנים הבאות. מסתבר שהכד־איות הכלכלית של מתקנים פטרוכי־מיים קטנים ובינוניים בהשוואה ל־מתקני הענק העולמיים תעלה בשנים הבאות, ועל התעשיה הישראלית ה־בנויה בסדרי גודל כאלה לנצל את היתרונות המסתמנים לפניה.

יוקמו מתקני יצור חדשים

יש לציין כי כבר הוחלט על הקמת מתקן חדש להפקת 150 אלף טון אתילן בחיפה ולידו מתקן לייצור 80 אלף טון פוליאתילן וכן מתקן בן 50 אלף טון להפקת פי.וי.סי. אולם אלה הן רק תכניות ראשונות.

בתהליך של בדיקה נמצאות עתה תכניות השקעה בהקמת מתקנים ל־צור והפקה של מלמין, אקרילונטריל אוריאה, אמוניה, פנול, גומי סינטטי וחמרי גלם לתעשיית מוצרי החוטים הסינטטיים. כן נבדקת כדאיות הקמת מפעל מרכזי לארומטים. בתכניות אלה מדובר במתקנים בעלי סדרי גודל כלכליים.

השקעות של עד 2.5 מיליארד ל"י בעשור הקרוב

ביצוע תכניות אלה יצריך השקעות בכספים נכבדים. המדובר בהשקעה של יותר במליארד ל"י בחמש השנים הקרובות. תוך 10 שנים יגיע היקף ההשקעות ל־2—2.5 מליארד ל"י. צוות עבודה מיוחד בראשותו של מר א. ברזל עוסק עתה בצורה אינטנ־סיבית בבדיקת פרטי תכנית ופיתוח זה.

עם ביצוען של התכניות השונות והיה לישראל תשתית רחבה של תע־שיה פטרוכימית. תשתית זו מצידה מציבה בסיס רחב לתעשיות רבות אחרות שיתבססו על חמרי הגלם ה־כימיים הנוצרים בייצור הנפטי. יש להדגיש כי ביצוע התכנית הפיתוח הנזכרת שפורטו יגדיל את הצריכה הכוללת של ישראל בדלק בהיקף של עד 7 אחוזים מכלל הכמויות ש־המדינה הזדקק להן באמצע ובעשור הקרובים.

בשוק הבולים והמטבעות

עליות מחירים תלולות

מאת חיים לנגלבן

השבוע האחרון עבר בסימן מעי־לות יתר של מחירי הבולים, שהתבי־דו לקנות בולי ישראל בכל הבא ליד. אפילו ציפרת „תבילי", המתמקה ל־רגל תערוכת הבולים הבינלאומית ב־שנת 1957, ובה 4 בולים בערכים של 100, 200, 300 ו־400 פר', עם ניקוב דיקור — קו, זכתה לתוספת מחיר, שנים במהירה והיה מגמות לערך ה־נקוב, בגלל הכמות המצומה של שני מיליון 313 יחידות, בו בזמן וי־הר גליונות הזכרון הודפסו בכמו־רה מוקטנת בהרבה ואיגם מבוצים אלא ל־200—300 אלף יחידות בלבד. יעבור עוד זמן רב עד ש־„תבילי" תשוונה ליתר גליונות הזכרון, אולם ביניתיים ההורים מרכבים כיום ל־שלם עבורה 1.35 ל"י. באייזך לכפש־פה „היום הראשון" של „תבילי" — כנראה לא תהיה הקונה, ומחירה בשוק אמבי — 35 אג' המעטפה.

מחירי השבוע האחרון, הוכפלו כ־בראה גם על ידי ביקורו של מר ז'יאק מינקוס, יהודי אמריקני, בגדו־לי הספקים של בולי ישראל, בו ב־סוכן בלעדי של השירות הבולאי, ו־גם כמו־ל אלבומים מיוחדים לבולי ישראל וכן קטלוגים וציוד עזר לאס־פים. סוכנות השירות הבולאי באר־צות הברית בהנהלתו של מר מינ־קוס, כמכירה כ־200 אלף בולים בכל העולה ישראלית, אגב מר מינקוס משמש גם כסוכן בלעדי של הנהלת הדואר הכבריט [illegible] שגיקיה. הוא עבד בראש כחלקה ה־בולים של הבולי האמריקני הענק „גימבלס" ובו 40 בהלקות בולים בכל רחבי ארה"ב והקדם בצורה זו את המצה בולי ישראל. ביקוריו של מר מינקוס בארץ, הם לצורך רכי־שות בולאיות עבור לקוחותיו ב־ארה"ב. לא כל ההזמנות שלו בוצעו, במיוחד בגריסים הענקים שבמחירי־הם הרקיעו. מר מינקוס יחזור שנית בתחרש מרס הבנה, לקראת תערוכת הבולים הבינלאומית שתתקיים ב־25 במרס עד 2 באפריל 1974, בבנייני האומה בירושלים, לשם הצגת מב־חר הצוגות וכן לשם השלמה הרכי־שות.

סבלת מחירים חלקית מבהירה מצב הבולים בשוק — עבור סידרה בולי „דואר עבריי", נדרש סכום של 17 אלף ל"י, סכום שפרם היה כמוהו. „דואר ראשון" משיג מחיר של 5,500 ל"י, ובחו"ל משלמים עבור סידרה זו כ־1,300 דולאר. אותה הסידרה ללא שובל — מחירה 500 ל"י. דואר עבריי ללא שובל — 1300 ל"י, ו־ההוכים עם שובל 8000 ל"י. העליה אינן פוסחות על הבגוהים היותר מ־אחרות כתוצאה מהצטרפות אספ־נים חדשים למעגל הרכישות.

„קנוס" בלבי במטבעות הזכרון

כגמת הביקוש שהתגברה בתקופה האחרונה, גרמה לעלייה תלולה בכל מטבעות הזכרון. הביקוש הולך וגו־בר ללא היצעים במטבעים. הציבור כי רוב מטבעות הזכרון בפתחים בין אלפי אספנים ומשקיעים בקרב על הבמחר ועורכת להגדרות בבתיי־רים. הסבלה המתפרסמת בסוף רשימה זו מדגימה את השנויים שחלו במחירי המטבעות. העליה במחיר ה־דולאר, הזהב והכסף, הכפיפו לא כמעט על עליות המחירים, נוכח ל־שמועות בדבר כוונה הפיחות בב־בור הרגיעה המטרית.

השבוע יתחילו להגיע ראשוני ה־כסבעות שהתמפקו לקראת הגבה ו־הכמפעל הבכירי של כסבעת מדיון הבן. סופית הוחלט שלא תהיה סידרת המטבעות לקהל הרחב, פרט לכסבע פדיון הבן, שכהוצאתו כרם נקבעה וכי בכבו לבר גכברו כ־100 אלף עד־הקים.

להלן מחירי המטבעות (ללקיחה) שנגדרו בימים האחרונים: הרצל 1960 — 3600 ל"י; וייצמן 1962 — הזוג — 4200 ל"י; בנק ישראל 1964 — רגיל — 4100 ל"י, קרים — 21,000 ל"י; נצחון 1967 — 5100 ל"י (!); ירושלים 1968 — 2600 ל"י; שלום 1969 — 2300 ל"י; שלה את עמי 1972 — 2700 ל"י; כ"ה לכד־כה 1973 — הסט השלם בערכים של 100, 100 ו־50 ל"י — 5000 ל"י; כי־כס — 100 ו־50 ל"י — 2000 ל"י. הפליטנה 1973 — 2200 ל"י.

מכון [illegible]

היום

יום חמישי, א' שבט תשל"ד 24.1.74

פ' בא

הפרק: ישעיה מ"ט—ג; המשנה: מנחות ה, ד—ה; הדף: זבחים קט; ההלכה: או"ח סה, כה—כו.

בתי קולנוע ירושלים

אורגן — שודדי הרכבת
ארנון — בעיותיו של גבר
הבירה — הדקירה המוחצת
אוריון — הדרקון (3)

בתי קולנוע תל־אביב

אסתר — אני אוהב את גרושתי (3)
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה (35)
גת — פיט וטילי (18)
חן — הביגמיסט (3)
פאר — איזה מין עזרה (3)
סינרמה — הפשיטה על הארכיה (3)
דרייב אין —
ב־5.15 הבריחה בכדור פורח
ב־7.15 גורלים מורים
ב־9.30 ליל הכלולות (3)
תבור — האגרופן הברזי (2)
ליבור — הפרוחים הצליים (2)

בתי קולנוע חיפה

אורה — מלכודת החופש
אמפיתיאטרון — אהבה נקמה ובבה קריה
אורלי — הבלונדיני עם הנעל השחורה (9)
ארמון — רוצה להאבין
מירון — אשה איר־נית
עצמון — גם מלאכים אוכלים שעועית (2)
פאר — דקמרון כ'ס' 2 (2)
רון — המזימה (2)
חן — מעל קן תלוי (4)

האופרה

רחוב אלנבי 1, תל אביב
טל. 57227/8

נסיכת הקרקס תל אביב
26.1 8.30 בשעה

נסיכת הקרקס
אופרטה מאת אמריך קלמן
תל־אביב, בשעה 8.30 2.2

נסיכת הקרקס תל־אביב
4.2 6 בשעה

ריגולטו מאת ורדי, תל־אביב
6.2 6 בשעה

הנסל והרטל מאת הומפרדינק
תל־אביב, בשעה 6 7.2

נסיכת הקרקס תל־אביב
9.2 8.30 בשעה

הספר מסביליה מאת רוסיני
קרית ביאליק, בשעה 8.30 11.2

ריגולטו מאת ורדי, ירושלים
13.2 6 בשעה

נסיכת הקרקס תל־אביב
16.2 8.30 בשעה

קבלריה רוסטיקנה מאת מסקאני
תל־אביב, בשעה 6 18.2

נסיכת הקרקס תל־אביב
19.2 6 בשעה

נסיכת הקרקס חיפה
21.2 7 בשעה

נסיכת הקרקס תל־אביב
23.2 8.30 בשעה

נסיכת הקרקס תל־אביב
26.2 6 בשעה

לה בוהם מאת פוצ'יני, תל־אביב
27.2 6 בשעה

נסיכת הקרקס תל־אביב
28.2 6 בשעה

תיאטרוני ישראל

הערב 24.1.74

הבימה
כך אוהבים האחרים
תל־אביב, האולם הגדול
ב־7.30
הו, הו, יוליה:
תל־אביב האולם הקטן
ב־7.30

הקאמרי:
מבקר המדינה:
תל־אביב
כמוב בעיניכם:
עין חרוד
מלון פלזה:
צה"ל

התיאטרון העירוני
חיפה
מבקר המדינה:
תל אביב
בשרות גבאי
צה"ל

הצופה
עתון יומי
HATZOFE
DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ. עורך: ש. דק־יחיא. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66. טל. 35421. ת"ד: 2045. חשבון בנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן יהודה 3, ת"ד 1148. טל. 234910, בערב טל. 528344 35609 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 1. טל. 663628. דפוס העשור בע"מ, ת"א, רח' המסגר 66. טל. 31584.

●

אין המערכת אחראית לתוכן מודעות למנויים

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית לרחובות והסביבה

שלום בן סלם קאטרה (רוה) ביתן—רחובות; סימה בת סעידה (רוקה) ישראל—ירושלים.
שלמה בן יוסף קטאות (רוק) מצרים—רחובות; צפנת בת יעקב כהן (רוקה) מרוקו—חיפה.
ביזן בן סאלם בוסהואדי (רוק) ישראל—רחובות; שולמית בת שבואל צבאאס (רוקה) רחובות.
חיים בן אלברט (גרוש) קזבלנקה—רחובות; אריאלה בת רהבו דיין (רוקה) פרס—ראש העין.
בנימין בן דוד יעקבי (גרוש) ישראל—רחובות; חנה בת שלום יששכר (גרושה) עדן—הרצליה.
חיים אריה בן יששכר ויטרניק (רוק) ארגנטינה—רחובות; שרי בת ברכה חיים (רוקה) כורזל—רצליה.
שבשון בן סעדיה גדסי (רוק) ישראל—רחובות; הלל בת דוד שרה (רוקה) דבלה—בני ברק.
מיכאל בן זבניגר (רוק) רחובות—בית גבליאה; שרה בת שלמה זפציר (רוקה) ירושלים.
אלכסנדר בן אברהם פפוגנין (רוה) ברה"מ—רחובות; כרים בייוולה בת יוסף רגב (גרושה) פליט—חיפה.
שמעון בן יעקב גה (רוק) ישראל—קבוצת גבעת ברנר; צורה בת שמואל קשיר (רוקה) רחובות—גבעת ברנר.
אורי בן יוסף סגל (רוק) חיפה—רחובות; רוחית מיכה בת בלסקו הופר (רוקה) רחובות.
יעקב בן נתן יקוף (רוק) רחובות—גבעת ברנר; צביה אירה בת יהיק גנצ (רוקה) ישראל—רחובות.

הרבנות המקומית אור־עקיבא

עכרם בן הר' רפאל בן חבו ז"ל (גרוש) מרוקו—חיפה; הולכה בת הר' יצחק יעקב (גרושה) מרוקו—אור עקיבא.
יוסף בן הר' מאיר עקיבא (רוק) מרוקו—אור עקיבא; חסניה אדרזאן בת הר' דוד אלבז ז"ל (רוקה) אלג'יר—נתניה.
אלברט בן הר' אליאס בן סבחון (רוק) מרוקו—אור עקיבא; יפה בת הר' חביב כחובה ז"ל (רוקה) מרוקו—אור עקיבא.
משה בן הר' אליאס בן סבחון (רוק) מרוקו—אור עקיבא; אולגה בת הר' דוד קריסיקה ז"ל (רוקה) ברה"מ—אור עקיבא.

למסדרי קדושין בארץ

הרבנות הראשית לת"א־יפו מבקשת להודיע לה אם אברזיל סימן ת.ז. 6842601 בעל תעודת גירושין מס' 141/53606 מיום כ"ז ניסן תשל"ב נרשם אצלכם לנשואין. הנ"ל טוען כי תעודת הגירושין שלו אבדה.

למסדרי קדושין בארץ

לשכת הרבנות בת ים מבקשת להודיע לה אם הגברת קידר פנינה (לבית שם טוב) ת.ז. 456845 בעלת תעודת גירושין מס' 46981 מיום י"ד סיון תש"ל נרשמה אצלכם לנישואין. הנ"ל טוענת שתעודת הגירושין שלה אבדה.

למסדרי קדושין בארץ

הרבנות הראשית לת"א—יפו מבקשת להודיע לה אם פוזמן דבורה ת. ז. 329060 בעלת תעודת גירושין מס. 22898, מיום ט"ז כסלו תשכ"א נרשמה אצלכם לנשואין. הנ"ל טוענת כי תעודת הגרושין שלה אבדה.

המזכירות

בבית המשפט המחוזי בתל אביב

תיק עזבונות 287/74

בענין: עזבון המנוחה גיטל גוניקמן ז"ל, שנפטרה ביום 17.11.1973 בגבעתיים. המבקש: מוניה גוניקמן מגבעתיים רח' כצנלסון 131.

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על יורש/ת המנוחה הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל אביב — יפו

תיק עזבונות 218/74

בענין: עזבון המנוח יצחק פכטה ז"ל שנפטר ביום 14.10.1973 ומקום מגוריו האחרון היה רח' עוזיאל 16 רמת־גן. המבקשת: שנה פכטה מרח' עוזיאל 16 רמת־גן, ע"י ב"כ עוה"ד אליהו ובר ו/או י. יעקובוביץ אשר כתובתם למסירת כתבי בי דין היא רח' רמב"ם 16 תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה של המנוח הנ"ל.

הריני להזמין בזה, כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, כתב התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל אביב — יפו

תיק עזבונות 141/74

בענין: עזבון המנוח יחזקאל בק ז"ל, המבקשים: 1) טובה פרידמן, 2) יצחק בק, 3) רם בק — ע"י ב"כ עו"ד א. רינון מת"א רח' אבן גבירול 58.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה למתן צו ירושה של המנוח הנ"ל אשר נפטר ביום 17.11.73, מס. ת"ז 209411 ברמת החייל.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לבקשה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לבקשה, שאם לא כן יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תיק עזבונות 230/73

בענין ירושת המנוח פסקל מנדל מרח' יהודה המכבי 1651/16 אשדוד שנפטר בבית חולים בתל־השומר ביום 28.8.73.

המבקש: פפי פסקל מרח' יהודה המכבי 1651/16 אשדוד.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על יורשת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 — חמש עשרה יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. סירקה, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי בב"ש

בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תיק עזבונות 12/1974

בענין: עזבון המנוח יצחק האלוני מרחוב הדסה 84, באר שבע שנפטר ביום 13.1.73. המבקש: דוד הלוני, רחוב הדסה 84, באר שבע.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה ע"י המבקש הנ"ל בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח יצחק האלוני.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה, יגיש התנגדות להכרזה תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. סירקה, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי בב"ש

לוח הצופה

● למכירה דירת שני חדרים כרפסות סגורות בקרית ישמח משה, לפנות 787789, בשעות 9—6 או פרלמוטר, השלושה א"20 בני־ברק.

חוק תכנון והבנייה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה — תל־אביב—יפו
מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו, בקשה ליתן אשור להקלה ל־

שנויים וסגירת מרפסות בחזית קומות ב' וג' ברח' בן־יהודה 64 פנת כגרל.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו בשד' קק"ל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו

חוק תכנון והבנייה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה — תל־אביב—יפו
מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו, בקשה ליתן אשור להקלה ל־

הקמת בנין בן 3 קומות על חניה בקוי בנין צדדיים 2,70 מטר, ומרתף למקלט ברחוב לסל 12.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו בשד' קק"ל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו
תאריך: 23.1.74.

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק מס. 6449420

גב' צילה מוקסוב (שוסטר) מבקשת מכב' ביה"ד הרבני האזורי לתל־אביב—יפו לאשר את גרושיה ממר נפתלי מוקסוב שהתקיימו בעיר ברוקלין — ארה"ב ביום כ"ד שבט תש"ל.

המזכירות

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק מס. 3350/לד

מר צברי שמואל ת. ז. 4676573 מבקש מכב' ביה"ד הרבני האזורי לת"א—יפו לאשר את נשואיו עם הגב' בתיה לבית רזן ת. ז. 0464839 שהתקיימו בעיר חולון בשנת 1964.

המזכירות

פוס יינצח על „מוסיקה־ויוה" בפילהרמונית — ב־2 בפברואר

הקונצרט הראשון בעונה זו של „מוסיקה ויוה" בתזמורת הפילהר־

מונית הישראלית יתקיים במוצאי־שבת, 2 בפברואר. בניצוחו של לוקאס פוס. יהא זה קונצרט המיועד למינויי הסידרה בעונה שעברה, שהתזמורת עדיין „חייבת" להם קונצרט אחד. אולם למעוניינים תינתן גם האפשרות לרכוש כרטיסים בודדים.

על מידת הפופולריות שסידרה זו זכתה לה, בעיקר בין הקהל הצעיר, העיד העובדה, שבעת שמאסטרו זובין מהטה — היועץ המוסיקלי של התזמורת ויוזם הסידרה — ביקר בעת המלחמה בחזית הגולן, הזכיר לו אחד החיילים. בנוכחות כתבים, כי התזמורת עוד „חייבת" את הקונצרט הזה.

גופה נפלטה מהים

גופת גבר במצב רקבון נפלטה ביום ד' מהים לחוף „הילטון" בתל אביב.

הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר. סבורים כי האיש קיפח את חייו בטביעה וגופתו שהתה זמן רב במים.

היום
הגרלת
מפעל
הפיס
בשעה 19.00

מפעל הפיס

בעלי המוניות בירושלים ישבתו בשבוע הבא

אם לא תאושר העלאת התעריפים ב־20%

כאות מערבו הכלכלי מהיר ארגון בעלי המוניות בירושלים כאיום בהפסקת הפעלה של שירות המוניות בשעות הלילה החל מסוף השבוע הבא אם לא תיענה דרישתו להעלאת תעריפים בשיעור של עשרים אחוז.

יו"ר הארגון מר יעקב ריגר חבר הנהלתו מר ש. אפרמן אמרו אתמול במסיבת עתונאים בירושלים, כי מאז הועלו התעריפים לאחרונה בנובמבר האחרון בשיעור של 15 אחוז, חלו עליות גדולות במחירים ובמיוחד משפיעה העלאה האחרונה במחירי הדלק. העלאת המחירים דרושה כדי לשמור על רווחיות הענף ולאפשר שמירה על משק הרכב וחידושו. לדברי נציגי הארגון ניתן לפצותם על ידי העלאה כללית במחירים או הנהגת תעריף הלילה באופן אחיד בכל שעות היממה. הם ציינו כי אינם רוצים להשביח את הענף בעת חירום זו, אולם יהיו נאלצים להפסיק את עבודתם בשעות ובמקומות שהם גורמים להם הפסדים ישירים.

נציגי הארגון נועדו בענין זה עם מנכ"ל משרד התחבורה דן חירם, אך עד כה לא נענתה פנייתם בחיוב.

במסיבת העתונאים בירושלים ביקשו נציגי ענף המוניות כי משרד התחבורה יאפשר להם קבלת רשיון זמני ומוגבל להפעלת נסיעות שירות בעיר. הם אמנם מעוניינים באישור כללי להפעלת שירות בבירה כפי שנהוג בתל־אביב ובחיפה. אך בידעם כי קיימת לכך התנגדות הם מבקשים עתה הסדר מצומצם. הסדר זה יקל על ציבור הנוסעים המסתיין בימים אלה זמן רב בתחנות האוטובוסים. בקשתם היא לאפשר למוניות שסיימו נסיעה ספישיל לאסוף נוסעים בדרכם חזרה. הם פנו בעניין זה להנהלת משרד התחבורה אך לא נענו עד כה.

● המשטרה פותחה במצוד על נהג מכונית פרטית שפצע ביום ג' בלילה הולך רגל בחולון. הולך הרגל, יעקב סלמן מבת־ים, בן 20, חצה את רחוב סוקולוב בחולון ונפגע ע"י מכונית פרטית. המכונית הפוגעת נמלטה מן המקום בלי להגיש לו עזרה, ואילו הפצוע נאסף ע"י עוברי אורח ואושפז בביה"ח „דנולף".

גיוס כלי רכב של „אמפא" עשוי לגרום קשיים בשרות

צוי גיוס ל־35 טנדרים שרות מהדגמים החדישים השבוע נתקבלו בחזרה בהנהלת „אמפא", שנעשתה כאמצעים מיוחדים לקיים את שרותי התיקונים והאספקה כסידרם בזמן המלחמה. מר צוהר גרודצקי, סמנכ"ל החברה, ציין את האבסורד במצב שייוצר של מחסור ברכב מוחד לעומת האפשרות של שיפור השרות עם חזרת חלק מהמגוייסים מאידך.

מצבת הרכב של „אמפא" מונה 100 טנדרים שרות ו־11 משאיות לאספקת מקררים ומכשירים אחרים לבתי הקונים. 10 ממשאיות אלה נלקחו עם פרוץ המלחמה ובגלל זאת נפגעה אספקת המוצרים לבתי הקונים.

ממצבת כוח האדם של 250 אנשי שרות גוייסו 70% מהטכנאים והנהגים ו־100% מעובדי המוסך. על אף הקשיים שנבעו מכך סופקו שרותי התיקונים במידת האפשר תוך מתן עדיפות למכשירים שיצאו מכלל פעולה. מר גרודצקי הדגיש כי במצב ולא היו מקרים שמקררים הושבתו לתקופה ארוכה בבתי הצרכנים עקב מצב החרום.

עם שובם ההדרגתי של העובדים ממילואים הסתמנו סיכויים לחזרת שרותי התיקונים והאספקה לרמתם הנורמלית. אולם גיוס הפתע של הרכב מעמיד כעת את החברה בפני קשיים בלתי צפויים תוך חשש לגרימת סבל למאות אלפי המנויים בשרות הכלל ארצי של „אמפא".

כנופיית פורצים צעירים נלכדה בתל־אביב

כנופיית פורצים צעירים שעסקה בפריצת דירות בת"א בשעות היום — נלכדה אתמול על ידי חוקרי המדור המרכזי במשטרת ת"א, הודות לערנותה של אזרחית צעירה שדירתה בצפון תל־אביב נפרצה.

האשה דיווחה למוקד המשטרה כי בעת שחזרה לדירתה ברחוב יהודה המכבי נתקלה בשלושה צעירים בני 16—18, שהיו בדירה ונמלטו עם כניסתה. ניידת של המדור הופנתה למקום, ערכה סריקות והצליחה ללכוד את החשודים ברח' ירמיהו. ברשותם נתגלו כלי פריצה שונים ורכוש גנוב. הם חשודים בהשתייכות לכנופיה.

נאשם בנסיון לרצוח את אשתו לשעבר

תושב כפר סבא נאשם בנסיון לרצוח את אשתו לשעבר בגלל חשדו כי היא היה עם גברים אחרים.

הנאשם, צדוק נגר, בן 40, נעצר והאשם בכך שירה 11 כדורים באשתו־לשעבר, פרנס נגר, ופצעה קשה. בכתב האישום, שהוגש לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ע"י עו"ד ל. פלס, סגן בכיר לפרקליטות מחוז המרכז, נאמר, כי למרות גירושיו המשיך נגר לבקר בבית אשתו־לשעבר.

התובע טוען, כי ב־27.12.73, בהיותו בחופשה משירותו הצבאי, בא הנאשם לבקרה בביתה. בלילה פרץ ויכוח ביניהם על רקע חשדו. לאחר שנרדמה, טוען התובע, לקח הנאשם תת־מקלע עוזי שהיה ברשותו לרגל שירותו וירה בה 11 כדורים מתוך כוונה לרצחה.

התביעה הגישה בקשה להשאיר את הנאשם במעצר, כיון שהוא אדם אלים ומהווה סכנה לשלום הציבור. הבקשה תידון ביום ה'.

42 מפונים אומצו ע"י המשטרה

42 בני המשפחות שפונו מבתיהם בשכונות דרום תל־אביב כתוצאה מהשטפונות שהיו בסוף השבוע, אומצו אתמול על ידי משטרת מרחב יפו ומשטרת ת"א.

משנודע על מצוקתם התברר למשטרה כי בני המשפחות שוכנו זמנית בבית ספר דב הוז ביפו, בתנאי צפיפות, והם חסרים פרטי ציוד חיוניים.

מיד יצא למקום מפקד המרחב, ניצב משנה יצחק זיואל, תפגש עם המפונים. לאחר שהללו תארו בפניו את מצוקתם, החליט לקחתם תחת חסות המשטרה והחל בשורשת פעולות להקלת תנאיהם. המשטרה העמידה לרשותם תנורי חימום ופריטים אחרים וכן סיפקה להם ארוחות ומשקאות חמים, ואנשי המשטרה אף עשו תיקונים במגורים בבית הספר. יחד עם זאת החלט להעבירם למקום אחר, בבית ספר ברחוב אדם מיצקביץ.

המשטרה החליטה גם על הגשת סיוע נוסף, ולצורך זה מונה קצין מיוחד, רב פקד דוד עטר, העוסק בתאום הפעולות השונות עם הגורמים העירוניים והציבוריים. בין היתר תובעת המשטרה להעביר את המפונים למקומות מגורים טובים עד שניתן יהיה להחזירם לדירותיהם.

השמטה

בידיעה שפורסמה ב„הצופה" על מושב הוועד הפועל של הפועל המזרחי נשמט בטעות שמו של מר שלמה מכלוף, ראש המחלקה לאיגוד המקצועי, שהשתתף בדיון.

קנס על עבירות תברואה

קנס של 11.200 ל"י גזר אתמול השופט נחמיה בר על מבשלת שכר לאומית בנתניה, בשל הימצאות גופים זרים במשקאות בירה „אביר", ובמשקאות קלים „גולדסאף". נציג התביעה, עו"ד מ. רבין, טען כי הוגשו 27 תלונות צרכנים על הימצאות מברשת שבורה, רסיסי זכוכית, עובש, חומר שומני, חתיכת גומי, ועלים מפלסטיק במשקאות.

מטה ארצי — לשירות לאומי לסטודנטים

על הקמת מטה ארצי לשרות לאומי להפניית סטודנטים ואנשי סגל אקדמי לעבודה במפעלים תעשייתיים, בשרותים ציבוריים ובמשקים חקלאיים, מושבים ופרטיים, סוכם ביום ב' בישיבה של נציג התאחדות הסטודנטים בישראל עם נציגי משרדי העבודה והחינוך והתרבות, שנתקיימה בראשותו של מנכ"ל משרד העבודה, מר אריה גוראל, ומנכ"ל משרד החינוך והתרבות, מר אלעד פלד.

לפי ההצעה, יעבדו סטודנטים בפרקי זמן של כחודש ימים לכל 3 חודשי לימודים, במקומות עבודה שונים במשק הציבורי והפרטי, שבהם יש חוסר בכח אדם, לרגל גיוס העובדים הקבועים במפעלים, או במפעלים שיש בהם ביקוש עונתי גדול לכח אדם, כמו, שרותי נמלים, קטיף וכד'.

הורשע בגרימת מוות בנהיגה רשלנית

נהג מכונית פרטית שהיה מעורב בתאונה קטלנית, אשר בה נהרגו אשתו ושתי נשים אחרות — הורשע אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב בגרימת מוות כתוצאה מנהיגה רשלנית.

הנהג, שמואל חומסקי מחולון, נהג אשתקד במכוניתו, ובהתקרבו למקום מגוריו התנגש במשאית חונה. כתוצאה מכך נפצע קשה ושלוש הנשים נ :. בית המשפט קבע, כי הנאשם לא היה ער לנעשה בכביש ולא שם לב לרכב החונה. אולם השופט ד"ר יוסף מגורי כהן התחשב בעובדה שהתאונה הביאה טרגדיה ואסון כבד לנאשם, והחליט להסתפק בעונש של שו : מאסר על תנאי, 2500 ל"י קנס ושלוש שנים שלילת רשיון.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: „בטיש", רח' שטראוס 10, טל. 222911, „אל ארד", רח' באב אל זהרא, טל. 282692.
תל אביב: „בני", רח' דיזנגוף 174, טל. 222386, „הנביאים", רח' המלך ג'ורג 72, טל. 286740.
פתח תקוה: „בריאות", רח' חובבי ציון 13, טל. 912357.
בת ים: „הופבן", רח' דניאל 4.
חולון: „נאות שושנים, רח' בארלים 44.
רמת גן והסביבה: „היגיה", רח' ארלוזורוב 81, טל. 721489.
בני ברק: „ארד", רח' המכבים 43.
הרצליה והסביבה: „בריאות", רח' סוקולוב 65.
נתניה: „הדסה", רח' הרצל 24, טל. 22243.
רמלה—לוד: „המרכז", רח' ז'בוטינסקי 13, רמלה.
באר שבע: „הנגב".

אב ל־8 ילדים זכה ב־150,000.— ל"י בהגרלת פיס

מר רגא אברהים חורי מכפר עילבון, חקלאי בן 60, נשוי ואב ל־8 ילדים, זכה ב־150,000.— ל"י בהגרלת מפעל הפיס האחרונה שהתקיימה ב־17.1.74.

מינימום הסכום המיועד לפרס הראשון בלוטו יהיה 400,000 ל"י

בהגרלת הלוטו האחרונה שהתקיימה ב־22.1.74, לא ניחש איש את שש המספרים הנכונים והסכום המיועד לפרס הראשון עובר לשבוע הבא.

הפרס השני (5 ניחושים נכונים + המספר הנוסף) מתחלק ל־4.5 מנות פרס בנות —.5,205 ל"י כ"א.

הפרס השלישי (5 ניחושים נכונים) מתחלק ל־82.5 מנות פרס בנות —.567 ל"י כ"א.

הפרס הרביעי (4 ניחושים נכונים) מתחלק ל־3.780 מנות פרס בנות 18.50 ל"י כ"א.

הפרס החמישי (3 ניחושים נכונים) מתחלק ל־50,397 מנות פרס בנות 3.30 ל"י כ"א.

שבוע הבא סה"כ הסכום המיועד לפרסים יהיה —.700,000 ל"י כולל העברה כתוך זה סכום הפרס הראשון מינימום —.400,000 ל"י.

היריד הבינלאומי לטכנולוגיה יתקיים כמתוכנן

סיכומים אשר נערכו ביריד המזרח, בעקבות המלחמה, מראים כי 85% מן המציגים ביריד לא שינו את דעתם בקשר להשתתפותם ביריד. היריד הבינלאומי לטכנולוגיה יערך בגני התערוכה בתל־אביב ב־5 בפברואר בהשתתפות כ־1400 חברות מ־20 מדינות.

הנהלת היריד עשתה פעולות כדי להקל על המציגים את השתתפותם. התקיימה פגישה עם ראש אכ"א המנכ"ל, בה הוסכם כי ראש אכ"א ימליץ בפני המפקדים ביחידות לתאם ככל האפשר, את החופשות של אנשי המילואים כדי לאפשר להם ביקור ביריד. יו"ר המזרח העביר לראש אכ"א רשימה אנשי מפתח הדרושים למציגים, לשם הקמת התצוגות והפעלתן, הכשרה להשיג עבורם שחרור זמני.

היריד יהיה פתוח שבוע ימים בין התאריכים 5 עד ה־13 בפברואר.

סטודנטים מתנדבים יהפכו לעולים

קבוצה ראשונה של כ־70 סטודנטים מתנדבים, שיישארו בארץ במסגרת „מכינה" לקראת שנת הלימודים הבאה ובבסרה להפוך לעולים, התגבשה לאחרונה במסגרת מינהל הסטודנטים, המשותף למחלקת העליה והקליטה של הסוכנות ולמשרד הקליטה.

כנס ראשון של סטודנטים מתנדבים שבאו ארצה במסגרת „שירות לעם" של מחלקת הנוער והחלוץ, נערך ביום ד' באוניברסיטת תל־אביב לכנס הוזמנו כ־100 צעירים מארה"ב וכן מארצות דרום אמריקה ומצרפת, שהגיעו ארצה כמתנדבים והם עובדים בקיבוצים שונים ותיפשו דרכים ואפשרויות להישאר בארץ ולהמשיך בלימודים סדירים.

על אף מזג האויר הקשה הגיעו מרבית המוזמנים, ונתקבלו ע"י מר שמעון הדר, מנהל מינהל הסטודנטים, ונציגי אוניברסיטאות שונות, אשר הסבירו לבאים את צורות ההתארגנות לקראת הפיכתם ממתנדבים לסטודנטים מן המניין, במגמה להישאר בארץ.

במינהל הסטודנטים סוכם להסדיר זאת באופן מאורגן ולסייע להם בקליטתם, היות ומדובר על כ־2,000 צעירים מתנדבים המעוניינים בכך. מדובר בהקמת „מכינות" צבורות. המכינה הראשונה תוקם ב„בית ברל" שבמסגרתה ילמדו עברית ומקצועות השלמה, לקראת כניסתם לאוניברסיטאות בשנת הלימודים הבאה. ה„מכינות" תוקמנה עם תום תקופת ששת חודשי ההתנדבות שלהם הם התחייבו בבואם ארצה. הם ישהו ב„מכינה" על חשבון הסוכנות ומינהל הסטודנטים ואף ייקבלו דמי־כיס. לצורך לימודיהם בתקופת ההכנה הם לא יצטרכו לשנות את מעמדם שבידיהם, אלא רק כאשר יתקבלו לאוניברסיטאות.

לאחר דברי ההסבר שקיבלו באי הכנס, נערך במקום רישום ונפתח תיק לכל אחד, שלפיו יוכה לטיפול ולייעוץ.

מר הדר מסר, כי כנסים דומים לסטודנטים־מתנדבים נוספים ייערכו בקרוב.

שר התחבורה:

הרכבת הצילה במקרים מסויימים את המצב בתחבורה היבשתית

„תרומה חשובה ביותר הרימה רכבת ישראל בתחום הובלת מטענים בימי המלחמה ובתקופה שלאחריה, אשר הצילה במקרים מסויימים את המצב בתחבורה היבשתית", אמר אתמול שר התחבורה מר ש. פרס, בביקורו ברכבת כאורחו של מנכ"ל הרכבת אל"מ (מיל.) יהודה רשף.

בפגישתו עם נציגי העובדים ציין השר לשבח, את העבודה המאומצת שנעשתה ע"י עובדי הרכבת בימי המלחמה וזה למרות גיוסם של כ־400 עובדים. הם עשו יומם ולילה, שבתות וחגים, כדי להתגבר על העומס הבלתי־רגיל שהוטל על רכבת ישראל, ביחוד בהובלת מטענים צבאיים ואזרחיים.

כן עמד מר פרס על התפקיד החשוב, אשר יפול בחלקם של העובדים בתקופת ביצוע הפרוייקטים החדשים ההולכים ונרקמים בימים אלה, מה עוד שכוח־האדם הוא אחד המרכיבים החשובים בכל הכנית פיתוח רכבתית.

מר ש. בלאו, מזכיר הוועד הכללי של עובדי הרכבת, ציין בדברי תשובתו, כי זו הפעם הראשונה ששר התחבורה מעמיד את הרכבת כאתגר בפני הציבור אשר איתו יש להתמודד, כדי לפתור את בעיות התחבורה היבשתית בתקופה זו. מר בלאו, הבטיח שיתוף פעולה מצד העובדים גם בתקופת הרגיעה כפי שזה נעשה בזמן המלחמה.

מר ש. פישר הודה לשר בשם ועד עובדי הדרום, על שבאמצעותו גילה הציבור מחדש את הרכבת כאמצעי תחבורה יעיל ומהיר.

בפגישתו עם הנהלת הרכבת הוצגו בפני השר ע"י מנכ"ל הרכבת, מר רשף, תכניות הפיתוח החדשות, ולפי בקשתו של מר פרס הובהרו מספר פרטים — ביחוד על שיקום מסילות קיימות ובניית מסילות חדשות.

בפגישות השתתפו גם: סגן שר התחבורה מר גד יעקבי, מנכ"ל משרד התחבורה מר דן חירם, ומר מנס פרת, המדען הראשי של משרד התחבורה.

שוד בתחנת דלק בתל־אביב

שודד מזויין באקדח שדד ביום ג' בלילה 250 לירות מעובד תחנת דלק בדרך פתח־תקוה בתל־אביב.

עובד התחנה, ראובן קופלב, סיפר למשטרה כי בשתיים וחצי לפנות בוקר נכנסה לתחנה מכונית „סוסיתא" צבאית שהתברר לאחר מכן שהיא גנובה. צעיר רעול־פנים בכובע גרב חמוש באקדח יצא מן המכונית, שדד את תיקו שהכיל 250 ל"י — ונמלט.

חוסר אישור של נשיא ארגנטינה מונע פתיחת קווי התעופה לישראל

מאת סופרנו לענייני תחבורה

אישור של נשיא ארגנטינה מונע את הפעלת קווי התעופה בין ישראל לארגנטינה ע"י חברות התעופה הלאומיות של שתי המדינות. הסכם לפתיחת הקווים נחתם כבר לפני שנה אך לא הופעל עד כה למרות שאושר באינסטנציות הממשלתיות של שתי המדינות, פרט לחתימה של נשיא ארגנטינה.

מנהל הסניף הישראלי של חברת התעופה הארגנטינאית, „איארוליניאס ארגנטינס", ד"ר י. סיגורה, הביע אתמול את תקוותו לאפשר יהיה להפעיל את ההסכם בקרוב ואז תהיה טיסה אחת לשבוע של כל אחת משתי החברות. הוא לא יכול היה לנקוב בתאריך, בהדגישו כי הנושא הוא פוליטי.

עם יופעלו הקווים יש סיכויים טובים להגדלת תנועת התיירות בין שתי המדינות, כשבשנה האחרונה הגיע מספר התיירים בשני הכוונים, לעשרות אלפים. רוב התיירים, כשבעת אלפים, הם יהודים, וזאת בשל הקהילה היהודית הגדולה בארגנטינה, המונה כחצי מליון איש.

המנהל המסחרי של החברה, מר ס. קורשיצר, מסר על הסכם לאספקת אוכל כשר לנוסעים בחברה הארגנטינאית, שנערך לאחרונה עם החברה הישראלית „לוי" לאספקת אוכל לחברות תעופה. הוא אמר כי התיירות לישראל מדרום אמריקה נמצאת כל הזמן בעליה, והירידה העולמית בתיירות אינה מורגשת מארצות אלו. הוא ציין כי מחירי התיירות בארגנטינה זולים מאד ותייר ישראלי יכול לקבל 10 ימים בבית מלון מסוג גבוה ו־5 סיורים ב־97 דולר.

אם יופעל הקו מארגנטינה יוטסו מטוסי החברה הארגנטינאית לישראל דרך מדריד וציריך. „אל על" תטוס לבואנוס־איירס דרך פריס ומונרוביה.

ניהול תעשייתי בתנאי אי־ודאות

אישים בכירים במשק הישראלי יקיימו רב־שיח שמטרתו לסקור את התארגנות התעשיה הישראלית לעמידה בתנאי אי־הודאות של שנת 1974, ויערכו דיון במרכיבי אי־הודאות.

ישתתפו: מר נפתלי בלומנטל, הנהלת כור בע"מ; מר איתן אורהי, מנכ"ל יכנור; מר גדליה דורון, מנכ"ל דישנבה בע"מ; מר שלמה להט, חבר להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ; מר משה שמיר, נשיא חב' וישיי ישראל בע"מ; ד"ר מנפרד גרסטנפלד, מנכ"ל אינטרנשיונל קונטרול סיסטמס בע"מ.

הדיון והרב־שיח יערכו במסגרת יום עיון של המרכז הישראלי לניהול שיתקיים בשבוע הבא בתל־אביב.

● שתי גננות ושני עובדי רכבת מסייגון בירת דרום־וייטנאם הגיעו אור ליום ד' במטוס „אייר פראנס" כדי להשתלם במקצועותיהם בארץ.

זכרון להולכים

מזל לוי ע"ה

(ליום השלושים)

ביום רביעי ז' טבת, נלקחה מאתנו ... היקרה מזל לוי ע"ה. נולדה ... למשפחת עכיר, אחת ה... הידועות בעיר הקשורות ... הקהילה היהודית במרקש. ... בית הוריה ספגה את רוח ישראל,

האהבה למולדת. בית הוריה היה ... בעיר כבית ועד לחכמים, אשר משכימים לפתחם. היה זה בית ... אורחים עזר לכל נצרך וברוח התחנכה מזל ע"ה.

... נשאה לר' דוד הלוי יבל"א, ... ידוע בעיר, ולפני כעשר שנים ... המשפחה לארץ. ... לחייה החדשים, ביתה בבת־ים ... בית תם, היא המשיכה במסורת ... בית הוריה, עזרה לכל נצרך, ... ילדים משוקי יכולת, ובפרט ... בית תשמישי קדושה ומצרכים היו־... היתה ברוכה פעלים כפי שכתוב ... שלחה בכישור וכפיה תמכו ... היתה בעלת מידות נאות, ... לכבוד תלמידי חכמים, ועזרה ... נצרך באשר הוא. ... גידלה את בניה ובנותיה, ברוח ... ישראל, ולא חסכה עמל כדי לחנכם ... לתורה וליראה.

... האחרונים הרגישה שלא ... ובלילה האחרון, כאשר שכבה ... ערש דווי, כששמעה שבנה ה... את אישם הגיע לביקור, התחזקה ... ישבה על מטתה, ובחיוך קבלה ... פניו, לא התלוננה על מחלתה, ... רק התפללה לשלום משפחתה. ... בנה, המשרת בצה"ל, והכותב ... מלים אלו, סקרה ברגעיה האחרונים, את כל אשר יש לעשות ... המשפחה, כפי שיעקב אבינו ... בשעתו. בפרשת „ויחי יעקב" ... פרשה שבה היא החזירה ... לבוראה. ... ידיה, ופעלה ישארו צרורים ... כל בני משפחתה ובקרב ... ומכיריה. ... זכרה ברוך.

בנה רפי לוי

עצרת בגבעת התמרים ביפו לזכור הנופלים במלחמת יוה"כ

עצרת התייחדות לזכר של 12 בני הכנה בגבעת התמרים־יפו שנפלו במלחמת יום הכיפורים" נערכה ב... בבית הכנסת „היכל עט" ב... בהשתתפותו של הרב הראשי תל־אביב־יפו הגרח"ד הלוי.

מר משה בנבנשתי הגבאי הראשי ... הנוחה את העצרה הודיע כי ... להקים מצבה וזכרון לזכרם ... הנופלים.

ההרצאה המרכזית נשא כבוד הרב ... הגרח"ד הלוי אשר תיאר את ... הנופלים כקורבן להגנת העם והארץ ... הוא ציין שכל היסודות ב... גאולה שלמה מקורם בהת... מדרך השם, ובכידה תשוב ... אלוקנו נמזר בכך את ה... השלמה.

פרסי
הצפה
תשלד

מחיר למנוי בלירות	מחיר רשמי בלירות	
50.—	100.—	**העמק דבר** — תורה עם פירוש הנצי"ב
55.—	100.—	**מקור חיים** — הלכה פסוקה על יסודות הלכתיים, מאת הרב ח. ד. הלוי • 5 כרכים
40.—	80.—	**הזוהר הקדוש** — בתרגום עברי, מאת הרב יהודה רוזנברג ז"ל • 3 כרכים
60.—	120.—	**מלון עברי** — מאת ראובן אלקלעי • 3 כרכים
10.—	38.—	**דרשות אל עמי** — מאת הרב משה אביגדור עמיאל ז"ל
30.—	65.—	**כל כתבי רבי יהודה הלוי** — 7 כרכים
60.—	150.—	**ספרי מהר"ל** — 13 כרכים
7.—	50.—	**מורה נבוכים** — בתרגום חדש, מאת הרב יוסף קפאח
60.—	120.—	**אוצר לשון המשנה** — מאת הרב ח. י. קוסובסקי • 4 כרכים
55.—	90.—	**עין יעקב** — 4 כרכים
55.—	90.—	**סדור דרך החיים עבודת ישראל** — 3 כרכים
55.—	90.—	**משניות „תפארת ישראל"** — 8 כרכים
10.—	32.—	**תקון סופרים הגדול** — בכרך גדול
10.—	35.—	**אנציקלופדיה „מאיר נתיב"**
10.—	36.—	**דברי ימי אנגליה** — מאת מרוליאן • 3 כרכים
10.—	30.—	**קורות מלחמת העצמאות** — מאת נתנאל לורך
חינם		**זכרונות לבית דוד**
חינם		**סדור עבודת ישראל**
חינם		**חובות הלבבות**
חינם		**טהרת הלשון והנפש**
חינם		**הליכות חיים**
חינם		**איש צדיק היה**

„הצופה" מגיש
לקוראיו
מבחר ספרים
בתורה ודעת עולם
במסגרת
מפעל הפרסים השנתי

המתותם על העתון
לשנה מראש
בסך 192 לירות
יוכל לזכות
באחד הפרסים הבאים:

תל אביב — בית הצפה המסגר 66 — טלפון 35421
ירושלים — רח' בן יהודה 3 — טלפון 234910
חיפה — רח' ארלוזורוב 1 — טלפון 663628

هكذا من الاحل

השלג בירושלים גרם לשיבושים

שלגים וסערות ברמת הגולן ובהרי הגליל; הטמפרטורות יורדות

בפעם השלישית תוך 10 ימים עטתה ירושלים אתמול מרבד שלג לבן שירד עליה ושיבש שוב את מהלך החיים התקין בעיר ובסביבתה.

הלימודים בכל בתי־הספר לא התקיימו. מרבית התנועה הציבורית — שותקה. במקומות העבודה נעדרו עובדים רבים שלא יכלו להגיע וירושלים היתה כבעם מנותקת ברוב שעות היום מיתר חלקי הארץ.

מטה החירום של עיריית ירושלים, שהיה ערוך מבעוד לילה לאפשרות של שלג כבד, פתח בפעולות לפינוי הצירים העיקריים לתנועת כלי רכב ולאספקת מזון, בעיקר לחם, חלב ותוצרת חקלאית, אל החנויות ברחובי העיר.

נמשכות תקלות החשמל בשכונות

נמסר, כי לא אירעו כל מקרים של הצפת דירות או התמוטטות מבנים ישנים, אולם התקלות באספקת זרם החשמל אל השכונות הקיצוניות נמשכו. עובדי חברת החשמל עמלו במשך כל היום להתגבר ולתקן את הליקויים. ראש העיריה, מר טדי קולק, ביקר אצל חברת החשמל של ירושלים המזרחית, וקיבל הסברים על התקלות שגרמו לקלקול בכבל החשמל המחבר חברה זו עם חברת החשמל הישראלית. אנשי החברה הביעו תקוה בפני ראש העיר, כי התקלות הללו יתוקנו בתוך היממה הקרובה.

לא היה מחסור במזון

השלג החל לרדת עם שחר, וכאשר תושבי ירושלים התעוררו כבר נשקפה להם עירם בלבן. כ־45 חילימים של צה"ל, כלי רכב כבדים, מגרדות ומפלסות החלו לפנות את הרחובות הראשיים של העיר מן השלג, ועד לשעה 7.30 נוקו הצירים המרכזיים. התחבורה הציבורית קויימה תחילה בשני קווים, שבכל אחד מהם פעלו שעה אוטובוסים ובמשך היום נפתחו קווי תנועה נוספים. אולם שרות זה לא הספיק למלא את הצורך בהסעה הציבורית וחיילים נהגי חלומים נרתמו להסיע אזרחים בכלי הרכב הצבאיים, ללא תשלום. עם תחילת פינוי צירי התנועה העיקריים הוחל בהספקת מזון לחנויות ברחובי העיר באמצעות כלי רכב כבדים שהועמדו לרשות המאפיות ותנובה מטעם העירית. נמסר שלא היה כל מחסור במזון בעיר.

בפעם זו היתה ניכרת היענות־יתר של בעלי מכוניות פרטיות שנמנעו מלהשתמש ברכבם, ובכך הוקלה במידה רבה מלאכת הפינוי של הדרכים הראשיות מן השלג. הדרך מירושלים לשפלה היתה חסומה לרכב קטן והתנועה התקיימה רק ברכב כבד בעל הנעה קדמית, לאחר שבמשך שעה ארוכה היתה הדרך חסומה כליל בשעות הבוקר. בהפוגה שהחלה בירידת השלג בשעות הצהריים, שקקו רחובות העיר וגניה הציבוריים קולי מבוגרים וילדים גם יחד שהשתעשעו בערימות השלג, ידו כדורי שלג זה בזה, הקימו בובות שלג וצילמו.

מטה החירום של העיריה נשאר דרוך גם עם רדת החשיכה לקראת אפשרות של התחדשות השלג בשעות הלילה לקראת יום ה'.

הנהלת הרכבת הודיעה כי תפעיל גם היום רכבות נוספות בקו ירושלים־תל־אביב במקרה והתחבורה תהיה משותקת. הרכבות הנוספות ייצאו מת"א בשעה 12.02 ומירושלים בשעות 13.54 ו־18.15.

שלג בגובה 7 מטר בחרמון — מפלס הכינרת עלה שוב

מזג אויר סוער שרר גם במשך אתמול בלילה בגליל וברמת הגולן. שלג ירד לסירוגין ברמה, בצפת ובהרי הגליל. השלג על החרמון הגיע לגובה של שבעה מטר.

התנועה לרמה, לצפת ולכביש הצפון, שנותקה בשעות הבוקר, חודשה בשעות אחר הצהריים עם פינוי הצירים המרכזיים על ידי מפלסות הצבא ומע"ץ.

מאגר „חיטל" בדרום רמת הגולן, ליד רמת מגשימים, התמלא זו הפעם הראשונה וקלט למעלה ממיליון מ"ק מים.

מפלס הכנרת עלה שוב ביממה האחרונה ב־6 ס"מ נוספים. מאז תחילת העונה זרמו לכנרת כמיליון מ"ק מים, המהווים שליש מכמות המים התכורה.

ישישה קפאה למוות

ישישה בת 80, מרים בוטרים מהכפר גוש־חלב, קפאה למוות ביום ג' בלילה ליד ביתה. הישישה יצאה מהבית וכנראה שבגלל הרוחות והסופה השלג לא מצאה דרכה בחזרה. ביום ד' בבוקר נמצאה גופתה על־ידי שכנים שבים ליד ביתה.

תינוקת ניספתה ממכת כפור

תינוקת בת שבועיים מאום אל־פאחם, מוסין ראשיד, ממשפחת מחאגינה, קיפחה את חייה ביום ג' כתוצאה ממכת כפור. התינוקת הובאה לבית החולים „הלל יפה" בחדרה, אך כאשר הגיעה לשם כבר היתה ללא רוח חיים.

ברית מילה באלון שבות — למרות השלג הכבד

מאת סופר „הצופה" בירושלים

למרות השלג הכבד בהרי חברון, נערכה אתמול ברית מילה באלון שבות, המרכז האזורי בגוש עציון, לבנם של יואל ואסתר בן נון. המוהל ר' יוסף דוד ויסברג הצליח להגיע עם השקיעה, כשלפניו נוסעת מפלסת אשר פינתה את השלג מכביש ירושלים—חברון.

ברכב שהביא את המוהל נהג הרב א. ליכטנשטיין ראש ישיבת הר־עציון, שאבי הרך הנולד הוא תלמיד הישיבה אשר הצליח להגיע מבעוד מועד מארץ גושן כדי להשתתף בברית המילה.

המפלסת נתרמה ע"י בסיס צבאי סמוך שסייע לקיום את ברית המילה בזמן, לפי בקשת תושבי אלון שבות. המפלסת הביאה אותה גם לתת לגוש עציון מירושלים.

למרות השלג הכבד הצליחו להגיע לברית גם כמה חוגים מתושבי המקום מחידי המשפחה. הברית נערכה תוך מצב רוח מרומם למרות הקור העז. תושבי אלון שבות נתבקשו אתמול לפתוח את הברזים כדי שלא יקפאו המים. מערכת המים נפגעה אך אתמול תוקנה. ההסקה פועלת ממיכלים ראשיים. גם החשמל נותק אך תוקן. תושבי המקום שבחלקם עובדים בירושלים לא יכלו לצאת אתמול לעבודה בשל השלג.

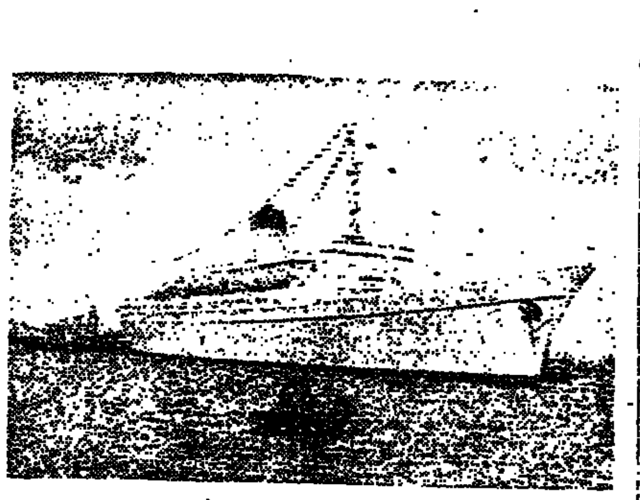

אנייה הפאר „לאונרדו דה וינצ'י" הגיעה להיפה עם תיירים

נחתם ההסכם מערך — מפד"ל בעיריית ירושלים

יוסף גולדשמידט — סגן ראש העיר בפועל וממונה על מחלקת התרבות

מאת כתב „הצופה" בירושלים

אמש נחתם בלישכת ראש עיריית ירושלים ה' הסכם הקואליציה העירוני בין המערך והמפד"ל. ההסכם מבטיח שורה של הישגים חשובים ומשמעותיים ליהדות הדתית הלאומית בכיוע יוצא מחיזוק בוחה בבהירות האזרחות.

מר יוסף גולדשמידט יכהן כסגן ראש העיר בפועל וכממונה על מחלקת התרבות אשר תקציבה יוכפל. כן תקבל המפד"ל לאחריותה את המחלקה לחינוך מבוגרים לשירותים הדתיים ולשירותי בריאות הציבור. איש המפד"ל ישמש כאחראי מטעם העירייה לכל הנושאים הכרוכים בבינוי האיכלוס הרובע היהודי וכממונה על האתרים היהודים הדתיים וההיסטוריים. כן תוקמנה שתי יחידות עירוניות חדשות באחריות המפד"ל אחת תעסוק בקשרים עם התפוצה והשניה בנושאי איכות הסביבה. נציג המפד"ל יבחר כיו"ר מועצת המנהלים של חברת המשכנתאות העירונית „פרוזה", נציג בר־סף יהיה חבר ההנהלה המצומצמת של פרוזה ונציג שלישי יהיה חבר בוועדת האיכלוס.

דובר סניף המפד"ל בי"ם מר יהודה בוק, אמר לכתבנו כי על פי ההסכם יכהן הד"ר גולדשמידט גם כיו"ר ועדת החינוך העירונית כאשר סגן ראש העיר המכהן על תיק החינוך יתאם עימו את נושאי החינוך, הבינוי והמימון של מערכת החינוך. העירייה התחייבה להקציב סכום של למעלה כרבע מליון ל"י להשלמת ביה"ס בני עקיבא בעמק הבצלבה, כן תקים העירייה מועדון ברכוני לנוער דתי באחת השכונות החדשות בעיר ומרכז ספורט דתי לתנועת „אליצור" אשר יכלול מגרשי כדורסל לכדורגל ואתלטיקה. הנהלת העירייה תעשה כל מאמץ כדי להגדיל את תקציב המועצה הדתית ויעיקר את תקציב הפיתוח להקמת בתי כנסת ומיקואות בשכונות החדשות.

על ההסכם הקואליציוני חתמו אמש במעמד הציגי ראש עיריית י־ם מר טדי קולק וסגניו וכן מזכ"ל מפלגת העבודה בבירה מר צבי רחוז. מטעם המפד"ל חתמו ארבעת חברי מועצת העירייה: יוסף גולדשמידט, ישראל ליפל, דוד ברגמן ועפרים הרוש וכן ראש סניף המפד"ל דוד גלס ודובר הסניף יהודה בוק.

ישובי הגולן יפעלו נגד נסיגה

מאת כתב „הצופה" בגליל

ועד החרום המשותף של ישובי רמת־הגולן שהתכנס אתמול בקנ־ניטרה החליט על שורה של פעולות הסברה ואחרות כדי למנוע נסיגה מן הרמה במסגרת שיחות הסכם הפרדה עם הסורים אם אכבם יהיו כאלה.

כמו"כ החליט לקיים במוצ"ש הקרוב אסיפות כלליות בכל ישובי הרמה בהן ייערכו דיונים ותתקבלנה החלטות שיובאו לידיעת ראה"מ הגב' מאיר לקראת פגישה עמה העתידה להתקיים בקרוב.

ביום א' הקרוב התקיימנה אסיפות חרום של ישובי הרמה במועצה אזורית גליל עליון לישובי הרמה ובמועצה אזורית צבה לישובי דרום הרמה.

הישובים תובעים לספח רשמית את רמת הגולן לישראל ולקבוע את קו הגבול לאורך קו הפסקת האש עם סוריה כגבול קבע של המדינה. הישובים יחליטו על פניה לממשלה לא להחזיר את השטחים הכבושים לסוריה כל זמן שלא נסתיימה המלחמה עמה. בין האמצעים שהחליטו לנקוט נמנים: התארגנות של כל ההתיישבות בשטחים לשם הבטחת המשך ההתיישבות והפתוח באזורים החדשים. קביעת ועדה שתעסוק בנושאים אלה מטעם כל ישוב.

חוטי חשמל נקרעו בת"א בגלל הסערה

136 חוטי חשמל נקרעו ברחבי תל אביב בשבוע האחרון כתוצאה מהסופות באיזור.

בכל המקרים טיפלה משטרת תל־אביב על ידי הצבת שמירה בכל אחד מהמקומות, כדי למנוע סיכון חיי אדם עד שהותקנה התקלה על ידי עובדי חברת החשמל.

המשטרה מבקשת מהציבור להזהר מחוטי חשמל כאלה בעת שנתקלים בהם. יש לדווח על כל מקרה למוקד המשטרה, טלפון 100. כתב עתי"ם מציין כי כתוצאה ממגע בחוטים קרועים נתחשמלו בשבוע שעבר שני תושבי ת"א. אחד מהם למוות.

שיחות על הקמת הקואליציה בחיפה

מאת סופרנו בחיפה

שיחות ראשונות על הקמת הקואליציה העירונית בחיפה התקיימו אתמול ע"י משלחת של מפלגת העבודה בראשותו של השר י. אלמוגי המיועד לראש העיריה, י. ציזיל ראש סיעת המערך במועצת העיר. הם קיימו פגישות מרתוניות עם נציגי המפד"ל פא"י־אגודי ועם ראשי ל"ע והליכוד בחיפה, בשיחות שהוגדרו „מוקדמות וכלליות". במשלחת של המפד"ל השתתפו הנציגים בעיריה: י. ירניצקי וד. פרומר וכן חברי ועדת המרים: י. עוזיאלי, י. גץ וא. אלתר ומזכיר הסניף א. צ. גבעון.

בפגישה הובהר ע"י השר אלמוגי כי למרות הרוב האבסולוטי של המערך 15 חברים מתוך 25 במועצת העיר, יש נכונות מלאה לשותפות קואליציונית, אפילו מקיר אל קיר כולל הליכוד, אולם קודם כל עם השותפים הקודמים מהסיעות הדתיות ול"ע.

דרישות נציגי המפד"ל

נציגי המפד"ל העלו שורה של עקרונות וכללים שנוגעים לציבור הדתי ולכלל התושבים, בתחום הדתי, חינוך, השרותים הדתיים וכד'. צויין כי המפד"ל מעוניינת להשתתף בכל תחומי העשיה והפיתוח המוניציפלי בתנאי שזו תהיה שותפות אמת על כל זכויותיה. נציגי העבודה הבהירו כי הם בעד קיום הסטטוס־קוו ופתרונים לנושא הדתי בכללו תוך דאגה לסיפוק צרכים אלה לתושבים. הוחלט על פגישה מעשית שניה כדי לסכם את הדברים עוד לפני בחירת ראש העיריה בשבוע הבא.

אישים ומוסדות

— משלחת של ראשי האגודים המקצועיים בארה"ב, המבקרת כעת בארץ, היתה אתמול אורחת המועצה למען יהודי בריה"מ. במסגרת זו נפגשה המשלחת עם עולים מבריה"מ, ביניהם פרופ' א. לברין, ד"ר מרטקובסקי מלנינגרד, המהנדס לב לרנר, המהנדס ע. גורבץ.

● שוכר במועדון „טיפניס", אשר נעצר ביום ג' כחשוד במעורבות בהצתה שאירעה במועדון — שוחרר לאחר שנבדק במכונת האמת. עתה שוהה במעצר רק מנהל חשבונות של מועדון ואילו שני השותפים האחרים שוחררו בערבות.

בפגישה עם השר פנחס ספיר

בוגרי בר־אילן קוראים להקמת ממשלת־חירום

מאת סופרנו לענייני מפלגות

משלחת מטעם מועצת אר־גון הבוגרים של אוניברסיטת „בר אילן" נפגשה אתמול עם שר האוצר פ. ספיר בתל אביב וקראה לו לתמוך בהקמת ממשלת־חירום לאומית.

בפגישה, בה נכח גם היו"ר חיים צדוק, העלו חברי המשלחת (ד"ר ב. זקס, ד"ר יאיר חייל פרופ' מ. וילצ'יק, ד"ר מ. מרושה, גב' תהיה פישר, ש. שרביט יב. שרוני) שורה של טיעונים ונימוקים בזכות הקמתה של ממשלת חרום לאומית ואלה נדונו על ידי שר האוצר.

לדעת השר ספיר במשלת חירום לאומית תדריך את פעולות הממשלה ותגרום להיעדר השתקפות אמיתית של הפעילות הפרלמנטרית. לדעתו „טובת האומה" דורשת הקמת ממשלה בעלת כושר פעולה שתוכל להגיע להכרעות חשובות.

השר ספיר הסכים להופיע בפני חברי ארגון הבוגרים יחד עם נציגים מן המפד"ל המחייבים הקמת מכשלת חרום לאומית ולנסות לשכנע בבדיקת עמדתו. הארגון יקיים מפגש זה בימים הקרובים.

יבדקו ניצול פסולת כמקור לאנרגיה

מאת סופרנו הכלכלי

„כור", בשיתוף המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח, עומדת לערוך סקרים לבדיקת אפשרויות של שימוש חוזר בפסולת. אחד הנושאים המוצעים יהיה ניצול הפסולת כמקור לאנרגיה.

בישיבת המועצה העליונה לאקולוגיה של „כור" נמסר על אפשרויות של ניצול פסולת מוצקה, שפכים וגלאים. בין היתר יחקרו את האפשרות של שימוש בפסולת מוצקה כחומר גלם לתעשיה או במקור לאנרגיה. פסולת עירונית, למשל, אפשר להפיכה למתכת, זכוכית, נוזמ־ריס, נייר ועוד — הן כחומר גלם והן כחומר בעירה להפקת אנרגיה.

סוחרי המכולת דורשים העלאת מתח הרווחים

מאת סופרנו הכלכלי

איום בנקיטת צעדים כרהיקי לכת, כולל שביתה, הפסקת מכירה של מצרכי יסוד ושביתת שבת הושמע בכנס של חנוונים שדן במצבם הקשה עקב מתח הרווחים הנמוך שלהם.

בכנס, שנערך מטעם מרכז הרכלת שליד התאחדות הסוחרים, אמר מזכיר ההתאחדות, מר מ. פרלוק כי על ענף המכלת מאיימת סכנת חיסול. הוא ציין כי הרווח על מצרכי היסוד הוא נמוך מאד, 5 עד 6% אחוזים בלבד, ואלה מהווים כיום כ־60 אחוז ממחזור העסקים של חנויות המכלת. הוא דרש להעלות את מתח הרווחים ל־12 אחוזים.

מנהל המחלקה למחירים במשרד המסחר והתעשייה, ד"ר מ. שפר, הבטיח כי מתח הרווחים יוגדל בהדרגה וכי בעתיד הוא יושתת על אחוזים מהמחיר.

בעלי המאפיות דורשים פיצוי

מאת סופרנו הכלכלי

בעלי המאפיות דורשים פיצוי על ההתייקרויות ע"י העלאת מחיר הלחם. הם פנו בענין זה למשרד המסחר והתעשייה אך עד כה לא נענו ויש חשש לנקיטת סנקציות על ידם.

האופים אומרים שאין הם מעוניינים בסובסידיות ומעדיפים העלאת מחירים. הסובסידיה היא כיום 400 ל"י לטונה קמח.

מסיבה לד"ר ד. רוזן־צבי שנבחר למועצת עיריית ת"א מטעם המפד"ל

מאת סופרנו בתל־אביב

מסיבה חגיגית רבה משתתפים לד"ר דוד רוזן־צבי שנבחר למועצת עיריית ת"א מטעם המפד"ל התקיימה אמש בהשתתפות רבנים, ראשי יהדות הונגריה, אישי ציבור, תאמני התנועה בעיר.

המסיבה שנערכה בבית הפרקליטים נפתחה בדברי ברכה נילבבים לד"ר רוזן־צבי מפי הרב ד"ר יעקב יולס ובהמלכה העיריה פעלו ומסירותו לשליחותו הציבורית — ד"ר צבי זהבי, מנחה המסיבה, הגב' מגדה ויספברגר, יו"ר ארצית של נשי „ויצו" דוברות הונגרית, מר י. לבנברג מחותיקי יוצאי הונגריה, העתונאי מ. רסל, חבר מערכת „איקלט", הגב' אסתר ויסבורג אלמנת ד"ר חיים ויסבורג, מייסד התנועה הציונית בטרנסילבניה, ל. רוזנטל, סגן יו"ר התאחדות עולי צ'כיה. אחרון המברכים היה עו"ד ת. מ. בסוק, ראש רשימת המפד"ל בעיריה שהביא ברכת התנועה.

המברכים ציינו סגולותיו ומדותיו הטובות של ד"ר רוזן־צבי הביעו תקוה שיפעל באמונות למען ציבור שולחיו ובוחריו ויהיה לפה לבני עדת יוצאי הונגריה בעיר. ד"ר רוזן צבי השיב בדברי תודה נרגשים למברכים. בין הברכות שהוקראו נשמעה ברכה מיוחדה של הסופר ק. איללש.

ת. בן־צבי, חבר המועצה הארצית של המים:

הגשמים אינם פותרים מצוקת המים

גשמי הברכה היורדים בימים האחרונים אינם פותרים את מצוקת המים השוררת זה שנים אחדות בארץ. המחסור במים, גם לצרכי השקאה בחקלאות, „לא יפתח, ויהולו קיצוצים גדולים במכסות המים הקיימות. זאת אמר ראש מועצת איזור עמק חפר וחבר המועצה הארצית של המים, ת. בן צבי, בישיבה מליאת המועצה שהתקיימה אתמול בכפר ויתקין.

סיפר, כי לפי הסיכומים שנערכו בימים האחרונים לא הגיע מיפלס המים לרמתו המתוכננת ולא יהיה מנוס מהגבלת הצריכה — הן הביתית והן התעשייתית. הוא גם אמר, כי עקב העלאת מחיר החשמל יעלו מחירי המים לצריכה ביתית בעשרה אחוז עד 1 באפריל.

באותה ישיבה הוחלט בין השאר גם על קימוצים בהוצאות, כולל קיצוץ של 30 עד 30 אחוז בהקצבות הקילומטרים למכוניות המועצה ופקידיה העדרשים.

בראשית הישיבה נשמעו דברי הספד לזכרם של דוד בן גוריון ד"ר איש כפר הרואה שלמה בר־חי. שניהם שנים רבות כתבר הנהלת המועצה האיזורית עמק חפר. בר־חי נפטר ביום מותו של בן־גוריון.

מאסר עולם לשלושה בדואים על רצח

בית המשפט המחוזי בבאר שבע הטיל ביום ד' מאסר עולם על שלשה בדואים שהורשעו במעשה רצח.

השלושה הם איסמעיל אחמד אזברגה, בן 48, אחמד מחמד אבו אחמד אזברגה בן 37, והימן בן אחמד אזברגה בן 33.

במהלך המשפט בו הופיע פרקליט המחוז יעקב קרוזהר, הואשמו השלושה במעשה הרצח שאירע בשוק הבדואי בבאר שבע ב־30 במאי. קרבן הרצח, סלימאן בסיטן אל למור, בן 26, נדקר למוות והוכה במוט ברזל. הרוצחים הצליחו להימלט אולם המשטרה הקימה צוות חוקרים וכעבור זמן מה בעצרו השלושה.

נחתם הסכם תוספת היוקר

מאת סופרנו בתל אביב

נציגי ההסתדרות ונציגי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, חתמו אתמול על ההסכם לתשלום תוספת היוקר המלאה, לפי ההסדרים הקיימים, החל מ־1 בינואר 1974 ועל דחית הסכמי העבודה החדשים לחודש מרץ ש. ז.

שיעור תוספת היוקר יגיע, איפא, בהתאם להסכם, לכדי 14.8 אחוז ממשכורת היסוד עד 700 ל"י ותגיע, בעקבות כך, לתוספת מכסימלית של 103.6 ל"י לחודש, פטורה ממס הכנסה.

במהלך הפגישה אתמול חזרו ודרשו נציגי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים להקים ועדה מיוחדת לבירור המצב והתנאים של אותם המפעלים. ועסקים אשר אינם יכולים לשלם את מלוא התוספת, נוכח מצבם מאז מלחמת יום הכיפורים.

בהסכם נקבע כי הסכמי העבודה שיחתמו בחודש מרץ, יהיו בתוקף למשך שנה אחת בלבד. כן נקבע כי בפרק הזמן שעד 31 במרץ 1974, יתקיימו בירורים הסתדרותיים פנימיים ומגעים עם הממשלה בנושאי הסובסידיות, המיסים וכד'. בד בבד יתקיימו מגעים בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום של אירגוני המעסיקים בשאלות: שכר המינימום, הרחבת שיטות שכר עידוד, שיתוף העובדים ברווחים, תשלומי בונוסים ומענקים.

תיקרת מס האחיד הועלתה ל־1500 ל"י

מאת סופרנו בתל־אביב

מליאת הועד הפועל של ההסתדרות אישרה אתמול את ההצעות לשינוי תשלומי המס האחיד והעלאת התיקרה מ־1000 ל־1500 ל"י.

החלטה דומה, נתקבלה כזכור, שלשום, בישיבה הועד הפועל של הפועל המזרחי, השותף עם ההסתדרות במוסדות קופת חולים. העלאות אלה יחולו מחודש ינואר 1974.

הועד הפועל של ההסתדרות אישר אתמול גם את הצעת התקציב לשנת 1974 המסתכמת בסך של 104 מליון ל"י. לעומת 93 ל"י בתקציב אשתקד. התקציב החדש כולל התרפת למס האחיד הצפויה מההעלאה בסך של 40 מליון ל"י.

מר ירוחם משל, מזכיר ההסתדרות ציין כי ברוב הסעיפים של התקציב אין עליה, לבד מכיסוי ההתייקרויות. הגרעון הצפוי לסוף שנת 1973 מסתכם ביותר מ־7 מליון ל"י.

נלכדה כנופיית גנבי חוטי־טלפון

משטרת מרחב הנגב הצליחה לל־כוד בימים אלה קבוצת גנבי חוטי טלפונים, שפעלה באזור הדרום במשך 4 החודשים האחרונים.

עד עתה נעצרו 6 חשודים, כולם תושבי אשקלון. בחקירתם הודו החשודים ב־24 מקרים של חיתוך חוטי טלפון מכבישים, מצומת בילו בצפון ועד אזורי אופקים בנגב. בסך הכל הצליחו לגנוב 3 טונות חוטי נחושת שערכם נאמד ב־100 אלף ל"י. אורך החוטים שנגנבו 388 ק"מ והבזק שנגרם, בנוסף לערך הנחושת, הוא כ־100 אלף ל"י נוספות.

ירידה במכירת מכוניות בגרמניה

בון, 25 (עי"ר). — מכירת המכוניות ירדה בגרמניה ב־40.6 אחוז בין נובמבר לדצמבר — מתברר מסטטיסטיקה שנתפרסמה כאן היום. יחד עם זאת, המכירות בדצמבר קטנות ב־42.8 אחוז בהשוואה לדצמבר 1972.

שיא חדש במחירי העופות והדגים

עופות — 8 ל"י; דג בקלה 6.80 ל"י

מאת סופרנו הכלכלי

מחירי העופות עלו שוב אתמול, זו הפעם השלישית השבוע, והגיע לשיא של שמונה ל"י לקילוגרם בחנויות ה„סופרמרקט", ואף למעלה מזה בחנויות בצפון ת"א. מחיר גבוה זה אינו סוף פסוק וכפי הנראה יכשיכו המחירים לעלות עד חג הפסח.

המחיר הסיטונאי של עופות עלה תוך תקופה קצרה מ־4.05 ל"י ה־קילוגרם, ל־4.15, 4.35 ואתמול ל־4.55 ל"י.

גם במוצרי מזון אחרים חלו בימים האחרונים התייקרויות גדולות. מחיר דג הכסיף עלה מ־4 ל־4.60 ל"י הקילוגרם, הפילה התיקר מ־5.25 ל־6.25 ל"י ופילה „הליבוט" עלה מ־7.60 ל־9 ל"י. דג בקלה התייקר מ־4.76 ל־6.80 ל"י.

לפי המקורות עם הדייגים שוחקו דגי אמנון במחיר מרבי של 4.50 ל"י. עתה, כפי שנודע לסופרנו, עומדים להעלות את המחירים ל־5 ל"י. למעשה, הכמות המוצעת של אמנונים היא כיום זעומה, קרפיונים אין כמעט בכלל להשיג והטענה היא כי אוגרים אותם לקראת הפסח.

במחירי התוצרת החקלאית המוקפאת של „טנפרוסט" חלה לאחרונה התייקרות של 15־25 אחוז. כן נמשכת התייקרות של 15־25 אחוז. כן נמשכה ופירות.

נמשך המחסור בשמנים ובאורז — שיפור באספקת סוכר

נוסף להתייקרויות נמשך המחסור בשמנים ובאורז, לעומת זאת קיים שיפור באספקת הסוכר. מחסור יש גם בסוגים שונים של גבינות צהובות.

נהג נסחף במי ואדי גואה

נהג משאית, כנראה מבני המיעוטים, שניסה ביום ב' לפנות ערב להגיע למשק צאלים שבנגב, נסחף במימי הואדי הכל נסיונות משטרת מרחב הנגב לאתרו עלו בתוהו.

המשאית מסוג „ליילנד" התהפכה והיא מכוסה כולה מים, עד כדי שלא ניתן אפילו לוודא את מספר הרישום של המשאית. בחקירה במשק צאלים התברר, שאיש מבני המשק לא היה במשאית אולם הם ציפו למשאית זבל שהובטחה למשק על ידי אחד מבני המיעוטים וכנראה שזו המכונית שנסחפה ונהגה שנעלם.

המכונית נשארה בוואדי.

נהרג בתאונה ב"ים

בתאונת דרכים קטלנית שארעה ביום ד' בבוקר נקפחו חייו של יהושע אחיון, בן 45, מרחוב דה האז בבירה, ו־6 אנשים אחרים נפצעו. התאונה ארעה ברחוב יוחנן בן זכאי, כאשר שתי מוניות התנגשו זו בזו חזיתית.

המנוח נפצע קשה והועבר יחד עם יתר הפצועים לבית החולים „הדסה" אולם מאמצי הרופאים להציל את חייו עלו בתוהו. ששת הפצועים נפגעו חלקם בינוני והלקם קל. בין הפצועים — גם שני הנהגים.

נהגי התברואה בת"א יחליטו היום

מאת סופרנו בתל־אביב

300 נהגי מחלקת התברואה של עיריית תל־אביב, המקיימים זה היום השני את שביתתם הכללית, מתכנסים הבוקר לאסיפה כללית, שבה יחלטו אם להיענות לפניה להפסיק את השביתה או להמשיכה.

במגעים שקיימו משך יום אתמול בין נציגי ועד הנהגים לבין ראשי מחלקת התברואה של העיריה, הועלו הצעות שונות, שמגמתם, להביא להפסקת השביתה ושיבתם של הנהגים לעבודה תקינה. בין השאר נדונה הצעתם של הנהגים לקייף בוררות, ואכנם, נראה והצעה זו, שקרוב לוודאי תתקבל על ידי העיריה, הביא להפסקתה של שביתה זו.

אתמול, קיימו נהגי התברואה בעיריית רמת־גן שביתה להמשך יממה, כאות סולידריות עם עמיתיהם מתל־אביב.

עיריית תל־אביב פנתה בינתיים ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליטות המחוז בבקשה להגיש נגד השובתים תביעה משפטית על הפרת חוק שירות העבודה בשעת חירום, וזאת לאחר שבית הדין לעניני עבודה קבע כי הוראות חוק שירות עבודה בשעת חירום, חל על הנהגים ולכן אין הוא יכול לדון בבקשה.

תלמידים מבתי ספר יהודיים בארגנטינה מסיירים בארץ

מאת סופרנו בחיפה

30 תלמידים מבתי ספר יהודיים בארגנטינה מסיימים השבוע סיור לימודים שנמשך 3 שבועות בארץ.

את החלק העיוני עשו התלמידים רובם דוברי עברית בבית הספר הריאלי בחיפה והשתתפו בסיורים על ידיעת הארץ, הסטוריה יהודית וציונית, השפה העברית והאמנות מקראית. הם מסיירים גם במפעלים ובקבוצים ומשתתפים בפגשים חברתיים ומתארחים בבתי תלמידים בחיפה.

המבצע הוא בשתוף ההסתדרות הציונית ביוזמת מורה ב„ריאלי", משה שדמי ז"ל שהיה שליח בבי"ס „שלום עליכם" בבואנוס איירס. מנהל הריאלי מר שפירא מסר כי המבצע נקרא גשר אחווה עם הגולה וכבר עברו כבר 5 מחזורים של תלמידים.

תייר התאבד באילת

תייר שבדי בן 33, התאבד באילת על ידי יריה באקדח המשכש לתקיעת מסמרים בקירות. אולף קרל, מאופסלה בשוודיה הגיע לאילת לפני 6 חודשים ועסק בעיר בעבודות שונות. לאלה שהכירוהו מקרוב היה ידוע כמר נפש. לאחרונה עבד באחת המסגריות בעיר.

קנסות על הפקעת מחירים

על מכירת מצרכי מזון במחיר מופקע נקנסו בבית המשפט בבניה 4 בעלי חנויות מכולת במקום. „הקניינים" היו מפקחים ממשרד המסחר והתעשיה.

שמחה וקס נדון לקנס של 600 ל"י, שמחה כהן ל־500 ל"י, משה ארנפלד ל־400 ל"י ינסים סרור ל־300 ל"י.

אל חברי קופת חולים של ההסתדרות הכללית במחוז תל אביב

בימים אלה הוחל בהפעלת שרות חדש לחברי קופ"ח במחוז ת"א

רפואפון

באמצעות שרות זה
הראשון מסוגו בשרותי קופ"ח
יכול החבר לקבל מידע טלפוני
על שרותים רפואיים שמגישה קופ"ח במרפאותיה
שבכל חלקי העיר ובמחלקות המייעצות השונות
שליד המרפאה המרכזית.
כמו כן ימסר באמצעות "רפואפון"
מידע על תורנויות רופאים, בתי־מרקחת,
מעבדות, בתי־חולים ותורנויות לילה.

הפניה היא לטלפון מספר
229 777

שרות "רפואפון" פועל בכל ימות השבוע
מ־8.00 בבוקר עד 22.00 בלילה וביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 17.00 בערב

ברכת מזל טוב נאמנה
לחברנו בהנהלה
ר' ישראל נייק ורעיתו
לנישואי הבת שתחי' עם בח"ל
תזכו לרוות נחת ואושר
המועצה הדתית בני ברק
שלמה זמרוני — יו"ר

לחברנו **תירם יפת** ורעיתו
מזל טוב ואיחולים לבביים
בהכנס בניכם היקרים
יהודה ודניאל
לעול המצוות
הנהלת מחלקת המיסים המרכזית
עובדיה
ועובדי מחוז השומרון

לישיבת נחלים
ע"י פתח תקוה
דרוש
פקיד או פקידה
● בדבר פרטים נא לפנות לטלפון 915831 או 910968

משרד הבריאות
הופיע
בריאות הציבור
רבעון מוקדם
לרפואה מונעת ולקידום הבריאות.
מוצא לאור ע"י משרד הבריאות.
כרך מס' 17 — פברואר 1974.

מן התוכן:
- תקציב הבריאות בהתפתחותו
- מימצא סלמונלה בארץ
- פגיעת קור בקרב תינוקות בתקופת התורף
- רפואה וטרנרית ובריאות הציבור
- פסיכיאטריה כוללנית
- רגישות ועמידות לאנטיביוטיקה
- דפוסים של שירות רפואי ראשוני
- זיהומים נוזוקומיאליים ומניעתם
- תיכנון כח אדם לשירותי בריאות
- בילהרציה בארץ גושן

עיריית רחובות
מכרז מס' 1/74

עיריית רחובות מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להוספת 2 כתות ומרפסת בבי"ס בשכ' תבצלת ברחובות, בשטח של כ־140 מ"ר, עם יסוד בטון ותקרת רעפים.

המפרט הטכני, ומעטפות ההצעה והערבות אפשר לקבל במשרדי המחלקה הטכנית, חדר מס' 46, כל יום בשעות העבודה הרגילות, תמורת תשלום של 50.— ל"י שלא יוחזרו.

את ההצעה במעטפה סגורה, יש לשלוח בדואר רשום או למסור לידי מזכיר העיר עד תאריך 20.2.74, שעה 12.00 בצהריים. יש לצרף לכל הצעה, במעטפה נפרדת, ערבות בנקאית או אחרת שתאושר ע"י גזבר העיריה בגובה 5% מערך ההצעה אחרת לא תובא בחשבון.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

שמואל רכטמן
ראש העיריה

קופת חולים מחוז דן

ביום א' 27.1.74 ד' שבט תשל"ד תועבר מרפאת ביאליק בהלקה, (כולל מחלקת ילדים ומחלקת נשים) לבנין החדש שברח' הרצל 36 רמת גן.

החברים המשתייכים לרופאים:
ד"ר הופמן לדיסלב
ד"ר פיש רחל
ד"ר לקח אפיק
ד"ר ריישר שבע

ימשיכו לקבל עזרה רפואית במרפאה שברח' ביאליק 15 כמקודם.

החברים המשתייכים לשאר הרופאים מתבקשים לפנות למרפאה החדשה ברח' הרצל 36, רמת־גן.

הנהלת קופת חולים
מחוז דן

קרא מחר ב־
ידיעות אחרונות
7 ימים — השבועון לכל המשפחה
המוסף לשבת

שלום לך, אפריקה
מאת אהרון בכר

מה נשתנה?
השינויים שחלו בארץ, בצריכה, בהתנהגות באמנות־המידה, מאז מלחמת יום־הכיפורים
מאת אביעזר גולן

הערכות חדשה בין „יונים" ו„נצים"
מאת ישעיהו בן־פורת

רפאל בשן מראיין את ח"כ אריאל שרון

פיקניק נוסח גושן
מאת מנחם מיכלסון

טרמפ לשדה הקרב
מאת יואלה הר־שפי

הערבים מסתערים על הנפט הערבי
מאת ליאונרד מוסלי

תולדות היהודים בארץ הבשן
מאת שמעון דר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תבנית מפורטת הנקרא: „שינוי תבנית מפורטת מס. רח/1/46" שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1834 תשל"ב עמ' 737. השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

י"ג טבת תשל"ד 7.1.74

אנו מתאבלים על מותו של
איש רב הפעלים וחבר הנהלתנו
ד"ר שלמה א. נכון ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה
הנהלת „עזרת השומר"